

وضعیت اعتبارات ملگ دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری

گروه پژوهشی نظام‌های نوین برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و مدل‌سازی

مجموعه گزارش شماره ۱۷۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شناسه گزارش

عنوان	وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور
کد شناسه	۹۹-۹-۱۰۲۲۳
گروه پژوهشی	نظام‌های نوین برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و مدل‌سازی
پدیدآورندگان	امیرمحمد توکل و حمید فصیحی
ناظران علمی	سعید جغتایی، حمید قربانی و علیرضا خرمی
طراح جلد	پدرام حاجی اسماعیلی
ناشر	مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری
تاریخ انتشار	تابستان ۱۳۹۹
مطالب این گزارش لزوماً بیانگر نظر رسمی سازمان برنامه و بودجه کشور و مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری نیست.	
حقوق معنوی اثر به پدیدآورندگان و حقوق مادی آن، به مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه کشور تعلق دارد و استفاده از آن با ذکر مأخذ بلامانع است.	
آدرس: تهران - خیابان نجات‌اللهی - خیابان سپند - پلاک ۱۶	
https://www.dfrc.ir/ Email: info@dfrc.ir	

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۱-۱	بررسی احکام (منابع و مصارف پیش‌بینی شده) مرتبط با تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در تبصره‌های ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور
۳	
۳۸	۲- وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور
۳۸	۲-۱- وضعیت ارقام کلان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۴۵	۲-۲- توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور
۴۹	۲-۳- طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پیوست شماره یک)
۵۲	۲-۴- توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی
۵۶	۲-۵- توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور و فصول
۶۱	۲-۶- اعتبارات متفرقه
۶۴	۲-۷- جداول مرتبط با طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۶۶	۲-۸- وضعیت خاتمه طرح‌های عمرانی
۶۹	۳- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها
۴-۱	وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از منابع عمومی دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۷۶	
۸۳	۵- جمع‌بندی
۸۸	منابع

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴	جدول ۱: مقایسه تطبیقی تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۳۹۹ با قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با محوریت منابع و مصارف مرتبط با تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۳۸	جدول ۲: مصارف عمومی دولت در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹
۴۰	جدول ۳: سرجمع توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمومی دولت)
۴۳	جدول ۴: مقایسه کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت در قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به تفکیک اجزاء آن
۴۴	جدول ۵: فصول هزینه‌ای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سل ۱۳۹۹ از محل منابع عمومی
۴۵	جدول ۶: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور ده‌گانه
۴۹	جدول ۷: اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹
۵۰	جدول ۸: وضعیت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۹
۵۱	جدول ۹: تعداد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مستمر و غیرمستمر پیوست شماره (۱) قانون بودجه ۱۳۹۹ برحسب امور ده‌گانه
۵۳	جدول ۱۰: توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۵۶	جدول ۱۱: اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست (۱) به تفکیک امور ده‌گانه و فصول
۶۰	جدول ۱۲: وضعیت پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی موضوع تبصره ۱۹ قانون بودجه ۱۳۹۹
۶۱	جدول ۱۳: اعتبارات متفرقه مربوط تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۶۳	جدول ۱۴: گزیده‌ای از عناوین و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه مربوط به جدول شماره ۹ ماده واحد قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹
۷۲	جدول ۱۵: سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها
۷۷	جدول ۱۶: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی و منابع داخلی
۷۸	جدول ۱۷: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک شرکت‌های سوده و سربه‌سر و زیانده
۷۹	جدول ۱۸: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک شرکت‌های نسل اول و سایر شرکت‌ها

- جدول ۱۹: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک گروه‌های قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ ۸۰
- جدول ۲۰: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک شرکت‌های دولتی سودده و سربه‌سر در قالب امور ۸۱
- جدول ۲۱: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک شرکت‌های دولتی زیانده در قالب امور ۸۱
- جدول ۲۲: بودجه سرمایه‌ای مناطق آزاد تجاری صنعتی کشور ۸۲

فهرست نمودار

صفحه	عنوان
۳۹	نمودار ۱: مصارف عمومی کشور در قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹
۴۱	نمودار ۲: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت
۴۲	نمودار ۳: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب سالیانه
۴۳	نمودار ۴: مقایسه ارقام بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون سال ۱۳۹۸ با قانون سال ۱۳۹۹
۴۴	نمودار ۵: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت در قانون بودجه ۱۳۹۹
۴۷	نمودار ۶: میزان رشد (درصد) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۴۸ ۹۸	نمودار ۷: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور ده‌گانه از قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و مقایسه آن با بودجه سال ۱۳۹۸
۵۲	نمودار ۸: تعداد طرح‌های (مستمر و غیرمستمر) پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور
۵۸	نمودار ۹: رشد اعتبارات طرح‌های پیوست شماره یک قانون ۱۳۹۹ نسبت به قانون ۱۳۹۸ به تفکیک امور مختلف
۵۹	نمودار ۱۰: سهم امور از اعتبارات طرح‌های پیوست یک در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹
۶۶	نمودار ۱۱: تعداد طرح‌های پیوست ۱ قوانین بودجه سنواتی و قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۶۷	نمودار ۱۲: تعداد طرح خاتمه یافته در هر سال
۶۸	نمودار ۱۳: اعتبار مورد نیاز برای تکمیل طرح‌های پیوست یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۷۳	نمودار ۱۴: سهم اعتبارات استانی از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کشور
۷۴	نمودار ۱۵: سهم ردیف اعتبارات استانی از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها
۱۳۹۹	نمودار ۱۶: سهم استان‌های کشور از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها (جدول ۱-۱۰) در قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۷۵	کشور

مقدمه

احداث و توسعه طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی یکی از عوامل تعیین‌کننده رشد اقتصادی به‌خصوص در کشورهای در حال توسعه است. عرضه مناسب این طرح‌ها علاوه بر تضمین رشد اقتصادی، افزایش اشتغال، تأثیر عینی و قابل لمس بر روی محیط، کیفیت زندگی را هم ارتقا می‌بخشد. از طرفی در راه رسیدن به توسعه همه‌جانبه، توجه به تعریف و اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی از اهمیت بالایی برخوردار است؛ به طوری که از توسعه آنها به‌عنوان شرط اساسی توسعه اقتصادی نیز نام می‌برند.

طی سال‌های اخیر طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی به معضلی در نظام بودجه‌ریزی کشور تبدیل شده است. عدم اتمام طرح‌های عمرانی در زمان تعیین شده باعث می‌شود نخست، به دلیل شرایط تورمی اقتصاد کشور، برآوردهای اولیه برای اجرای آنها هر سال نیاز به بازنگری و پیش‌بینی اعتبارات بیشتر داشته باشد؛ دوم، تأخیر در بهره‌برداری طرح‌های عمرانی، منافع طرح با چند سال تأخیر نصیب کشور شود و آن را با پدیده سرمایه‌گذاری‌های بی‌بازگشت مواجه سازد؛ سوم به دلیل تطویل دوره ساخت، کیفیت ساخت به دلیل تغییر عناصر کارفرمایی، مشاور و پیمانکاران، نوع مصالح و تکنولوژی‌های ساخت حتی مستهلک شدن برخی از سازه‌های اولیه تحت‌الشعاع قرار گیرد. به نظر می‌رسد علت اصلی بروز پدیده طرح‌های نیمه‌تمام، شروع طرح‌های عمرانی جدید فراتر از توان مالی و اجرایی دولت‌ها بوده است. طی سال‌های اخیر، تحریم‌ها، درآمد‌های نفتی کشور را با مشکلات اساسی مواجه کرده که این خود تأثیر مستقیم بر تأمین اعتبارات طرح‌های عمرانی نیز داشته است؛ لذا چاره‌اندیشی و اتخاذ سیاست‌های اصولی برای نظام فعلی سیاست‌گذاری، بودجه‌ریزی، تصویب، تأمین مالی، اجرا، نگهداشت و نظارت طرح‌های عمرانی به ضرورتی فوری تبدیل شده است.

مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه کشور هر ساله به‌منظور تبیین و تشریح اهداف قوه مجریه در لوایح و قوانین بودجه سنواتی کشور، با همکاری امور فرابخشی و بخشی سازمان اقدام به تهیه و تدوین گزارش‌های تحلیلی در سطوح مختلف کلان، فرابخشی، بخشی و استانی می‌کند. یکی از محورهای مهم گزارش‌های فرابخشی، بررسی و تحلیل وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و نحوه توزیع آن بین امور و فصول و دستگاه‌های اجرایی در لوایح و قوانین بودجه‌های سنواتی کشور است؛ لذا در این گزارش سعی شده است وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در ماده واحده (تبصره‌ها) و پیوست

شماره (۱) و (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور و بودجه عمرانی استان‌ها در مقایسه با سال‌های قبل مورد بررسی قرار گیرد. محورهای مورد بررسی در این گزارش به شرح زیر است:

- وضعیت منابع و مصارف پیش‌بینی شده مرتبط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور و مقایسه آن با قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور؛
- وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بودجه عمومی دولت؛
- وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها؛
- وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت.

۱- بررسی احکام (منابع و مصارف پیش‌بینی شده) مرتبط با تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در

تبصره‌های ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

طبق سال‌های گذشته، در تبصره‌های ماده واحده قواعدی جهت تأمین مالی، نحوه اجرا و دیگر سازوکارهای مربوط به طرح‌های عمرانی تعیین می‌شود. در ابتدای این گزارش، مقایسه‌ای بین احکام تبصره‌های قانون سال ۱۳۹۹ کل کشور با احکام قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با محوریت منابع و مصارف مرتبط با طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی ارائه شده است. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، جمعاً ۲۱ تبصره ذیل ماده واحده به منظور دخل و خرج این سال به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است که از این تعداد به جز تبصره‌های ۲، ۱۴ و ۲۱، سایر تبصره‌ها به طور مستقیم یا غیرمستقیم با منابع و مصارف مرتبط با تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط می‌شوند که در ستون سمت راست جدول ۱ به صورت کامل مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین برای مقایسه دقیق‌تر با تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور و تغییراتی که نسبت به سال گذشته اتخاذ شده، در قسمت سمت چپ جدول نیز تبصره‌های مصوب قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور درج است.

جدول ۱: مقایسه تطبیقی تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۳۹۹ با قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با محوریت منابع و مصارف مرتبط با تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تبصره	شرح	ردیف	تبصره
وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط مکلف است از محل سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) شرکت مذکور تا میزان پانزده هزار میلیارد ریال نسبت به گازرسانی به روستاها و اتمام طرح (پروژه)های نیمه‌تمام گازرسانی به روستاها، تداوم گازرسانی با اولویت گازرسانی به شهرها و روستاهای سیستان و بلوچستان، هرمزگان، جنوب کرمان، شهرستان‌های خور و بیابانک و خراسان جنوبی، اقدامات لازم را به عمل آورد. هزینه‌های مربوط به گازرسانی به مدارس و مساجد روستاهای گازرسانی‌شده از محل این منابع قابل تأمین است.	د	۱	وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط مکلف است از محل سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) شرکت مذکور تا میزان پانزده هزار میلیارد ریال نسبت به گازرسانی به روستاها و اتمام طرح (پروژه)های نیمه‌تمام گازرسانی به روستاها، تداوم گازرسانی با اولویت گازرسانی به شهرها و روستاهای سیستان و بلوچستان، هرمزگان، جنوب کرمان، شهرستان‌های خور و بیابانک و خراسان جنوبی، اقدامات لازم را به عمل آورد. هزینه‌های مربوط به گازرسانی به مدارس و مساجد روستاهای گازرسانی‌شده از محل این منابع قابل تأمین است.	د	۱
سهم وزارت آموزش و پرورش از محل بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ در خصوص تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس با اولویت مدارس روستاها، تأمین تجهیزات آموزشی و کمک‌آموزشی مدارس و هنرستان‌ها، از بیست درصد (۲۰٪) به پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش می‌یابد.	ز		وزارت نفت مکلف است از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط از محل منابع بند (الف) ماده ۶۵ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴۰ (۱۰ درصد بهای گاز مصرفی) سی درصد از هشتاد درصد منابع حاصله موضوع بند مذکور را به تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی یکصد هزار کلاس درس مدارس اختصاص دهد.	ه	

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
<p>با رعایت بند «الف» ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه، در سال ۱۳۹۸ سقف تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) برای طرح‌ها علاوه بر باقی‌مانده سهمیه سال قبل، معادل ریالی سی میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار تعیین می‌شود. در مواردی که استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) با مجوز قانونی منوط به تضمین دولت جمهوری اسلامی ایران مبنی بر بازپرداخت اصل و هزینه‌های تسهیلات مالی اخذ شده از منابع بانک‌های کارگزار خارجی و بانک‌ها و مؤسسات توسعه‌ای بین‌المللی باشد، وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است پس از تصویب هیئت‌وزیران به نمایندگی از طرف دولت ضمانت‌نامه‌های کلی و یا اختصاصی مورد نیاز برای طرح‌های مذکور را حداکثر ظرف مدت یک ماه صادر و یا اختیار امضای آن را با تصویب هیئت‌وزیران به مقام مسئول ذی‌ربط تفویض کند.</p> <p>طرح‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های دانش‌بنیان نیز با سپردن تضمین‌های لازم به بانک‌های عامل می‌توانند از تسهیلات مذکور استفاده کنند و بازپرداخت اصل و سود تسهیلات هر یک از طرح‌های مذکور از محل عایدات طرح تأمین و پرداخت می‌شود.</p> <p>در مورد کلیه طرح‌های مصوب شورای اقتصاد که منابع آنها از محل تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) تأمین می‌شوند، اخذ تأییدیه دستگاه اجرائی ذی‌ربط (به‌منظور تأیید اولویت برای استفاده از تأمین مالی خارجی)، وزارت امور اقتصادی و دارایی (به‌منظور صدور ضمانت‌نامه دولتی)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (به‌منظور کنترل تعادل و مدیریت تراز ارزی کشور) و سازمان برنامه و بودجه کشور (صرفاً برای کنترل طرح‌های بخش دولتی شامل طرح‌های شرکت‌ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) ضروری بوده و بازپرداخت اصل و سود هر یک از طرح‌ها از محل عایدات طرح و یا منابع پیش‌بینی‌شده در این قانون قابل پرداخت می‌باشد.</p> <p>شورای اقتصاد با رعایت اولویت‌های بند «پ» ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه تسهیلات مذکور را به طرح‌های بخش دولتی که دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی باشند، اختصاص می‌دهد.</p> <p>در خصوص طرح‌های غیردولتی، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس از اخذ تضمین لازم از بانک‌های عامل که به پشتوانه اخذ وثایق مناسب و کافی از مالکان طرح‌ها صادر شده است، نسبت به صدور ضمانت‌نامه بازپرداخت اقدام کند.</p> <p>دولت مجاز است یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) فوق‌الذکر را برای استفاده از منابع بانک‌ها و</p>			<p>با رعایت بند «الف» ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۹ سقف تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) برای طرح‌های دولتی و غیردولتی علاوه بر باقی‌مانده سهمیه سال‌های قبل، معادل ریالی سی میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار تعیین می‌شود.</p> <p>در مورد کلیه طرح‌های دولتی و غیردولتی متقاضی استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) اخذ تأییدیه دستگاه اجرائی ذی‌ربط (به‌منظور تأیید اولویت برای استفاده از تأمین مالی خارجی)، وزارت امور اقتصادی و دارایی (به‌منظور صدور ضمانت‌نامه دولتی)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (به‌منظور کنترل تعادل و مدیریت تراز ارزی کشور) معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (به‌منظور تأیید پیوست فناوری و اطمینان از استفاده از حداکثر توان ساخت داخل) و سازمان برنامه و بودجه کشور (صرفاً برای پایش (کنترل) طرح‌های بخش دولتی شامل طرح‌های شرکت‌ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) ضروری بوده و بازپرداخت اصل و سود تسهیلات هر یک از طرح‌ها از محل عایدات طرح و یا منابع</p>		
	الف	۳		الف	۳

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
<p>مؤسسات مالی و توسعه‌ای بین‌المللی به منظور تجهیز آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری و مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای دولتی با تضمین دولت و بازپرداخت آن، از محل اعتبارات بودجه عمومی تأمین کند.</p>			<p>پیش‌بینی شده در این قانون قابل پرداخت می‌باشد.</p> <p>شورای اقتصاد با رعایت اولویت‌های بند «پ» ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه تسهیلات مذکور را به طرح‌های بخش دولتی که دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی باشند، اختصاص می‌دهد. طرح‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های دانش‌بنیان و مؤسسات و شرکت‌های تابعه قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء نیز با سپردن تضمین‌های لازم به بانک‌های عامل می‌توانند از تسهیلات مذکور استفاده کنند و بازپرداخت اصل و سود تسهیلات هر یک از طرح‌های مذکور از محل عایدات طرح تأمین و پرداخت می‌شود. در خصوص طرح‌های غیردولتی، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس از اخذ تضمین لازم از بانک‌های عامل که به پشتوانه اخذ وثایق مناسب و کافی از مالکان طرح‌ها صادر شده است، نسبت به صدور ضمانت‌نامه بازپرداخت اقدام کند.</p> <p>دولت مجاز است یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) فوق‌الذکر را برای استفاده از منابع بانکها و</p>		

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تبصره	شرح	ردیف	تبصره
			مؤسسات مالی و توسعه ای بین المللی به منظور تجهیز آزمایشگاه ها و کارگاه های دانشگاه ها، دانشگاه های علوم پزشکی و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری، مراکز آموزش فنی و حرفه ای دولتی و سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی دولتی با تضمین دولت و بازپرداخت آن، از محل اعتبارات بودجه عمومی تأمین کند.		
به منظور تسریع در جذب تسهیلات تصویب شده از بانک های توسعه ای از جمله بانک توسعه اسلامی، بانک سرمایه گذاری زیرساخت های آسیایی (AIB) و بانک توسعه و تجارت اکو، دستگاه های استفاده کننده از تسهیلات مذکور مجازند در سقف بند «الف» این تبصره پس از موافقت سازمان برنامه و بودجه کشور در چارچوب سقف اعتبارات پیش بینی شده برای اجرای طرح های با پسوند وامی مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون نسبت به هزینه کرد آن در چارچوب موافقت نامه متبادله با سازمان مذکور اقدام کنند.	ج		به منظور تسریع در جذب تسهیلات تصویب شده از بانک های توسعه ای از جمله بانک توسعه اسلامی، بانک سرمایه گذاری زیرساخت های آسیایی (AIB) و بانک توسعه و تجارت اکو، دستگاه های استفاده کننده از تسهیلات مذکور مجازند در سقف بند «الف» این تبصره پس از موافقت سازمان برنامه و بودجه کشور در چارچوب سقف اعتبارات پیش بینی شده برای اجرای طرح های با پسوند وامی مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون نسبت به هزینه کرد آن در چارچوب موافقت نامه متبادله با سازمان مذکور اقدام کنند.	ج	
دولت مجاز است در صورت تأمین پانزده درصد (۱۵٪) سهم دستگاه توسط شهرداری ها و دستگاه های ذی ربط و تعهد به بازپرداخت اصل و سود توسط همان دستگاه حداقل دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از تسهیلات خارجی این تبصره را در جهت ساخت و بهره برداری از	د		دولت مجاز است در صورت تأمین پانزده درصد (۱۵٪) سهم دستگاه توسط شهرداری ها و دستگاه های ذی ربط و تعهد به	د	

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	نوع	شرح	ردیف	نوع
خطوط قطار شهری و طرح‌های کاهش آلودگی هوا اختصاص دهد. دولت موظف است نسبت به تضمین اصل و سود این تسهیلات اقدام کند.			بازپرداخت اصل و سود توسط همان دستگاه حداقل دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از تسهیلات مالی خارجی در سقف سهمیه بند «الف» این تبصره را در جهت ساخت و بهره‌برداری از خطوط قطار شهری و طرح‌های کاهش آلودگی هوا اختصاص دهد. دولت موظف است با رعایت ماده (۵) قانون حمایت از سامانه‌های حمل‌ونقل ریلی شهری و حومه نسبت به تضمین اصل و سود این تسهیلات اقدام کند.		
به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۸ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی-ریالی به موارد زیر اقدام کنند: ۱- سرمایه‌گذاران بخشهای خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای طرحهای توسعه‌ای بالادستی نفت و گاز با اولویت میداین مشترک و جمع‌آوری گازهای همراه در راستای افزایش ضریب بازیافت مخازن و احیای چاه‌های قدیمی دارای ذخایر نفتی درجا بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و تولیدی از آنها ۲- طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی سازمان‌های توسعه‌ای بخش صنعت و معدن با مشارکت حداقل پنجاهویک درصدی (۵۱٪) بخش خصوصی و تعاونی با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته بر اساس مزیت‌های منطقه‌ای. ۳- سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای طرح‌های صنایع تکمیلی و تبدیلی چغندر قند.	الف	۴	به بانک‌های تجاری و تخصصی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی-ریالی به موارد زیر اقدام کنند: ۱- تا مبلغ سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء برای طرح‌های توسعه‌ای بالادستی نفت و گاز با اولویت میداین مشترک برای افزایش ضریب بازیافت مخازن و احیای میداین قدیمی و جمع‌آوری گازهای همراه بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و تولیدی از آنها. ۲- طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی سازمان‌های توسعه‌ای	الف	۴

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمبره	شرح	ردیف	تیمبره
			بخش صنعت و معدن و بخش برق با مشارکت حداقل پنجاه و یک درصدی (۵۱٪) بخش خصوصی و تعاونی با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته بر اساس مزیت های منطقه ای. ۳- سرمایه گذاران بخش های خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای طرح های صنایع تکمیلی و تبدیلی چغندر قند.		
به بانک های عامل اجازه داده می شود در سال ۱۳۹۸ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی- ریالی به سرمایه گذاران بخش های خصوصی، تعاونی و شهرداری ها برای طرح های توسعه ای سازمان های توسعه ای و نیز انواع مختلف حمل و نقل درون و برون شهری و همچنین حمل و نقل دریایی بدون انتقال مالکیت و با معرفی سازمان های توسعه ای و وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان ها و شرکت های تابعه و ذی ربط این وزارتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری ها و دهیاری های کشور در قبال اخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده کنندگان تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.			به بانک های تجاری و تخصصی اجازه داده می شود در سال ۱۳۹۹ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی- ریالی به سرمایه گذاران بخش های خصوصی و تعاونی و شهرداری ها برای طرح های توسعه ای سازمان های توسعه ای و نیز انواع مختلف حمل و نقل درون و برون شهری و همچنین حمل و نقل دریایی بدون انتقال مالکیت و با معرفی سازمان های توسعه ای و وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان ها و شرکت های تابعه و ذی ربط این وزارتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری ها و دهیاری های کشور در قبال اخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده کنندگان تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.	ب	ب

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹																																																		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار																																																
<p>به دولت اجازه داده می‌شود پس از عقد قرارداد با تأمین‌کننده مالی خارجی، اقدامات قانونی لازم را برای تأمین سهم پانزده درصد (۱۵٪) تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) از محل منابع صندوق توسعه ملی به عمل آورد و برای طرح‌های ریلی هزینه کند.</p>		ج	<p>به دولت اجازه داده می‌شود پس از عقد قرارداد با تأمین‌کننده مالی خارجی، اقدامات قانونی لازم را برای تأمین سهم پانزده درصد (۱۵٪) تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) از محل منابع صندوق توسعه ملی به عمل آورد و برای طرح‌های ریلی هزینه کند.</p>		ج																																																
<p>به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ دو میلیارد و سیصد و هفتاد و پنج میلیون (۲,۳۷۵,۰۰۰,۰۰۰) یورو از منابع ورودی سال ۱۳۹۸ صندوق توسعه ملی را به‌صورت تسهیلات ارزی با تضمین دولت به شرح جدول شماره (۱) این تبصره برداشت کرده و منابع مذکور را با رعایت شرایط زیر به مصرف برساند:</p>		ه	<p>به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ دو میلیارد و هفتصد و نود و پنج میلیون (۲,۷۹۵,۰۰۰,۰۰۰) یورو از منابع ورودی سال ۱۳۹۹ صندوق توسعه ملی را به‌صورت تسهیلات ارزی با تضمین دولت به شرح جدول زیر برداشت کند و این منابع را با رعایت شرایط مندرج در ذیل جدول به مصرف برساند:</p>		ه																																																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>مبلغ اختصاص داده شده</th> <th>عنوان</th> <th>ردیف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو</td> <td>طرح‌های آبیاری تحت فشار و نوین</td> <td>۱</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو</td> <td>آبخیزداری و آبخوان‌داری</td> <td>۲</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو</td> <td>مقابله با اثرات مخرب ریزگردها و تأثیر آن بر شبکه‌های برق</td> <td>۳</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۱,۵ میلیارد یورو</td> <td>تقویت بنیه دفاعی در اجرای ماده (۱۰۶) قانون برنامه ششم توسعه</td> <td>۴</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۴۰ میلیون یورو</td> <td>تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری</td> <td>۵</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۱۵ میلیون یورو</td> <td>طرح‌های نوآورانه جهاد دانشگاهی</td> <td>۶</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۷۰ میلیون یورو</td> <td>طرح‌های نوآورانه معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور</td> <td>۷</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو</td> <td>سازمان صداوسیما در اجرای ماده (۹۳) قانون برنامه ششم و توسعه کمی و کیفی برنامه‌های تولیدی، پویانمایی، مستند، فیلم و سریال</td> <td>۸</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو</td> <td>طرح‌های آب‌رسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه‌های آن</td> <td>۹</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۵۰ میلیون یورو</td> <td>پایداری و ارتقای کیفی آب شرب شهرهای پرتنش</td> <td>۱۰</td> </tr> </tbody> </table>	مبلغ اختصاص داده شده	عنوان	ردیف	تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو	طرح‌های آبیاری تحت فشار و نوین	۱	تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو	آبخیزداری و آبخوان‌داری	۲	تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو	مقابله با اثرات مخرب ریزگردها و تأثیر آن بر شبکه‌های برق	۳	تا سقف ۱,۵ میلیارد یورو	تقویت بنیه دفاعی در اجرای ماده (۱۰۶) قانون برنامه ششم توسعه	۴	تا سقف ۴۰ میلیون یورو	تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۵	تا سقف ۱۵ میلیون یورو	طرح‌های نوآورانه جهاد دانشگاهی	۶	تا سقف ۷۰ میلیون یورو	طرح‌های نوآورانه معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	۷	تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو	سازمان صداوسیما در اجرای ماده (۹۳) قانون برنامه ششم و توسعه کمی و کیفی برنامه‌های تولیدی، پویانمایی، مستند، فیلم و سریال	۸	تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو	طرح‌های آب‌رسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه‌های آن	۹	تا سقف ۵۰ میلیون یورو	پایداری و ارتقای کیفی آب شرب شهرهای پرتنش	۱۰			<table border="1"> <thead> <tr> <th>مبلغ اختصاص داده شده</th> <th>عنوان</th> <th>ردیف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو</td> <td>طرح آبیاری تحت فشار و نوین</td> <td>۱</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو</td> <td>آبخیزداری و آبخوان‌داری</td> <td>۲</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۲۰ میلیون یورو</td> <td>مقابله با اثرات مخرب ریزگردها و تأثیر آن بر شبکه‌های برق</td> <td>۳</td> </tr> <tr> <td>تا سقف ۲</td> <td>تقویت بنیه دفاعی در اجرای ماده</td> <td>۴</td> </tr> </tbody> </table>	مبلغ اختصاص داده شده	عنوان	ردیف	تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو	طرح آبیاری تحت فشار و نوین	۱	تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو	آبخیزداری و آبخوان‌داری	۲	تا سقف ۲۰ میلیون یورو	مقابله با اثرات مخرب ریزگردها و تأثیر آن بر شبکه‌های برق	۳	تا سقف ۲	تقویت بنیه دفاعی در اجرای ماده	۴		
مبلغ اختصاص داده شده	عنوان	ردیف																																																			
تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو	طرح‌های آبیاری تحت فشار و نوین	۱																																																			
تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو	آبخیزداری و آبخوان‌داری	۲																																																			
تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو	مقابله با اثرات مخرب ریزگردها و تأثیر آن بر شبکه‌های برق	۳																																																			
تا سقف ۱,۵ میلیارد یورو	تقویت بنیه دفاعی در اجرای ماده (۱۰۶) قانون برنامه ششم توسعه	۴																																																			
تا سقف ۴۰ میلیون یورو	تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۵																																																			
تا سقف ۱۵ میلیون یورو	طرح‌های نوآورانه جهاد دانشگاهی	۶																																																			
تا سقف ۷۰ میلیون یورو	طرح‌های نوآورانه معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	۷																																																			
تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو	سازمان صداوسیما در اجرای ماده (۹۳) قانون برنامه ششم و توسعه کمی و کیفی برنامه‌های تولیدی، پویانمایی، مستند، فیلم و سریال	۸																																																			
تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو	طرح‌های آب‌رسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه‌های آن	۹																																																			
تا سقف ۵۰ میلیون یورو	پایداری و ارتقای کیفی آب شرب شهرهای پرتنش	۱۰																																																			
مبلغ اختصاص داده شده	عنوان	ردیف																																																			
تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو	طرح آبیاری تحت فشار و نوین	۱																																																			
تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو	آبخیزداری و آبخوان‌داری	۲																																																			
تا سقف ۲۰ میلیون یورو	مقابله با اثرات مخرب ریزگردها و تأثیر آن بر شبکه‌های برق	۳																																																			
تا سقف ۲	تقویت بنیه دفاعی در اجرای ماده	۴																																																			

وضعیت اعتبارات ملگ دارایی های سرمایه ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	تذ	تصویر	شرح	تذ	تصویر
			میلیارد یورو (۱۰۶) قانون برنامه ششم توسعه		
			تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه های وزارت علوم، تحقیقات فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای	۵	
			تا سقف ۳۰ میلیون یورو		
			طرح های نوآورانه جهاد دانشگاهی	۶	
			تا سقف ۱۵ میلیون یورو		
			طرح های نوآورانه معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور	۷	
			تا سقف ۷۰ میلیون یورو		
			سازمان صداوسیما در اجرای ماده (۹۳) قانون برنامه ششم و توسعه کمی و کیفی برنامه های تولیدی، پویانمایی، مستند و فیلم و سریال	۸	
			تا سقف ۱۵۰ میلیون یورو		
			طرح های آبرسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه های آن	۹	
			تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو		
			شرکت های دانش بنیان معاونت	۱۰	
			تا سقف ۳۵ میلیون یورو		

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمبره	شرح	ردیف	تیمبره
			<p>علمی و فناوری رئیس‌جمه ور</p> <p>تا سقف ۲۵ میلیون یورو</p> <p>کارخانه‌های نوآوری</p> <p>۱۱</p> <p>افزایش سرمایه دولت در صندوق ضمانت صادرات</p> <p>تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو</p> <p>۱۲</p> <p>طرح فاضلاب شهر اهواز</p> <p>تا سقف ۵۰ میلیون یورو</p> <p>۱۳</p>		
<p>شرکت‌های دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد ریال (۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود منتشر کنند تا برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند.</p> <p>شرکت بازآفرینی شهری و شرکت مادر تخصصی شهرهای جدید برای انجام طرح‌های خود از جمله قطارهای حومه‌ای بازآفرینی شهری در بافت‌های فرسوده، تاریخی و پیرامون حرم‌های مطهر و سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی برای مصلی تهران در استفاده از این بند، در اولویت هستند.</p>	الف	۵	<p>شرکت‌های دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد ریال (۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود منتشر کنند.</p>	الف	۵

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تبصره	شرح	ردیف	تبصره
<p>دولت اوراق مالی اسلامی (ریالی-ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها مندرج در پیوست شماره (۱)، اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی و ردیف‌های متفرقه و همچنین تعهدات پرداخت‌نشده طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خاتمه یافته این قانون اختصاص می‌یابد تا بر اساس موافقت‌نامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جدول شماره (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است.</p> <p>سقف مجاز اوراق منتشره تسویه نشده از محل این بند تا پایان سال ۱۳۹۸ مبلغ دویست و نود هزار میلیارد (۲۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال است.</p>	ب		<p>به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی-ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) (انتشار اوراق مالی) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه مصوب سال ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرایی (موافقت‌نامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود.</p>	ب	
<p>اوراق فروش نرفته طرح‌های بندهای «الف» و «ب» این تبصره برای مطالبات معوق در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب-مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های طرح‌ها و زیرطرح‌ها از جمله تملک اراضی و تأدیه بدهی طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها) می‌باشد.</p>	ج		<p>اوراق فروش نرفته بندهای «الف» و «ب» این تبصره برای مطالبات معوق در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب-مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های تعهد شده اعتبارات این قانون از جمله تملک اراضی) می‌باشد.</p>	ج	
<p>شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها با تأیید وزارت کشور تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل شصت درصد (۶۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های</p>	د		<p>۱- شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها با تأیید وزارت کشور تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) میلیارد</p>	د	

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
<p>قطار شهری و حمل‌ونقل شهری و بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حرم‌های مطهر امام رضا(ع)، حضرت معصومه(س)، حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) و حضرت احمد بن موسی(ع) اختصاص می‌یابد.</p> <p>تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق برای اجرای طرح‌های قطار شهری و حمل‌ونقل شهری و بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حرم‌های مطهر به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌ها است و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور است.</p> <p>اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید شهرداری مربوطه و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران آن طرح می‌باشد.</p>			<p>ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های قطار شهری و حمل‌ونقل شهری و بیست و پنج درصد (۲۵٪) به بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حرم‌های مطهر امام رضا(ع)، حضرت معصومه(س)، حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) و حضرت احمد بن موسی(ع) تعلق می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق برای اجرای طرح‌های قطار شهری و حمل‌ونقل شهری و بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حرم‌های مطهر به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌ها است و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور است. اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید شهرداری مربوطه و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران آن طرح می‌باشد.</p> <p>۲- به وزارت کشور اجازه داده می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال اوراق مالی- اسلامی ریالی با تضمین اصل و سود توسط دولت برای خرید نردبان</p>		

وضعیت اعتبارات ملک دارایی های سرمایه ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	توضیح	شرح	ردیف	توضیح
			هیدرولیکی و ماشین آتش نشانی منتشر کند.		
به منظور سرمایه گذاری در طرح های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرح های زیربنایی و توسعه ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو، وزارتخانه های مذکور از طریق شرکت های تابعه ذی ربط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف سی و پنج هزار میلیارد ریال (۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) منتشر کنند تا به منظور سرمایه گذاری در طرح های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرح های زیربنایی و توسعه ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو به مصرف برسد. اوراق را توسط شرکت های مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرح های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح های وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو) تضمین کنند.	ط		وزارتخانه های نفت، صنعت، معدن و تجارت و نیرو از طریق شرکت های تابعه و وابسته ذی ربط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف سی و پنج هزار میلیارد ریال (۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) منتشر کنند تا به منظور سرمایه گذاری در طرح های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرح های زیربنایی و توسعه ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو به مصرف برسد. اوراق را توسط شرکت های مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرح های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح های وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو) تضمین کنند.	ط	
به دولت اجازه داده می شود مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) منتشر کند.	ف		به دولت اجازه داده می شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف	ع	

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
			پیش‌بینی‌شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره به مصرف می‌رسد.		
وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آب و فاضلاب استانی سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب‌بهای شهری، به ازای هر مترمکعب فروش آب شرب، مبلغ دو بیست (۲۰۰) ریال از مشترکان آب دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز کند. صد درصد (۱۰۰٪) وجوه دریافتی تا سقف نه صد و شصت و پنج میلیارد (۹۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل حساب مذکور در ردیف معین در بودجه شرکت مزبور صرفاً جهت آب‌رسانی شرب روستایی و عشایری اختصاص می‌یابد. بیست درصد (۲۰٪) اعتبار مذکور برای آب‌رسانی شرب عشایری و هشتاد درصد (۸۰٪) برای آب‌رسانی شرب روستایی بر اساس شاخص جمعیت و کمبود آب شرب سالم بین استان‌های کشور در مقاطع سه‌ماهه از طریق شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می‌شود تا پس از مبادله موافقت‌نامه بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی استان‌ها و یا سازمان امور عشایر ایران هزینه شود. وجوه فوق مشمول مالیات به نرخ صفر است.	ب	۶	وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آب و فاضلاب استانی سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب‌بهای شهری، به ازای هر مترمکعب فروش آب شرب، مبلغ دو بیست (۲۰۰) ریال از مشترکان آب دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز کند. وجوه فوق مشمول مالیات به نرخ صفر است. صد درصد (۱۰۰٪) وجوه دریافتی تا سقف نه صد و شصت و پنج میلیارد (۹۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل حساب مذکور در ردیف معین در بودجه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور صرفاً جهت آب‌رسانی شرب روستایی و عشایری و اصلاح شبکه آب مربوط به آن اختصاص می‌یابد. بیست درصد (۲۰٪) اعتبار مذکور برای آب‌رسانی شرب عشایری و هشتاد درصد (۸۰٪) برای آب‌رسانی شرب روستایی بر اساس شاخص جمعیت و کمبود آب شرب سالم بین استان‌های کشور در مقاطع سه‌ماهه از طریق شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می‌شود تا پس از مبادله	الف	۶

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	توضیح	شرح	ردیف	توضیح
			موافقت‌نامه بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و یا سازمان امور عشایر ایران هزینه شود.		
در اجرای بندهای «ت» و «ص» ماده (۳۸) قانون برنامه ششم توسعه و به‌منظور کاهش اثرات مخرب پسماندها، سازمان امور مالیاتی کشور موظف است از فروش کالاهایی که مصرف آنها منجر به تولید پسماند مخرب محیط‌زیست می‌شود عوارضی را که توسط دولت تعیین می‌شود دریافت و به ردیف درآمدی شماره ۱۶۰۱۸۹ واریز کند. منابع وصولی تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ۴۵-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا با نظارت سازمان حفاظت محیط‌زیست پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای بازافت پسماندهای حاصل از کالاهای مزبور (ایجاد تأسیسات منطقه‌ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی) با اولویت مشارکت بخش خصوصی مصرف شود. آیین‌نامه اجرائی این بند مشتمل بر میزان عوارض هر کالا، فهرست کالاهای مشمول، نرخ هزینه مدیریت پسماند کالاها و فرایند اجرائی به پیشنهاد مشترک سازمان حفاظت محیط‌زیست، وزارتخانه‌های کشور، صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	ط	و	به‌منظور کاهش اثرات مخرب پسماندها، درآمد حاصل از اجرای بندهای «ت» و «ص» ماده (۳۸) قانون برنامه ششم توسعه، ناشی از فروش کالاهایی که مصرف آنها منجر به تولید پسماند مخرب محیط‌زیست می‌شود توسط سازمان امور مالیاتی به ردیف درآمدی شماره ۱۶۰۱۸۹ واریز می‌شود. منابع وصولی تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ۳۹-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون در اختیار سازمان حفاظت محیط‌زیست (صندوق ملی محیط‌زیست) قرار می‌گیرد تا پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای بازافت پسماندهای حاصل از کالاهای مزبور (ایجاد تأسیسات منطقه‌ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی) با اولویت مشارکت بخش خصوصی مصرف شود.		
به دولت اجازه داده می‌شود مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام‌شده فروش هر مترمکعب آب را (پس از تأیید سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و سازمان حسابرسی به‌عنوان بازرس قانونی) با بدهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بهره‌برداری رسیده بخش آب وزارت نیرو موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ از محل ردیف درآمدی ۳۱۰۴۰۴ و ردیف هزینه‌های ۳۸-	د	۷	به دولت اجازه داده می‌شود مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام‌شده فروش هر مترمکعب آب و دفع فاضلاب و هر کیلووات ساعت برق را (پس از تأیید سازمان حسابرسی	د	۷

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تجهیه	شرح	ردیف	تجهیه
<p>۵۳۰۰۰۰ به صورت جمعی - خرجی تسویه کند. شرکت‌های دولتی ذی ربط مکلفند تسویه حساب را در صورت‌های مالی خود اعمال کنند. وزارت نیرو نیز گزارش عملکرد این بند را به تفصیل تا شهریورماه به کمیسیون‌های «برنامه و بودجه و محاسبات» و «انرژی» مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارائه می‌کند.</p>			<p>به‌عنوان بازرس قانونی در رسیدگی به صورت‌های مالی همان سال) با بدهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بهره‌برداری رسیده بخش آب، فاضلاب و برق وزارت نیرو موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی از محل ردیف درآمدی ۳۱۰۴۰۴ و ردیف هزینه‌ای ۵۳۰۰۰۰-۳۳ به صورت جمعی - خرجی تسویه کند.</p>		
<p>به دولت اجازه داده می‌شود مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام‌شده فروش هر مترمکعب آب را (پس از تأیید سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و سازمان حسابرسی به‌عنوان بازرس قانونی) با بدهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بهره‌برداری رسیده بخش آب وزارت نیرو موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ از محل ردیف درآمدی ۳۱۰۴۰۴ و ردیف هزینه‌ای ۳۸-۵۳۰۰۰۰ به صورت جمعی - خرجی تسویه کند. شرکت‌های دولتی ذی ربط مکلفند تسویه حساب را در صورت‌های مالی خود اعمال کنند. وزارت نیرو نیز گزارش عملکرد این بند را به تفصیل تا شهریورماه به کمیسیون‌های «برنامه و بودجه و محاسبات» و «انرژی» مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارائه می‌کند.</p>	د	۸	<p>به دولت اجازه داده می‌شود برای عملیات آماده‌سازی، محوطه‌سازی، تأمین خدمات روبنایی و زیربنایی و تکمیل واحدهای مسکن مهر، طرح‌های بازآفرینی شهری و احیای بافت‌های فرسوده و همچنین طرح اقدام ملی تأمین مسکن، اقداماتی را به شرح زیر به عمل آورد:</p> <p>۱- وزارت راه و شهرسازی (از طریق شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن) مجاز است تا سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی و یا تهاتر اراضی و املاک متعلق به شرکت‌های فوق‌الذکر را به قیمت کارشناسی یا فروش از طریق مزایده مشروط به حفظ کاربری و با</p>	ب	۸

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	نمبره	شرح	ردیف	نمبره
			<p>سازوکار گردش خزانه صرف اجرای طرح های فوق کند.</p> <p>۲- در اجرای ماده (۶۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در صورت درخواست مالکان اعیانی واحدهای مسکن مهر، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن مکلف به واگذاری قطعی زمین های اجاره ای نودونه ساله متعلق به خود می باشند. منابع حاصله پس از واریز به حساب این شرکت ها نزد خزانه داری کل کشور، صرف اجرای طرح های فوق خواهد شد.</p> <p>۳- وزارت راه و شهرسازی مجاز است زمین های متعلق به شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن را تا سقف سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال طی قراردادهایی با بانک های عامل و صندوق های تأمین مالی در رهن آنان قرار داده و متناسب با آن تسهیلات لازم برای اجرای طرح های جامع، تفصیلی و آماده سازی مصوب را اخذ کند و منابع حاصل را صرف تکمیل این طرح ها نماید. از محل فروش عرصه و اعیان طرح های تکمیل شده با رعایت قوانین و مقررات و گردش خزانه، با بانک های عامل تسویه کند</p>		

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمه	شرح	ردیف	تیمه
			و باقیمانده را به اجرای طرح‌های صدرالذکر این بند اختصاص دهد. ۴- وزارت راه و شهرسازی مکلف است زمین مورد نیاز برای احداث مدرسه، پاسگاه، بسیج، مسجد، مراکز بهداشتی و درمانی، ورزشگاه و سایر مراکز اداری و خدماتی مورد نیاز را به صورت رایگان در اختیار دستگاه‌های دولتی ذی‌ربط در طرح‌های مسکن مهر قرار دهد.		
			شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان مجازند از محل منابع داخلی خود و بخشی از اعتبارات طرح‌های تعادل بخشی و تغذیه مصنوعی در قالب وجوه اداره شده نسبت به تأمین هزینه‌های خرید و نصب کنتورهای حجمی و هوشمند چاه‌های آب کشاورزی مجاز، اقدام کنند و به صورت اقساطی با روشی که توسط دستگاه اجرائی مربوطه تعیین می‌شود، اصل و کارمزد این تسهیلات را از صاحبان این چاه‌ها دریافت کنند. صد درصد (۱۰۰٪) اقساط وصولی برای اجرای طرح‌های احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی در اختیار شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان قرار می‌گیرد.	ج	
شرکت‌های آب منطقه‌ای و سازمان آب و برق خوزستان مجازند از محل منابع داخلی خود و بخشی از اعتبارات طرح‌های تعادل بخشی و تغذیه مصنوعی در قالب وجوه اداره شده نسبت به تأمین هزینه‌های خرید و نصب کنتورهای حجمی و هوشمند چاه‌های آب کشاورزی مجاز اقدام کرده و به صورت اقساطی با روشی که توسط دستگاه اجرائی مربوطه تعیین می‌شود، اصل و کارمزد این تسهیلات را از صاحبان این چاه‌ها دریافت کنند. صد درصد (۱۰۰٪) اقساط وصولی برای اجرای طرح‌های احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی در اختیار شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان قرار می‌گیرد.	ب		به دولت اجازه داده می‌شود برای عملیات آماده‌سازی، محوطه‌سازی، تأمین خدمات روبنایی و زیربنایی و تکمیل واحدهای مسکن مهر، طرح‌های بازآفرینی	ب	۸
		۸	به دولت اجازه داده می‌شود برای عملیات آماده‌سازی، محوطه‌سازی، تأمین خدمات روبنایی و زیربنایی و تکمیل واحدهای مسکن مهر، طرح‌های بازآفرینی	ب	۸

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمبر	شرح	ردیف	تیمبر
<p>شهری و احیای بافتهای فرسوده و همچنین احداث واحدهای مسکن اجتماعی و حمایتی، اقداماتی را به شرح زیر به عمل آورد:</p> <p>۱- بدهی بانک مسکن به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بابت اصل و سود خطوط اعتباری طرح مسکن مهر تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به حساب بدهی دولت به بانک مرکزی منتقل و مبلغ مذکور به عنوان افزایش سرمایه دولت در بانک مسکن منظور می شود. بدهی دولت به بانک مرکزی در اجرای این حکم مشمول تبصره بند «الف» ماده (۱۰) قانون برنامه ششم توسعه نمی شود. بانک مسکن متعهد به اعطای تسهیلات برای موارد فوق الذکر است.</p> <p>۲- وزارت راه و شهرسازی (از طریق شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن) مجاز است تا سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی و یا تهاتر اراضی و املاک متعلق به شرکت های فوق الذکر را به قیمت کارشناسی یا فروش از طریق مزایده مشروط به حفظ کاربری و با سازوکار گردش خزانه صرف اجرای طرح های فوق کند.</p> <p>۳- در اجرای ماده (۶۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در صورت درخواست مالکان اعیانی واحدهای مسکن مهر، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن مکلف به واگذاری قطعی زمین های اجاره ای نود و نه ساله متعلق به خود می باشند. منابع حاصله پس از واریز به حساب این شرکت ها نزد خزانه داری کل کشور، صرف اجرای طرح های فوق خواهد شد.</p> <p>۴- وزارت راه و شهرسازی مجاز است زمین های متعلق به شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن را تا سقف سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال طی قراردادهایی با بانک های عامل و صندوق های تأمین مالی در رهن آنان قرار داده و متناسب با آن تسهیلات لازم برای اجرای طرح های جامع، تفصیلی و آماده سازی مصوب را اخذ کند و صرف تکمیل این طرح ها کند. از محل فروش عرصه و اعیان طرح های تکمیل شده با رعایت قوانین و مقررات و گردش خزانه، با بانک های عامل تسویه کند و باقیمانده را به اجرای طرح های صدرالذکر این بند اختصاص دهد.</p> <p>آیین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می شود و به تصویب هیئت وزیران می رسد.</p>			<p>روبنایی و زیربنایی و تکمیل واحدهای مسکن مهر، طرح های بازآفرینی شهری و احیای بافتهای فرسوده و همچنین طرح اقدام ملی تأمین مسکن، اقداماتی را به شرح زیر به عمل آورد:</p> <p>۱- وزارت راه و شهرسازی (از طریق شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن) مجاز است تا سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی و یا تهاتر اراضی و املاک متعلق به شرکت های فوق الذکر را به قیمت کارشناسی یا فروش از طریق مزایده مشروط به حفظ کاربری و با سازوکار گردش خزانه صرف اجرای طرح های فوق کند.</p> <p>۲- در اجرای ماده (۶۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در صورت درخواست مالکان اعیانی واحدهای مسکن مهر، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن مکلف به واگذاری قطعی زمین های اجاره ای نود و نه ساله متعلق به خود می باشند. منابع حاصله پس از واریز به حساب این شرکت ها نزد خزانه داری کل کشور،</p>		

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	نیمه	شرح	ردیف	نیمه
			<p>صرف اجرای طرح‌های فوق خواهد شد.</p> <p>۳- وزارت راه و شهرسازی مجاز است زمین‌های متعلق به شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن را تا سقف سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال طی قراردادهایی با بانک‌های عامل و صندوق‌های تأمین مالی در رهن آنان قرار داده و متناسب با آن تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های جامع، تفصیلی و آماده‌سازی مصوب را اخذ کند و منابع حاصل را صرف تکمیل این طرح‌ها نماید. از محل فروش عرصه و اعیان طرح‌های تکمیل‌شده با رعایت قوانین و مقررات و گردش خزانه، با بانک‌های عامل تسویه کند و باقیمانده را به اجرای طرح‌های صدرالذکر این بند اختصاص دهد.</p> <p>۴- وزارت راه و شهرسازی مکلف است زمین مورد نیاز برای احداث مدرسه، پاسگاه، بسیج، مسجد، مراکز بهداشتی و درمانی، ورزشگاه و سایر مراکز اداری و خدماتی مورد نیاز را به‌صورت رایگان در اختیار دستگاه‌های دولتی ذی‌ربط در طرح‌های مسکن مهر قرار دهد.</p>		
شرکت‌های آب منطقه‌ای و سازمان آب و برق خوزستان مجازند از محل منابع داخلی خود و بخشی از اعتبارات طرح‌های تعادل‌بخشی و تغذیه مصنوعی در قالب وجوه اداره شده نسبت به تأمین هزینه‌های خرید و نصب کنتورهای حجمی و هوشمند چاه‌های آب کشاورزی مجاز اقدام	و		شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان مجازند از محل منابع داخلی خود و بخشی از	ج	

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	نمونه	شرح	ردیف	نمونه
<p>کرده و به صورت اقساطی با روشی که توسط دستگاه اجرائی مربوطه تعیین می‌شود، اصل و کارمزد این تسهیلات را از صاحبان این چاه‌ها دریافت کنند. صد درصد (۱۰۰٪) اقساط وصولی برای اجرای طرح‌های احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی در اختیار شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان قرار می‌گیرد.</p>			<p>اعتبارات طرح‌های تعادل بخشی و تغذیه مصنوعی در قالب وجوه اداره شده نسبت به تأمین هزینه‌های خرید و نصب کنتورهای حجمی و هوشمند چاه‌های آب کشاورزی مجاز، اقدام کنند و به صورت اقساطی با روشی که توسط دستگاه اجرائی مربوطه تعیین می‌شود، اصل این تسهیلات را از صاحبان این چاه‌ها دریافت کنند. صد درصد (۱۰۰٪) اقساط وصولی برای اجرای طرح‌های احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی در اختیار شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان قرار می‌گیرد.</p>		
<p>به دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزشی و پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده می‌شود با تصویب هیئت‌های امنای خود تا سقف عملکرد درآمد اختصاصی سال ۱۳۹۸ نسبت به اخذ تسهیلات از بانک‌ها از محل توثیق اموال در اختیار خود اقدام کنند و در جهت تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود و با اولویت احداث خوابگاه‌های متاهلین موضوع بند «پ» ماده (۱۰۳) قانون ششم توسعه استفاده و نسبت به بازپرداخت اقساط از محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند. صندوق‌های رفاه دانشجویان مکلفند نسبت به پیش‌بینی اعتبار لازم در فعالیت‌های خود به منظور پرداخت یارانه سود و کارمزد احداث خوابگاه‌های متاهلین اقدام کنند.</p>	الف	۹	<p>به دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزشی و پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده می‌شود با تصویب هیئت‌های امنای خود تا سقف عملکرد درآمد اختصاصی سال ۱۳۹۸ نسبت به اخذ تسهیلات از بانک‌ها از محل توثیق اموال در اختیار خود اقدام کنند و در جهت تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود با اولویت ساخت، خرید و تکمیل خوابگاه‌های متاهلین موضوع بند «پ» ماده (۱۰۳) قانون ششم توسعه استفاده و نسبت به بازپرداخت اقساط از محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند. صندوق‌های رفاه</p>	الف	۹

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
			دانشجویان مکلفند نسبت به پیش‌بینی اعتبار لازم در فعالیت‌های خود به‌منظور پرداخت یارانه سود و کارمزد تسهیلات با اولویت تسهیلات مربوط احداث خوابگاه‌های متاهلین اقدام کنند. دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و فناوری اعم از دولتی و غیردولتی نیز می‌توانند با رعایت مفاد این بند، از تسهیلات بانکی برای خرید تجهیزات صرفاً تخصصی و به‌روزرسانی آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های خود استفاده نمایند.		
به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود به‌منظور ساماندهی و بهینه‌سازی کاربری بخشی از املاک و فضاهای آموزشی، ورزشی و تربیتی خود و با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی، نسبت به احداث، بازسازی و بهره‌برداری از آنها اقدام کند. تغییر کاربری موضوع این بند به پیشنهاد شورای آموزش و پرورش استان و تصویب کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن صورت می‌گیرد و از پرداخت کلیه عوارض شامل تغییر کاربری، نقل و انتقال املاک، اخذ گواهی بهره‌برداری، احداث، تخریب، بازسازی و سایر عوارض شهرداری معاف می‌باشد.	د		به وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود به‌منظور ساماندهی و بهینه‌سازی کاربری بخشی از املاک و فضاهای آموزشی، ورزشی و تربیتی خود و با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی، نسبت به احداث، بازسازی و بهره‌برداری از آنها اقدام کند. تغییر کاربری موضوع این بند به ترتیب به پیشنهاد شورای آموزش و پرورش استان و همچنین هیئت امنای هر دانشگاه و تصویب کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۲۲/۱۲/۱۳۵۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی صورت می‌گیرد و	د	

وضعیت اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمبره	شرح	ردیف	تیمبره
			از پرداخت کلیه عوارض شامل تغییر کاربری، نقل و انتقال املاک، اخذ گواهی بهره برداری، احداث، تخریب، بازسازی و سایر عوارض شهرداری معاف می باشد. پهنه های بزرگ از جمله پردیس های دانشگاهی مشمول مفاد این بند نمی شوند.		
در راستای تحقق ماده (۷۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و در جهت اجرای اصل سی ام (۳۰) قانون اساسی، آستان قدس رضوی و آن دسته از مؤسسات و بنگاه های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره) به استثنای مواردی که اذن ولی فقیه مبنی بر عدم پرداخت مالیات و یا نحوه تسویه آن را دارند، موظفند نسبت به واریز مالیات خود به خزانه موضوع ردیف ۱۱۰۱۱۲ اقدام کنند. معادل در آمد واریزی از محل ردیف های هزینه ای مربوط، صرف توسعه عدالت آموزشی، نوسازی، مقاوم سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی و مناطق محروم می شود.	ن		در راستای تحقق ماده (۷۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و در جهت اجرای اصل سی ام (۳۰) قانون اساسی، آستان قدس رضوی و آن دسته از مؤسسات و بنگاه های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره) به استثنای مواردی که اذن ولی فقیه مبنی بر عدم پرداخت مالیات و یا نحوه تسویه آن را دارند، موظفند نسبت به واریز مالیات خود به خزانه موضوع ۱۱۰۱۱۲ اقدام کنند. معادل در آمد واریزی از محل ردیف های هزینه ای مربوط، به منظور توسعه عدالت آموزشی، نوسازی، مقاوم سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی و مناطق محروم و خوابگاه های دانش آموزی کمیته امداد امام خمینی (ره) در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می گیرد.	ط	
شرکت های بیمه ای مکلفند مبلغ سه هزار میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که بر اساس	الف	۱۰	شرکت های بیمه ای مکلفند مبلغ سه هزار میلیارد	الف	۱۰

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمه	شرح	ردیف	تیمه
<p>فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکت‌ها تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی شرکت‌های بیمه موضوع این بند به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود. منابع حاصله در اختیار سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان اورژانس کشور قرار می‌گیرد تا در ردیف‌های مربوط به این دستگاه‌ها در جدول شماره (۷) این قانون در امور منجر به کاهش تصادفات و مرگ‌ومیر، هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این بند است. سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی و سازمان اورژانس کشور موظفند گزارش عملکرد خود را هر سه ماه یک‌بار از نحوه هزینه وجوه مذکور به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش کنند.</p>			<p>(۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که بر اساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکت‌ها تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی شرکت‌های بیمه موضوع این بند به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود. منابع حاصله در اختیار سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان اورژانس کشور قرار می‌گیرد تا در ردیف‌های مربوط به این دستگاه‌ها در جدول شماره (۷) این قانون در امور منجر به کاهش تصادفات و مرگ‌ومیر، هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این بند است.</p>		
<p>در اجرای ماده (۱۱۰) قانون برنامه ششم توسعه، نیروهای مسلح مکلفند کمک‌هزینه مسکن کارکنان ساکن در خانه‌های سازمانی را از حقوق ماهانه آنان کسر و به حساب خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۶۰۱۸۴ جدول شماره (۵) این قانون واریز کنند. دولت مکلف است وجوه واریزی را در ردیف‌های نیروهای مسلح برای هزینه‌های تعمیر و نگهداری خانه‌های سازمانی اختصاص دهد.</p>	ج	۱۱	<p>در اجرای ماده (۱۱۰) قانون برنامه ششم توسعه، نیروهای مسلح مکلفند کمک‌هزینه مسکن کارکنان ساکن در خانه‌های سازمانی را از حقوق ماهانه آنان کسر و به حساب خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۶۰۱۸۴ جدول شماره (۵) این قانون واریز کنند. دولت</p>	ج	۱۱

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمبره	شرح	ردیف	تیمبره
			مكلف است وجوه واريزی را در ردیف های نیروهای مسلح برای هزینه های تعمیر و نگهداری خانه های سازمانی اختصاص دهد.		
به منظور تکمیل یا احداث مجتمع های اداری شهرستان ها، استانداران موظفند پیشنهاد فروش ساختمان های ملکی دستگاه های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه مستقر در شهرستان های استان را به استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتماد و سوم (۸۳) قانون اساسی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به شورای برنامه ریزی و توسعه استان ارائه و پس از تصویب و فروش، درآمد حاصل را به ردیف درآمد عمومی ۲۱۰۲۰۱ این قانون نزد خزانه داری کل کشور واریز کنند. درآمد حاصله پس از مبادله موافقت نامه، صرف تکمیل یا احداث مجتمع اداری همان شهرستان ها می شود. شمول این حکم در مورد دستگاه های زیر نظر مقام معظم رهبری منوط به اذن ایشان است.	د	۱۲	استانداران موظفند به منظور تکمیل یا احداث مجتمع های اداری شهرستان ها، پیشنهاد فروش ساختمان های ملکی دستگاه های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه مستقر در شهرستان های استان را به استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتماد و سوم (۸۳) قانون اساسی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به شورای برنامه ریزی و توسعه استان ارائه و پس از تصویب و فروش، درآمد حاصل را به ردیف درآمد عمومی ۲۱۰۲۰۱ این قانون نزد خزانه داری کل کشور واریز کنند. درآمد حاصله پس از مبادله موافقت نامه، صرف تکمیل یا احداث مجتمع اداری همان شهرستان ها می شود.	ج	۱۲
-	-	-	۱- دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه مکلفند تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹، اطلاعات ساختمان ها، فضاهای اداری، غیراداری و سایر اموال و دارایی های غیرمنقول را در سامانه جامع اموال دستگاه های اجرایی (سادا) تکمیل کنند. تخصیص اعتبارات طرح های تعمیرات اساسی و	د	

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمه	شرح	ردیف	تیمه
			<p>ماشین‌آلات و تجهیزات در سال ۱۳۹۹ منوط به ثبت اطلاعات موضوع این بند است. استانداری‌ها مکلفند ضمن صحت‌سنجی اطلاعات استانی موضوع این بند، با همکاری دستگاه اجرایی استانی نسبت به ارائه پیشنهاد مولدسازی دارایی‌های مازاد به وزارت امور اقتصادی و دارائی اقدام نمایند. شرکت‌های دولتی مکلفند پیشنهاد مولدسازی اموال غیرمنقول دولتی در اختیار را با اخذ مجوز هیئت‌وزیران و اموال متعلق به شرکت را به مجمع عمومی سالیانه در سال ۱۳۹۹ ارائه نمایند. مجمع عمومی شرکت‌های موضوع این بند موظفند تصمیمات لازم را در خصوص مولدسازی دارایی‌ها اتخاذ نمایند.</p> <p>۴- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است معادل پنجاه (۵۰٪) درصد از مبالغ واریزی جزء (۳) این بند را بابت افزایش تخصیص اعتبارات این قانون، تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام پیوست شماره (۱) و استانی از محل ردیف ۴۷-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون ابلاغ نماید.</p>		
<p>۱- در اجرای بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، معادل هفت هزار میلیارد (۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و از محل منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب</p>	الف	۱۳	<p>اجازه داده می‌شود از محل منابع تنخواه‌گردان موضوع بند (م) ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی</p>	الف	۱۳

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
<p>۱۳۸۷/۲/۳۱ برای خرید و تأمین حداقل سه فروند بالگرد و تجهیزات امداد هوایی نوسازی، بازسازی، خرید و احداث پایگاههای امداد و نجات و انبارهای اضطراری، خودروهایی امداد و نجات و سایر تکالیف مندرج در قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷/۲/۸ و اصلاحات بعدی آن به منظور پیشگیری و آمادگی و مقابله با حوادث، سوانح و بحران‌ها در اختیار جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا مطابق اساسنامه خود به مصرف برساند. سازمان برنامه و بودجه کشور و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مکلفند گزارش اجرای این جزء را در مقاطع سه‌ماهه به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، بهداشت و درمان، امور داخلی کشور و شوراها و عمران مجلس شورای اسلامی ارائه کنند.</p>			<p>دولت (۲) اقدامات زیر صورت پذیرد:</p> <p>۱- پرداخت تا مبلغ چهار هزار و دو بیست و نود میلیارد (۴۲۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و تا مبلغ یک هزار و هفت صد و بیست میلیارد (۱,۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در قالب اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تا مبلغ یک هزار و هفت صد و بیست میلیارد (۱۷۲۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال به مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی برای تولید و ارتقای کیفیت انواع واکسن‌های مورد نیاز انسان، دام و طیور.</p>		
<p>شرکت‌های تولید نیروی برق حرارتی دولتی و شرکت‌های برق منطقه‌ای مکلفند منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را پس از گردش خزانه به ترتیب به شرکت حرارتی و شرکت توانیر بابت رد دیون و یا سرمایه‌گذاری (احداث) در توسعه نیروگاه حرارتی و توسعه شبکه انتقال کشور پرداخت کنند.</p>	الف		<p>شرکت‌های تولید نیروی برق حرارتی دولتی و شرکت‌های برق منطقه‌ای مکلفند منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را پس از گردش خزانه به ترتیب به شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی و شرکت توانیر بابت رد دیون و یا سرمایه‌گذاری (احداث) در توسعه نیروگاه حرارتی و توسعه شبکه انتقال کشور پرداخت کنند.</p>	الف	۱۵
-	-		<p>شرکت تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای ایران مکلف است جهت توسعه و تسریع در اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، مواد</p>	ج	

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
			<p>معدنی و محصولات جانبی همراه با مواد پرتوزا را مطابق با قوانین و مقررات به فروش رسانده و درآمد حاصل از آن را پس از کسر هزینه‌ها (شامل قیمت تمام شده کالا و خدمات فروش رفته، اداری- عمومی و توزیع و فروش) به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند و درآمد حاصله را مطابق بودجه سالانه آن شرکت جهت سرمایه‌گذاری در طرح‌ها و ردیف‌های تملک دارایی‌های جهت خرید کیک زرد با منشأ داخلی یا خارجی و یا تملک سهام معادن پرتوزا و شرکت‌های مرتبط با چرخه سوخت بر اساس موافقتنامه‌های مبادله شده با سازمان برنامه و بودجه هزینه نماید.</p>		
<p>بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانکهای عامل با هماهنگی و معرفی بسیج سازندگی نسبت به اختصاص مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع سپرده‌های قرض‌الحسنه و عادی بانک‌ها برای پرداخت به تعداد یکصد هزار نفر جهت ایجاد نیروگاه خورشیدی پنج کیلوواتی در روستاها و حاشیه شهرها و مناطق محروم به ازای هر نفر پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با بازپرداخت شصت‌ماهه و نرخ چهار درصد (۴٪) اقدام کند. مابه‌التفاوت نرخ سود تا سقف هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نسبت به نرخ مصوب شورای پول و اعتبار از محل منابع بند «الف» تبصره (۱۸) این قانون پرداخت می‌شود.</p> <p>مسئولیت نصب و راه‌اندازی این نیروگاه‌ها به‌صورت رایگان برعهده سازمان بسیج مستضعفین است.</p> <p>استفاده از تسهیلات این بند منوط به ارائه قرارداد خرید تضمینی برق از سوی شرکت تابعه وزارت نیرو است.</p>	ی		<p>بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل با هماهنگی و معرفی بسیج سازندگی نسبت به اختصاص مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع سپرده‌های قرض‌الحسنه و جاری بانک‌ها برای پرداخت به تعداد یکصد هزار نفر جهت ایجاد نیروگاه خورشیدی پنج کیلوواتی در روستاها و حاشیه شهرها و مناطق محروم به ازای هر نفر پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با بازپرداخت شصت‌ماهه و نرخ چهار</p>	۵	۱۶

وضعیت اعتبارات ملکی دارایی های سرمایه ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	توضیح	شرح	ردیف	توضیح
			<p>درصد (۰.۴٪) اقدام کند. مابه التفاوت نرخ سود تا سقف هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نسبت به نرخ مصوب شورای پول و اعتبار از محل منابع بند «الف» تبصره (۱۸) این قانون پرداخت می شود. مسئولیت نصب و راه اندازی این نیروگاه ها به صورت رایگان برعهده سازمان بسیج مستضعفین است.</p> <p>استفاده از تسهیلات این بند منوط به ارائه قرارداد خرید تضمینی برق از سوی شرکت تابعه وزارت نیرو است.</p>		
<p>در راستای اجرای ماده (۶۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف به تأمین تسهیلات لازم برای هدف قانون مبنی بر تأمین مسکن یکصد هزار نفر می باشند و بارانه سود تسهیلات از منابع موجود در این قانون از ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره (۷) تأمین می شود.</p> <p>ایثارگرانی که در سنوات گذشته از تسهیلات ارزان قیمت تا سقف دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بهره مند شده و تا پایان سال ۱۳۹۶ تسویه کرده اند، به شرط خرید یا ساخت مسکن جدید از تسهیلات مسکن ارزان قیمت ایثارگری قانون بودجه سال ۱۳۹۸ بهره مند می شوند.</p> <p>وزارت راه و شهرسازی موظف است نسبت به واگذاری زمین و مسکن به ایثارگران فاقد زمین و مسکن که تاکنون زمین دولتی دریافت نکرده اند، به صورت تجمیعی اقدام کند.</p>	۵	۱۷	<p>دولت مجاز است از طریق سازمان های توسعه ای به منظور ایجاد اشتغال و رونق تولید و در راستای توسعه سرمایه گذاری در عرصه های مختلف اقتصادی و زیربنایی و در اجرای مواد قانون برنامه ششم توسعه با رعایت قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی نسبت به اجرای طرح های سرمایه گذاری، زیرساختی و نوسازی صنایع از جمله نوسازی ناوگان هواپیمای تجاری و با در نظر گرفتن مزیت های منطقه ای و آمایش سرزمین با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته، محروم و هدف بازآفرینی شهری با به کارگیری ابزارهای متنوع تأمین منابع مالی (منابع داخلی سازمان های توسعه ای، وجوه حاصل از واگذاری</p>	۵	۱۸

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
			شرکت‌های وابسته به سازمان‌های تسهیلات بانکی و تأمین مالی خارجی (فاینانس) موضوع بند «الف» تبصره (۳) این قانون اقدام کند.		
<p>به‌منظور اجرائی نمودن ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، دستگاه‌های اجرائی مکلفند از محل منابع بودجه کل کشور و دارایی‌های خود تمهیدات لازم را برای اجرای طرح جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری از طریق انعقاد قرارداد واگذاری و یا مشارکت با بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش‌های خصوصی و تعاونی فراهم کنند.</p> <p>۱- به دولت اجازه داده می‌شود تا ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این قانون را کسر و به‌ردیف شماره ۴۱-۵۵۰۰۰۰ واریز کند تا با اعتبار مصوب طرح‌ها و زیر طرح‌های مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون، در قالب پارانه سود، وجوه اداره شده و یا کمک بلاعوض، برای قراردادهای مذکور اختصاص دهد. سهم اعتبارات استانی هر استان و شهرستان به همان استان و شهرستان اختصاص می‌یابد.</p> <p>بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها می‌توانند تأمین مالی را از طریق روش‌هایی چون تأمین مالی خارجی (موضوع بند «الف» تبصره (۳) این قانون)، منابع بانکی، بازار سرمایه و تسهیلات ریالی و ارزی صندوق توسعه ملی (با رعایت قوانین و مقررات موضوعه) انجام دهند.</p> <p>۳- دولت می‌تواند در احداث، توسعه و بهره‌برداری از حوزه‌های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ موضوع تبصره (۲) بند «ج» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و همچنین در اجرای طرح‌های بنگاه‌ها و فعالیت‌های گروه سه ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) با استفاده از روش مشارکت عمومی - خصوصی از ظرفیت این تبصره با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) استفاده کند.</p> <p>۴- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تا سقف ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان را برای طرح‌های جدید استانی اختصاص دهد و برای طرح‌های جدید بیش از سقف تعیین‌شده صرفاً از طریق سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی مجاز می‌باشد. خرید محصول طرح‌های مشارکتی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و</p>		۱۹	<p>دستگاه‌های اجرائی مکلفند در اجرای ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، از محل منابع بودجه کل کشور و دارایی‌های خود تمهیدات لازم را برای اجرای طرح‌های جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری اعم از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با منابع عمومی و اختصاصی و طرح‌های شرکت‌های دولتی با منابع داخلی از طریق انعقاد در قالب ماده فوق با بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش‌های خصوصی و تعاونی فراهم کنند.</p> <p>۱- به دولت اجازه داده می‌شود تا ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر دستگاه اجرائی مندرج در این قانون را کسر و به‌ردیف شماره ۳۸-۵۵۰۰۰۰ واریز کند تا با اعتبار مصوب طرح‌ها و زیر طرح‌های همان دستگاه اجرائی مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون، در</p>		۱۹

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
هزینه‌ای استان برای طرح‌های استانی مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان امکان‌پذیر است.			<p>قالب یارانه سود، وجوه اداره‌شده و یا کمک، برای قراردادهای مذکور اختصاص دهد. جابه‌جایی اعتبارات، طرح‌ها و زیرطرح‌های مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون و اولویت‌بندی آنها توسط سازمان برنامه و بودجه کشور انجام می‌شود. نحوه توزیع اعتبارات طرح پروژه‌های استانی توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تعیین می‌شود.</p> <p>بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها می‌توانند تأمین مالی را از طریق روش‌هایی چون تأمین مالی خارجی (موضوع بند «الف» تبصره (۳) این قانون)، منابع بانکی، بازار سرمایه و تسهیلات ریالی و ارزی صندوق توسعه ملی (با رعایت قوانین و مقررات موضوعه) انجام دهند.</p> <p>یک درصد از اعتبارات موضوع این جزء جهت تکمیل تجهیز و آماده‌سازی سالن‌های فرهنگی، ورزشی و امدادی بسیج هزینه می‌شود.</p> <p>۳- دولت می‌تواند در احداث، توسعه و بهره‌برداری از طرح‌های حوزه سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ موضوع تبصره (۲) بند «ج» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در</p>		

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	تیمار	شرح	ردیف	تیمار
			<p>قالب ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) از ظرفیت این تبصره با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی استفاده کند.</p> <p>۴- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تا سقف ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان را برای طرح‌های جدید استانی اختصاص دهد و برای طرح‌های جدید بیش از سقف تعیین‌شده صرفاً در قالب ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مجاز می‌باشد. خرید محصول طرح‌های مشارکتی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای استان طرح‌های استانی مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان امکان‌پذیر می‌باشد.</p> <p>۶- در طرح پروژه‌های جدید بزرگراهی و راه اصلی و همچنین حمل‌ونقل ریلی (راه آهن) استفاده از قرارداد مشارکت در احداث، نگهداری، بهسازی، بازسازی و بهره‌برداری با اخذ عوارض از کاربران امکان‌پذیر است.</p> <p>۷- درآمد حاصل از حق اشتراک طرح پروژه‌های مشارکتی آب</p>		

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	نمبره	شرح	ردیف	نمبره
			<p>در اجرای ماده (۶۳) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲ به سرمایه‌گذار تعلق می‌گیرد.</p> <p>۸- دستگاه اجرایی مجاز است هزینه مطالعات و تهیه گزارش‌های مورد نیاز برای فراخوان و ظرفیت‌سازی توسعه مشارکت را از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و سایر منابع خود تأمین کند و همچنین مجاز است بخشی از هزینه‌های آماده‌سازی طرح پروژه برای فراخوان مشارکت را در اسناد فراخوان اعلام نماید تا سرمایه‌گذار در الگوی مالی خود، لحاظ و پرداخت کند.</p> <p>۹- تغییر کاربری اصلی طرح پروژه‌هایی که با تغییر شرایط، توجیه اولیه خود را از دست داده‌اند با اخذ موافقت سازمان برنامه و بودجه کشور و رعایت مقررات ذی‌ربط امکان‌پذیر می‌باشد.</p> <p>۱۰- دستگاه اجرایی ملی مجاز است برای طرح پروژه‌های ملی یا ملی استانی شده که در موقعیت جغرافیایی یک استان واقع شده‌اند با درخواست استاندار، وظایف و اختیارات فرایند اجرایی مشارکت عمومی- خصوصی طرح پروژه اعم از فرایند ارجاع کار و انعقاد قرارداد را به دستگاه اجرائی تابع استانی تفویض کند.</p>		

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	نوع	شرح	ردیف	نوع
			استاندار، راهبری اجرای مشارکت عمومی - خصوصی طرح پروژه‌های مذکور را بر عهده دارد.		
<p>در اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد موضوع بند «پ» ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه:</p> <p>۴- دستگاه اجرایی مجاز است از صرفه‌جویی‌های حاصل از تفاضل بین قیمت تمام شده مورد توافق در تفاهم‌نامه‌های منعقد و هزینه‌های قطعی فعالیت یا محصول در همان دوره تفاهم‌نامه، مشروط به تأیید عملکرد مطلوب توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و در سقف تخصیص اعتبار، بیست درصد (۲۰٪) را به منظور ایجاد انگیزه در کارکنان واحد مجری در قالب پرداخت‌های غیرمستمر و ارتقای کیفی خدمات و محصولات بر اساس دستورالعمل ابلاغی سازمان‌های برنامه و بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور و هشتاد درصد (۸۰٪) دیگر را برای افزایش اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های ذی‌ربط و مزاد بر سقف تخصیص اعتبارات مصوب کمیته تخصیص اعتبارات موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور هزینه کند.</p>		ج ۲۰	<p>در اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد موضوع بند «پ» ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه:</p> <p>۶- دستگاه اجرائی مجاز است از صرفه‌جویی‌های حاصل از تفاضل بین قیمت تمام‌شده مورد توافق در تفاهم‌نامه‌های منعقد و هزینه‌های قطعی فعالیت یا محصول در همان دوره تفاهم‌نامه، مشروط به تأیید عملکرد مطلوب توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و در سقف تخصیص اعتبار، بیست درصد (۲۰٪) را به منظور ایجاد انگیزه در کارکنان واحد مجری در قالب پرداخت‌های غیرمستمر و ارتقای کیفی خدمات و محصولات بر اساس دستورالعمل ابلاغی سازمان‌های برنامه و بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور و هشتاد درصد (۸۰٪) دیگر را برای افزایش اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های ذی‌ربط و مزاد بر سقف تخصیص اعتبارات مصوب کمیته تخصیص اعتبارات موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور، هزینه کند.</p>		ج ۲۰

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

قانون بودجه سال ۱۳۹۸			قانون بودجه سال ۱۳۹۹		
شرح	ردیف	شماره بند	شرح	ردیف	شماره بند
			۱- در راستای اجرای کامل حسابداری تعهدی، مهلت تعهد و پرداخت اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی اعم از این‌که از محل منابع بودجه عمومی یا اختصاصی تأمین شده و تا پایان سال مالی توسط خزانه‌داری کل کشور به حساب‌های مربوطه دستگاه‌های ذی‌ربط واریز شده باشد، تا پایان همان سال است. مانده وجوه مصرف نشده پایان سال به خزانه برگشت داده می‌شود و برای تعهدات مربوطه در سال بعد در راستای موافقتنامه مربوطه تا پایان سال جدید قابل مصرف است.	۵	

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ کل کشور

:

۲- وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

۲-۱- وضعیت ارقام کلان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

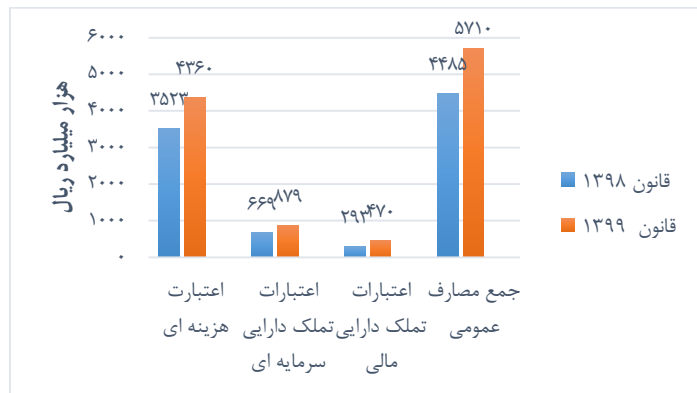
مصارف عمومی کشور در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور در تراز با منابع عمومی آن، بالغ بر ۵۷۱۰ هزار میلیارد ریال مصوب شده است. مطابق نمودار ۱ و در چارچوب قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بودجه عمومی دولت اعم مصارف عمومی و اختصاصی، برابر با ۹۱۴ هزار میلیارد ریال است که شامل ۴۸۲/۸ هزار میلیارد ریال اعتبارات منابع عمومی «دستگاه‌های اجرایی ملی»، ۱۲۸/۶ هزار میلیارد ریال اعتبارات «دستگاه‌های اجرایی محلی در استان‌ها»، ۲۶۸/۳ هزار میلیارد ریال اعتبارات «اختصاصی دستگاه‌های اجرایی» و ۲۶۸/۳ هزار میلیارد ریال اعتبارات «ردیف‌های متفرقه» است. اعتبارات منابع عمومی «دستگاه‌های اجرایی ملی» در قانون، شامل ۳۸۵/۸ هزار میلیارد ریال اعتبارات ردیف‌های مندرج در پیوست شماره یک و ۹۶/۹ هزار میلیارد ریال ردیف‌های متفرقه برای دستگاه‌های مزبور است. اعتبارات «اختصاصی دستگاه‌های اجرایی» قانون شامل ۳۰۷/۸ هزار میلیارد ریال به‌طور مشخص برای دستگاه‌های اجرایی ملی و ۴ هزار میلیارد ریال برای دستگاه‌های اجرایی محلی در استان‌ها جدول ۲ است. لازم به ذکر است که اعتبارات اختصاصی دستگاه‌های اجرایی تحت عنوان سایر منابع در موافقت‌نامه‌های طرح‌های عمرانی پیش‌بینی و تخصیص می‌یابد.

جدول ۲: مصارف عمومی دولت در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

عنوان مصارف	قانون ۱۳۹۸	قانون ۱۳۹۹	رشد (درصد)
اعتبارات هزینه‌ای	۳,۵۲۳,۷۵۹,۱۰۳	۴۳۶۰۳۱۵۵۶۷	۲۳/۷
اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	۶۶۹,۲۹۵,۷۵۲	۸۷۹,۸۲۰,۸۹۳	۳۱/۴
اعتبارات تملک دارایی مالی	۲۹۳,۴۷۹,۳۹۵	۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰/۱
جمع مصارف عمومی دولت	۴,۴۸۵,۸۱۱,۱۵۴	۵,۷۱۰,۱۳۶,۴۶۰	۲۷/۲

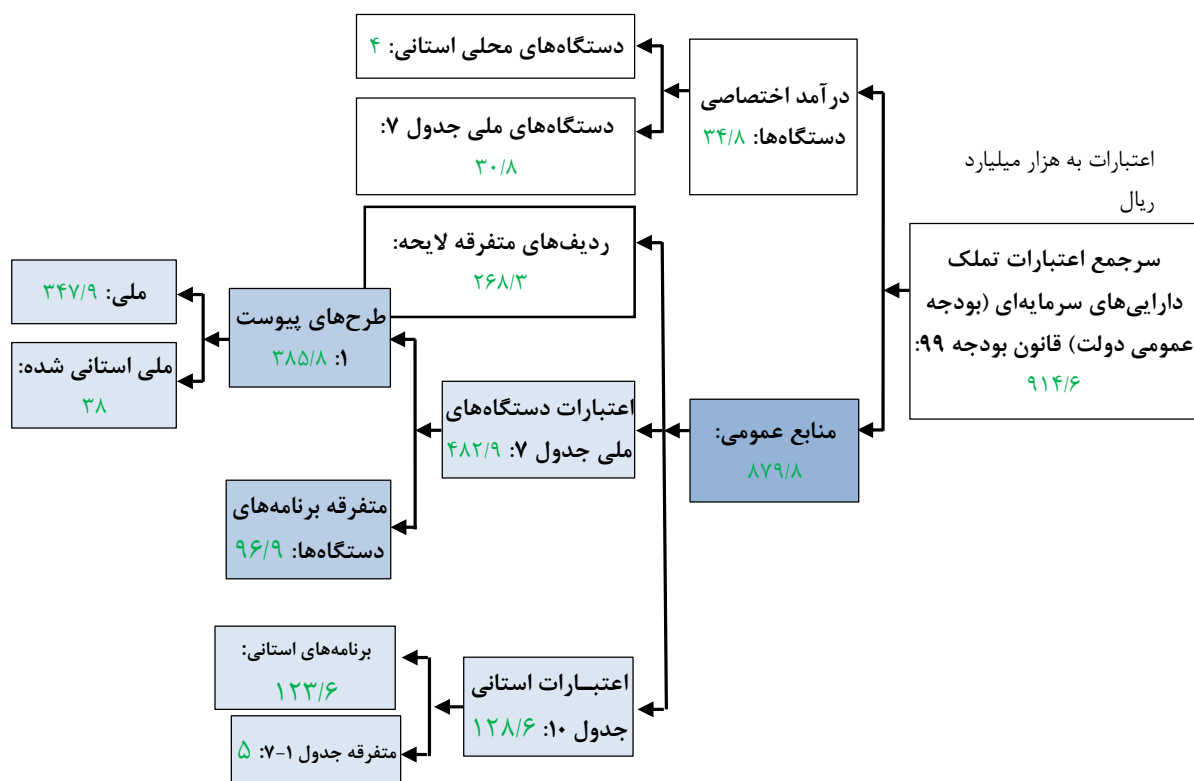
مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

نمودار ۱: مصارف عمومی کشور در قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

شکل ۱: طبقه‌بندی سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمومی دولت)

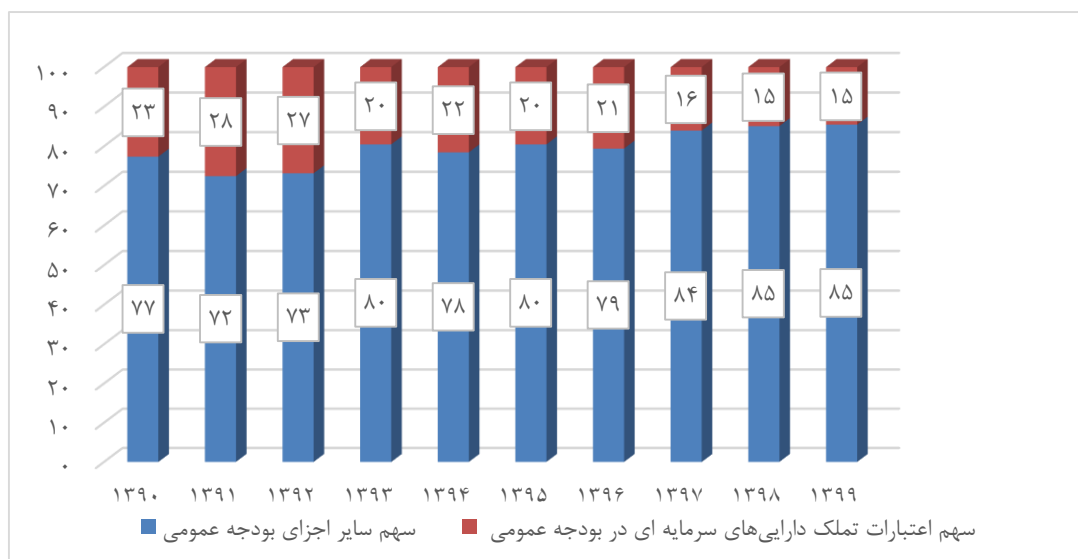
مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۹

جدول ۳: سرجمع توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمومی دولت) (میلیون ریال)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۸۰۵,۷۶۲,۶۱۰	۹۱۴,۶۴۲,۹۷۱	۱۳/۵
۱-۱- منابع عمومی	۶۶۹,۲۹۵,۷۵۲	۸۷۹,۸۲۰,۸۹۳	۳۱/۴
۱-۱-۱- اعتبارات دستگاه‌های ملی (جدول ۷)	۴۱۱,۳۵۱,۷۶۷	۴۸۲,۸۶۲,۸۰۲	۱۷/۳
۱-۱-۱-۱- طرح‌های پیوست شماره (۱)	۳۰۲,۱۲۰,۹۹۹	۳۸۵,۸۶۹,۰۲۲	۲۷/۷
۱-۱-۱-۱-۱- طرح‌های ملی	۲۶۴,۵۸۱,۹۹۴	۳۴۷,۹۰۹,۴۱۵	۳۱/۴
۱-۱-۱-۱-۱-۱- طرح‌های ملی استانی شده	۳۷,۵۳۹,۰۰۵	۳۷,۹۵۹,۶۰۷	۱/۱
۱-۱-۱-۱-۲- متفرقه برنامه دستگاه‌ها	۱۰,۹۲۳۰,۷۶۸	۹۶,۹۹۳,۷۸۰	- ۱۱/۲
۱-۱-۱-۲- ردیف‌های متفرقه (جدول ۹)	۱۳۹,۴۸۱,۶۶۳	۲۶۸,۳۱۷,۰۲۱	۹۲/۳
۱-۱-۳- اعتبارات استانی (جدول ۱۰)	۱۱۸,۴۶۲,۳۲۲	۱۲۸,۶۴۱,۰۷۰	۸/۵
۲-۱- درآمد اختصاصی دستگاه‌ها	۱۳۶,۴۶۶,۸۵۸	۳۴,۸۲۲,۰۷۸	- ۷۴/۴
۱-۲-۱- دستگاه‌های ملی (جدول ۷)	۱۳۱۲۶۴۸۳۰	۳۰,۷۸۴,۸۶۵	- ۷۶/۵
۲-۲-۱- دستگاه‌های محلی استانی	۵,۲۰۲,۰۲۸	۴۰,۳۷,۲۱۳	- ۲۲/۳

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

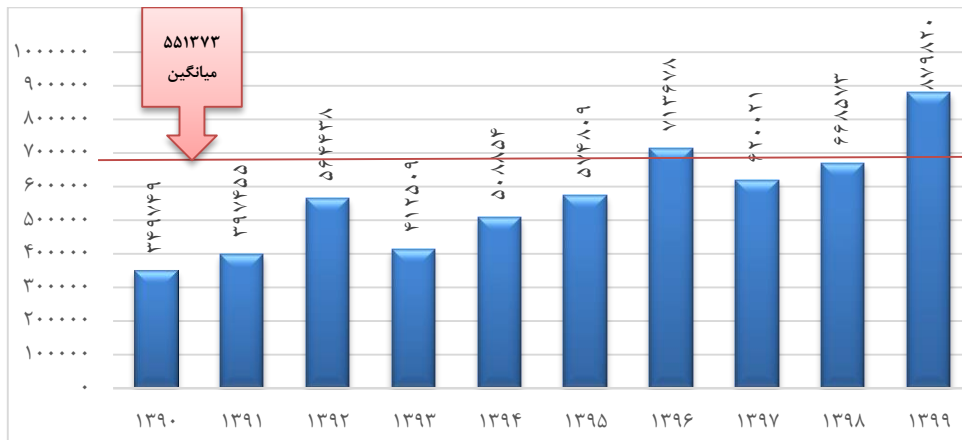
مطابق جدول ۳ سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی بالغ بر ۸۷۹ هزار میلیارد تومان مصوب شده که این میزان اعتبار نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (بالغ بر ۶۶۹ هزار میلیارد ریال)، رشد ۳۱/۴ درصدی داشته است؛ همچنین سهم این اعتبارات نسبت به منابع عمومی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، ۱۵/۴ درصد است که نسبت به قانون بودجه سال گذشته با افزایش ۵/ درصدی مواجه بوده است. همان‌گونه که از نمودار ۲ پیداست طی سال‌های اخیر، سهم اعتبارات مصوب تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت، از بیش از ۲۸ درصد در سال ۱۳۹۱ به کمتر از ۱۶ درصد در سال ۱۳۹۹ رسیده و با کاهش سهم بیش از ۱۳ واحد درصدی مواجه بوده است.

نمودار ۲: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت (درصد)

مأخذ: قوانین بودجه سنواری کشور و محاسبات نگارنده

بررسی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب از منابع عمومی دولت، حکایت از افزایش دو برابری بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای طی ۱۰ سال اخیر دارد، به طوری که مقدار این اعتبارات از ۳۵ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به بیش از ۸۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹ رسیده است. لازم به ذکر است تورم چند سال اخیر که عموماً به دلیل شوک‌های مربوط به تحریم‌های آمریکا تحمیل شده است، باعث شده تا رقم واقعی این اعتبارات به شکل قابل توجهی کمتر از مقادیر اسمی آن باشد. در نمودار ۳ مقادیر اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ به قیمت واقعی است.

نمودار ۳: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب سالیانه (میلیون ریال)

مأخذ: قوانین بودجه سنوایی کشور و محاسبات نگارنده

از منظر دیگر، اعتبارات عمرانی به سه گروه ملی، استانی و متفرقه قابل تقسیم هستند. مطابق نمودار ۵ در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، ۵۴/۸۸ درصد از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به طرح‌های ملی و ملی استانی شده مندرج در پیوست شماره یک، ۳۰/۴۹ درصد مربوط به ردیف‌های متفرقه و ۱۴/۱۶۲ درصد مربوط به طرح‌های استانی است. تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی در قانون مزبور، اعتباری حدود ۴۸۲ هزار میلیارد ریال به خود اختصاص داده‌اند که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (۴۱۱) هزار میلیارد ریال) حدود ۱۷/۳ درصد افزایش داشته است.

اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای ملی از محل درآمدهای اختصاصی که بالغ بر ۳۰ هزار میلیارد ریال است در جدول شماره ۶ ماده واحده (برآورد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برحسب امور، فصل) بین امور و فصول توزیع نشده و فقط در انتها در ستون اعتبارات اختصاصی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به صورت سرجمع اعتبارات پیش‌بینی شده است.

اعتبارات تملک دارایی‌های استانی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، بالغ بر ۱۲۸ هزار میلیارد ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸، ۸/۵ درصد افزایش داشته است.

اعتبارات عمرانی در ردیف‌های متفرقه در قانون یاد شده بالغ بر ۲۶۸ هزار میلیارد ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۹۲/۳ درصد افزایش داشته است.

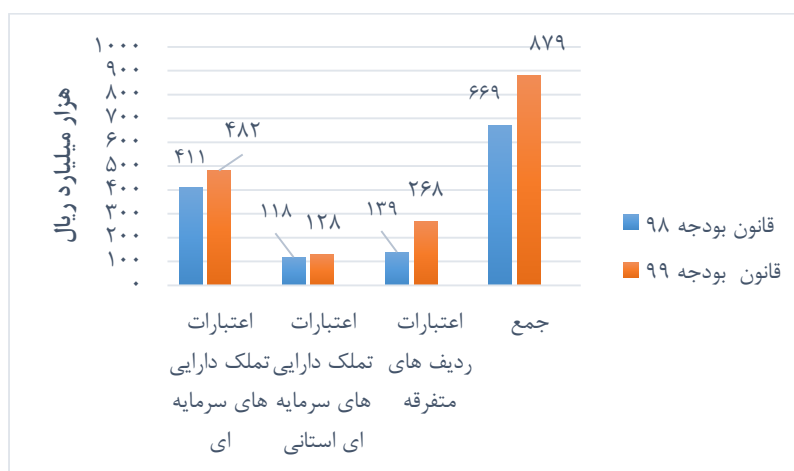
جدول ۳ اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را به تفکیک ملی، استانی و متفرقه و همچنین رشد آنها را مطابق با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور نشان می‌دهد.

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

جدول ۴: مقایسه کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت در قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به تفکیک اجزاء آن (میلیون ریال)

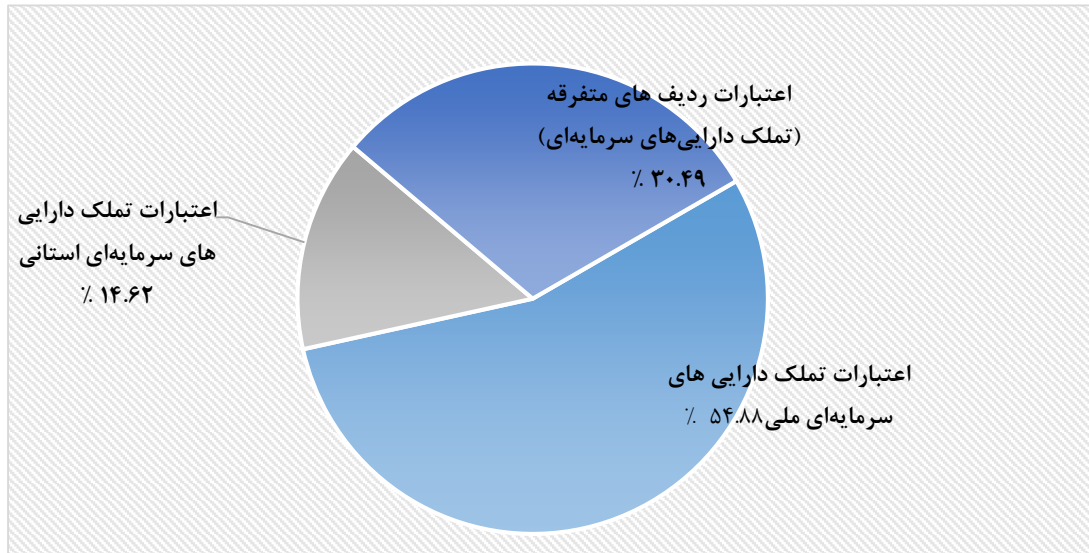
شرح	قانون ۱۳۹۸	قانون ۱۳۹۹	رشد (درصد)
اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی	۴۱۱,۳۵۱,۷۶۷	۴۸۲,۸۶۲,۸۰۲	۱۷/۳
اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی	۱۱۸,۴۶۲,۳۲۲	۱۲۸,۶۴۱,۰۷۰	۸/۵
اعتبارات ردیف‌های متفرقه	۱۳۹,۴۸۱,۶۶۳	۲۶۸,۳۱۷,۰۲۱	۹۲/۳
جمع	۶۶۹,۲۹۵,۷۵۲	۸۷۹,۸۲۰,۸۹۳	۳۱/۴

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نمودار ۴: مقایسه ارقام بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون سال ۱۳۹۸ با قانون سال ۱۳۹۹

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

نمودار ۵: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت در قانون بودجه ۱۳۹۹

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

مطابق جدول شماره (۲) ماده واحد قانون بودجه سال ۱۳۹۹، اعتبارات پیش‌بینی شده برای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در هفت فصل به شرح جدول ۴ باید هزینه شود.

جدول ۵: فصول هزینه‌ای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سال ۱۳۹۹ از محل منابع عمومی (میلیون ریال)

نسبت اعتبار هر فصل به کل اعتبار مصوب	میزان اعتبار در قانون بودجه سال ۱۳۹۹	فصول هزینه‌ای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۶۶	۵۸۱,۴۸۳,۲۲۲	فصل اول: ساختمان و سایر مستحقات
۸/۱۸	۱۶۵,۸۵۲,۶۶۰	فصل دوم: ماشین‌آلات و تجهیزات
۱/۱۸	۱,۵۹۷,۶۳۸	فصل سوم: سایر دارایی‌های ثابت
۰/۰۰۸	۷۲,۴۶۳	فصل چهارم: استفاده از موجودی انبار
۰/۰۱۵	۱۳۶,۷۱۹	فصل پنجم: اقلام گرانبها
۲/۱۸	۲۱,۸۲۰,۰۱۷	فصل ششم: زمین
۱۲/۳۷	۱۰۸,۸۵۸,۱۷۴	فصل هفتم: سایر دارایی‌های تولید نشده
۱۰۰	۸۷۹,۸۲۰,۸۹۳	جمع

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

۲-۲- توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور

توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور، مختص اعتبارات پیوست شماره یک قوانین بودجه سنواتی است و شامل اعتبارات استانی و متفرقه (جدول ۹) نمی‌شود. پیوست شماره یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به دو قسمت اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی و طرح‌های مشارکت بخش عمومی - خصوصی موضوع تبصره ۱۹ تقسیم شده است. قسمت اول این پیوست شامل کلیه طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای اعم از ملی و ملی استانی شده و طرح‌های منتخب برای مشارکت موضوع تبصره ۱۹ است. در قسمت دوم نیز طرح‌هایی که با توجه به تبصره ۱۹ قانون ۱۳۹۹ با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی تعیین و انتخاب شده‌اند، درج شده است. طبق جدول ۵ بیشترین میزان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، متعلق به امور اقتصادی با ۲۵۵ هزار میلیارد ریال اعتبار است. کمترین میزان اعتبار نیز برای امور رفاه اجتماعی با ۲۳۰۲ میلیارد ریال است.

جدول ۶: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور ده‌گانه (میلیون ریال)

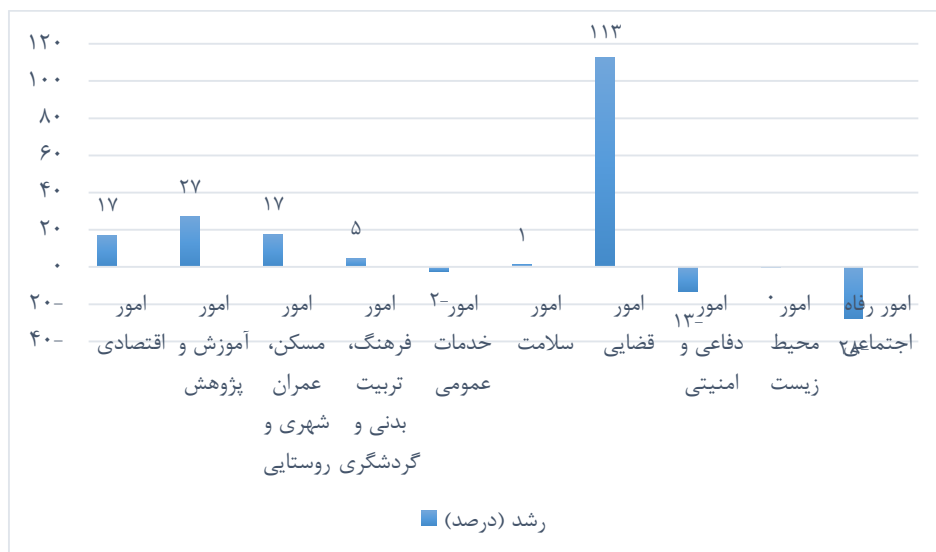
نام امور	عملکرد قانون بودجه سال ۱۳۹۷	قانون ۱۳۹۸	قانون ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات امور از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه ۱۳۹۸	سهم اعتبارات امور از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه ۱۳۹۹
امور اقتصادی	۱۵۹,۱۲۰,۹۹۳	۲۱۸,۵۰۰,۵۶۸	۲۵۵,۹۱۹,۷۳۵	۱۷.۱	۵۲.۱	۵۳
امور آموزش و پژوهش	۳۰,۳۴۸,۷۰۲	۵۴,۲۵۷,۵۷۶	۶۸,۹۵۷,۳۹۵	۲۷	۱۳.۱	۱۴.۲
امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۲۶,۲۲۸,۶۲۶	۵۲,۳۹۷,۳۱۰	۶۱,۵۵۵,۸۳۳	۱۷.۴	۱۲.۷	۱۲.۷
امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۱۰,۸۸۰,۷۳۲	۲۱,۹۴۸,۲۱۸	۲۲,۹۳۴,۴۹۶	۴.۵	۵.۳	۴.۷
امور خدمات عمومی	۱۲,۱۸۷,۳۴۷	۲۲,۸۵۹,۲۴۱	۲۲,۳۷۳,۳۳۳	- ۲.۱	۵.۵	۴.۶
امور سلامت	۱۶,۱۹۴,۷۱۵	۱۳,۵۵۸,۴۳۴	۱۳,۷۱۷,۱۳۲	۱.۱	۳.۳	۲.۸
امور قضایی	۸,۱۵۵,۳۸۳	۱۰,۵۹۸,۸۵۲	۲۲,۵۲۶,۷۹۱	۱۱۲.۵	۲.۵	۴.۶

نام امور	عملکرد قانون بودجه سال ۱۳۹۷	قانون ۱۳۹۸	قانون ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات امور از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه ۱۳۹۸	سهم اعتبارات امور از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه ۱۳۹۹
امور دفاعی و امنیتی	۴,۲۳۶,۸۵۳	۱۱,۲۲۹,۲۷۶	۹,۷۶۲,۷۳۷	- ۱۳	۲.۷	۲.۰۲
امور محیط‌زیست	۱,۳۵۳,۹۲۸	۲,۸۱۵,۶۳۰	۲,۸۱۲,۸۴۹	-۰.۰۹	۰.۶۸	۰.۵۸
امور رفاه اجتماعی	۳۱۰,۳۸۰	۳,۱۹۶,۶۶۲	۲,۳۰۲,۵۰۱	-۲۷.۹	۰.۷۸	۰.۴۷
جمع	۲۶۹,۰۱۷,۶۵۹	۴۱۱,۳۵۱,۷۶۷	۴۸۲,۸۶۲,۸۰۲	۱۷.۳۸	۱۰۰	۱۰۰

مأخذ: جدول شماره ۶ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

همان‌گونه که از جدول ۵ و نمودار ۶ پیداست، بیشترین نسبت افزایش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به امور قضایی با رشد ۱۱۲/۵ درصدی و پس از آن به ترتیب امور آموزش و پژوهش با رشد ۲۷ درصدی، امور مسکن، عمران شهری و روستایی با رشد ۱۷/۴ درصدی، امور اقتصادی با رشد ۱۷/۱ درصدی، امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری با رشد ۴/۵ درصدی، امور سلامت با ۱/۱ درصد رشد اعتبار نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۸ در سمت مثبت افزایش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قرار دارند؛ از سوی دیگر امور رفاه اجتماعی با ۲۷/۹- درصد رشد، امور دفاعی امنیتی با ۱۳- درصد رشد، امور خدمات عمومی با ۲/۱- درصد رشد و امور محیط‌زیست با ۰/۰۹- درصد رشد در سمت کاهش اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قرار گرفته‌اند.

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

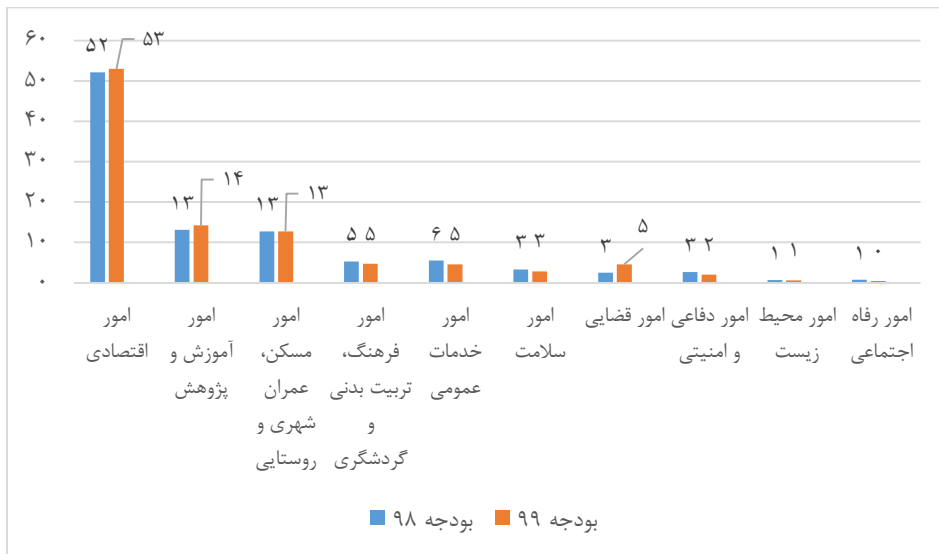

نمودار ۶: میزان رشد (درصد) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه سال

۱۳۹۸ به تفکیک امور ده‌گانه

مأخذ: جدول شماره ۶ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

در نمودار ۷ سهم امور ده‌گانه از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (درصد) آمده است. مطابق این نمودار، سهم اعتبارات امور اقتصادی، امور قضایی و امور آموزش و پژوهش در قانون بودجه ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ افزایش و سهم سایر امور کاهش یافته است.

نمودار ۷: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور ده‌گانه از قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و مقایسه با بودجه سال ۱۳۹۸ (درصد)

مأخذ: جدول شماره ۶ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

۲-۳- طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پیوست شماره یک)

همان‌طور که در بخش‌های قبلی اشاره شد، از مجموع ۸۷۹ هزار میلیارد ریال اعتبارات از محل منابع عمومی برای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، بیش از ۳۸۵ هزار میلیارد ریال به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موجود در پیوست (۱) قانون بودجه ۱۳۹۹ اختصاص داده شده که در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۸، رشد ۲۷/۷ درصدی را نشان می‌دهد.

جدول ۷: اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پیوست شماره یک)	۳۰۲,۱۲۰,۹۹۹	۳۸۵,۸۶۹,۰۲۲	۲۷/۷

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

در جدول ۷ شمای کلی از تعداد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موجود در پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۹ و مقایسه آن با قانون بودجه ۱۳۹۸ و همچنین درصد تغییر این طرح‌ها نسبت به هم مورد اشاره قرار گرفته است. طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، مجموعه عملیات و خدمات مشخصی است که بر اساس مطالعات توجیهی، فنی، اقتصادی و اجتماعی توسط دستگاه اجرایی در مدت معین و با اعتبار معین برای تحقق بخشیدن به هدف‌های برنامه توسعه پنج‌ساله به‌صورت سرمایه‌گذاری ثابت یا مطالعه برای ایجاد دارایی سرمایه‌ای اجرا شده و منابع مورد نیاز آن از محل اعتبارات مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین می‌شود. تعداد ۲۵۸۵ طرح در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مصوب شده است که نسبت به قانون ۱۳۹۸ به تعداد ۱۵۵ طرح، کاهش داشته است که تعدادی از این طرح‌ها جزو طرح‌های خاتمه یافته در سال ۱۳۹۸ هستند و تعداد دیگری نیز به دلیل ادغام شدن تحت عنوان جدید و در قالب ادغام چند طرح به یک طرح، در قانون ۱۳۹۹ نیز وجود دارند. طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از چند بعد قابل طبقه‌بندی هستند، به‌طوری که از بعد حوزه عملکردی به دو دسته طرح‌های ملی و طرح‌های ملی استانی شده (طرح استانی ویژه سابق) تقسیم می‌شوند. طرح ملی، مجموعه طرح‌هایی که جنبه استراتژیک داشته و از لحاظ سرمایه‌گذاری بزرگ و از نظر تکنولوژی پیچیده باشند و آثار مترتب بر اجرای آنها نیز از یک منطقه فراتر رود. طرح ملی استانی شده، مجموعه‌ای از طرح‌های ملی هستند که در پیوست یک قانون بودجه به‌صورت استانی مشخص شده‌اند. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، از مجموع ۲۵۸۵ طرح، تعداد ۱۹۳۰ طرح ملی و ۶۵۰ طرح به صورت ملی استانی شده در نظر گرفته شده است. همچنین این طرح‌ها از بعد دارا بودن سال شروع و خاتمه به دو بخش طرح‌های

غیرمستمر (دارای سال شروع و خاتمه) و طرح‌های مستمر (فقط دارای سال شروع) تقسیم می‌شوند. از مجموع ۲۵۸۵ طرح در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، تعداد ۱۸۳۹ طرح به صورت غیرمستمر و ۷۴۶ طرح به صورت مستمر در نظر گرفته شده است. تعداد طرح‌های مشمول تبصره ۱۹ (مشمول مشارکت عمومی خصوصی) نیز ۱۱۵ طرح است.

جدول ۸: وضعیت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۹

عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
تعداد کل طرح‌های پیوست شماره یک	۲,۷۴۰	۲,۵۸۵	- ۵,۶
تعداد طرح‌های ملی	۲,۰۱۱	۱,۹۲۰	- ۴,۰۲
تعداد طرح‌های ملی استانی شده	۸۲۹	۶۵۵	- ۲۰,۹
تعداد طرح‌های مشمول تبصره ۱۹	۱۴۲	۱۱۵	- ۱۹
تعداد طرح‌های غیرمستمر	۱,۹۵۶	۱,۸۳۹	- ۵,۹
تعداد طرح‌های مستمر	۷۸۴	۷۴۶	- ۴,۸

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

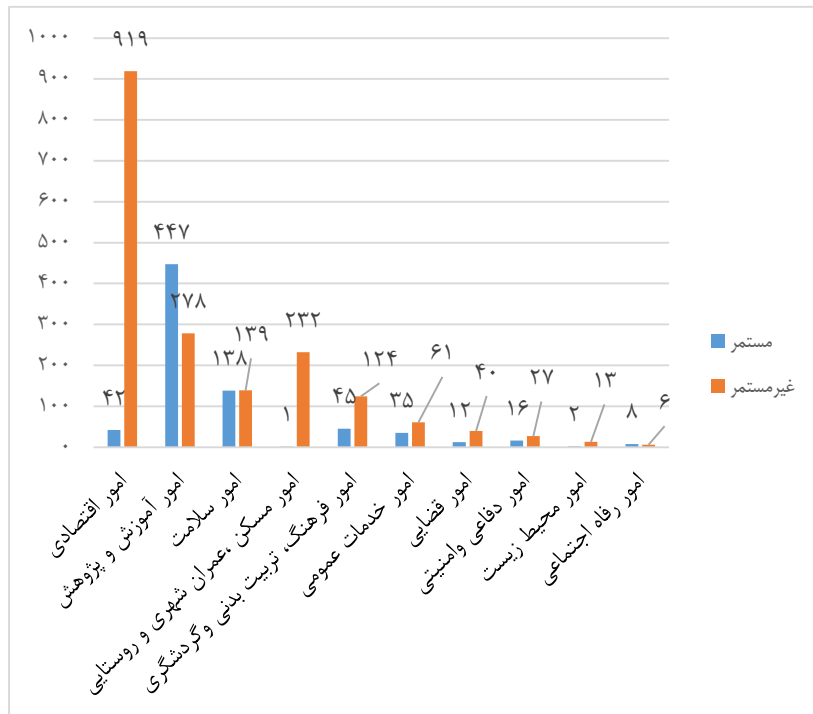
بررسی تعداد طرح‌های غیرمستمر پیوست شماره یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به تفکیک امور ده‌گانه نشان می‌دهد که امور اقتصادی با ۹۱۹ طرح غیرمستمر بیشترین تعداد از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای غیرمستمر را به خود اختصاص داده است و امور آموزش و پژوهش با ۲۷۸ طرح و امور مسکن، عمران شهری و روستایی با ۲۳۲ طرح در رده‌های بعدی قرار دارند. در سوی دیگر، امور رفاه اجتماعی با ۶ طرح، امور محیط‌زیست با ۱۳ طرح و امور دفاعی و امنیتی با ۲۷ طرح، اموری هستند که کمترین تعداد طرح‌های غیرمستمر پیوست شماره یک قانون ۹۹ به آن‌ها اختصاص داده شده است. امور آموزش و پژوهش، سلامت و فرهنگ به ترتیب با ۴۴۷، ۱۳۸ و ۴۵ طرح مستمر، اموری هستند که بیشترین طرح‌های مستمر را به خود اختصاص داده‌اند.

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

جدول ۹: تعداد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مستمر و غیرمستمر پیوست شماره (۱) قانون بودجه ۱۳۹۹ برحسب امور ده‌گانه

امور	مستمر	غیرمستمر	سهام تعداد طرح‌های مستمر امور از کل طرح‌های مستمر قانون بودجه سال ۱۳۹۹	سهام تعداد طرح‌های غیرمستمر امور از کل طرح‌های غیرمستمر قانون بودجه سال ۱۳۹۹
اقتصادی	۴۲	۹۱۹	۵۶	۴۹.۹
آموزش و پژوهش	۴۴۷	۲۷۸	۵۹.۹	۱۵.۱
خدمات عمومی	۳۵	۶۱	۴۶	۳.۳
دفاعی و امنیتی	۱۶	۲۷	۲.۱	۱.۴
رفاه اجتماعی	۸	۶	۱	.۳۲
سلامت	۱۳۸	۱۳۹	۱۸.۴	۷.۵
فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۴۵	۱۲۴	۶	۶.۷
قضایی	۱۲	۴۰	۱.۶	۲.۱
محیط زیست	۲	۱۳	.۲۶	.۷
مسکن، عمران شهری و روستایی	۱	۲۳۲	.۱۳	۱۲.۶
جمع	۷۴۶	۱۸۳۹	۱۰۰	۱۰۰

مأخذ: قانون بودجه ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نمودار ۸: تعداد طرح‌های (مستمر و غیرمستمر) پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور به تفکیک امور ده‌گانه

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

۲-۴- توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) به تفکیک

دستگاه‌های اجرایی اصلی

توزیع اعتبارات در قالب دستگاه‌های اجرایی یکی دیگر از انواع توزیع اعتبارات در قوانین بودجه سنواتی کشور است. دستگاه‌های اجرایی را می‌توان در دو بخش اصلی و تابعه طبقه‌بندی کرد. دستگاه‌های اجرایی تابعه دستگاه‌هایی هستند که از لحاظ ساختار تشکیلاتی، مأموریت و وظایف ذیل یکی از دستگاه‌های اجرایی اصلی قرار می‌گیرند.

جدول ۹، توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) را به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد. میزان این اعتبارات در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، بالغ بر ۳۸۵ هزار میلیارد ریال مصوب شده است که این مقدار نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور (۳۰۲ هزار میلیارد ریال) ۲۷ درصد رشد داشته است. در بین دستگاه‌های اجرایی اصلی وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، نیرو، آموزش و پرورش، جهاد کشاورزی، علوم، تحقیقات، فناوری و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و وزارت

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به ترتیب بیشترین اعتبار و سهم از کل اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را در قانون بودجه ۱۳۹۹ به خود اختصاص داده‌اند. وزارت دادگستری، شورای عالی امنیت ملی، مرکز ملی فضای مجازی کشور، شورای نگهبان، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جزء دستگاه‌هایی هستند که میزان اعتبارات مصوب آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ از رشد چشمگیری برخوردار بوده است؛ همچنین وزارتخانه‌های امور اقتصاد و دارایی، نفت و امور خارجه نیز نسبت به سال گذشته از لحاظ میزان اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با رشد منفی مواجه شده‌اند.

جدول ۱۰: توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی در قانون

بودجه سال ۱۳۹۹

عنوان دستگاه اجرایی اصلی	عملکرد ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۸	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات دستگاه از کل اعتبارات قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (درصد)
بنیاد شهید و امور ایثارگران	۱۲	۲۹۰,۴۳۵	۲۷۶,۷۷۱	-۴.۷	۰.۰۷
بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۳۰ ۳,۸۲۹,۸	۹ ۱۲,۰۶۷,۹۵	۰ ۱۷,۳۳۱,۰۰	۴۳.۶	۴.۴۹
جهاد دانشگاهی	۷ ۳۰۵,۴۹	۴۱۳,۶۲۹	۴۲۲,۰۰۰	۲.۰	۰.۱۱
دادگستری جمهوری اسلامی ایران	۱۰۱ ۱۰,۵۷۸,۰	۶,۸۷۶,۵۲۸	۱۱,۷۳۳,۴۰ ۷	۷۰.۶	۳.۰۴
دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی	۶,۰۷۹	۳,۲۰۰	۳,۲۰۰	۰.۰	۰.۰۰
دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری	۱۱۰	۱۵۰	۱۵۰	۰.۰	۰.۰۰
سازمان اداری و استخدامی کشور	۵۵,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۲۱۲,۲۰۰	۵۱.۶	۰.۰۵
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران	۵ ۳۵۰,۱۸	۲۵۰,۰۰۰	۲۲۰,۰۰۰	-۱۲.۰	۰.۰۶
سازمان انرژی اتمی	۲۶۰ ۱۰,۴۰۷,۰	۶,۶۳۷,۳۲۵	۸,۵۵۱,۰۰۰	۲۸.۸	۲.۲۲
سازمان برنامه و بودجه کشور	۲ ۶۴۱,۵۱	۸۵۴,۸۱۵	۸۹۱,۲۰۰	۴.۳	۰.۲۳
سازمان تبلیغات اسلامی	۵۱,۷۹۷	۵۳,۴۸۰	۷۸,۴۸۰	۴۶.۷	۰.۰۲
سازمان حفاظت محیط زیست	۲۲ ۱,۸۳۵,۳	۲,۴۴۳,۰۰۰	۲,۷۵۷,۳۰۰	۱۲.۹	۰.۷۱
سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران	۲۶ ۱,۵۷۶,۰	۱,۴۸۵,۱۰۰	۱,۳۵۸,۱۷۰	-۸.۵	۰.۳۵
سازمان ملی استاندارد	۵۳,۵۰۰	۳۸,۰۰۰	۳۸,۸۰۰	۲.۱	۰.۰۱
ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران	۵ ۴۰۶,۹۴	۶۵۳,۶۳۶	۸۱۳,۶۰۰	۲۴.۵	۰.۲۱

عنوان دستگاه اجرایی اصلی	عملکرد ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۸	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات دستگاه از کل اعتبارات قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (درصد)
ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران	۷۱۹,۴۵۰	۳۳۷,۷۱۷	۳۵۸,۷۱۷	۶.۲	۰.۰۹
ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۳,۹۲۰	۶,۰۴۱	۶,۰۴۱	۰.۰	۰.۰۰
شورای برنامه‌ریزی مدیریت حوزه‌های علمیه خراسان	۲۷,۵۴۸	۲۲,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	-۹.۱	۰.۰۱
شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران	۱۳۳,۶۱۷	۱۶۷,۰۰۰	۱۴۵,۰۰۰	-۱۳.۲	۰.۰۴
شورای عالی امنیت ملی	۵۰۰	۸,۰۰۰	۱۸,۰۰۰	۱۲۵.۰	۰.۰۰
شورای نگهبان	۰	۲۱۰,۰۰۰	۳۸۰,۰۰۰	۸۱.۰	۰.۱۰
شورای عالی حوزه‌های علمیه	۵۶,۱۵۱	۶۳,۰۰۰	۵۵,۰۰۰	-۱۲.۷	۰.۰۱
کمیته ملی المپیک ایران	۲,۲۱۲	۲۱,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۰.۰	۰.۰۱
مجلس شورای اسلامی	۷۴۰,۱۹۷	۷۵۰,۱۰۰	۷۰۰,۶۴۰	-۶.۶	۰.۱۸
مجمع تشخیص مصلحت نظام	۲,۶۴۲	۴,۳۰۰	۴,۳۰۰	۰.۰	۰.۰۰
مرکز ملی فضای مجازی کشور	۶,۷۷۲	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۰۰.۰	۰.۰۱
معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور	۱۱,۵۷۷	۹,۰۰۰	۹,۰۰۰	۰.۰	۰.۰۰
نهاد ریاست جمهوری	۵۴۸,۹۴۲	۴۱۹,۶۰۰	۳۷۸,۹۰۰	-۹.۷	۰.۱۰
نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها	۲,۲۵۶	۱,۱۰۰	۱,۱۰۰	۰.۰	۰.۰۰
نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۱,۴۶۶,۳۶۳	۲,۲۰۸,۳۲۴	۳,۰۹۷,۷۰۷	۴۰.۳	۰.۸۰
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۷۱,۱۱۰	۸۵۷,۱۰۰	۸۱۶,۸۰۰	-۴.۷	۰.۲۱
وزارت امور اقتصادی و دارایی	۳,۱۱۱,۱۲۴	۳,۵۰۸,۵۰۰	۲,۹۷۷,۳۳۶	-۱۵.۱	۰.۷۷
وزارت امور خارجه	۷۸۶,۴۱۰	۸۴۶,۷۰۲	۳۴۰,۷۰۸	-۵۹.۸	۰.۰۹
وزارت آموزش و پرورش	۲۷,۷۱۵,۲۸۸	۳۱,۹۶۱,۹۰۳	۴۴,۴۸۳,۱۰۰	۳۹.۲	۱۱.۵۳
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۲۱,۸۱۹,۴۴۸	۱۵,۴۹۶,۳۴۹	۱۵,۷۳۱,۳۴۴	۱.۵	۴.۰۸
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۹۵۹,۹۹۶	۱,۲۰۳,۷۹۷	۱,۲۹۰,۳۰۰	۷.۲	۰.۳۳

وضعیت اعتبارات ملگ دارایی های سرمایه ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

عنوان دستگاه اجرایی اصلی	عملکرد ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۸	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات دستگاه از کل اعتبارات قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (درصد)
وزارت جهاد کشاورزی	۳۷,۱۱۰, ۹۷۰	۲۲,۰۱۸,۷۴ ۷	۲۴,۵۷۲,۳۹ ۷	۱۱.۶	۶.۳۷
وزارت دادگستری	۶۵,۴۳۴	۲۴۸,۵۰۰	۵۷۹,۰۰۰	۱۳۳.۰	۰.۱۵
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۱,۱۳۲,۸ ۷۵	۴۶۸,۸۳۱	۸۲۹,۹۷۰	۷۷.۰	۰.۲۲
وزارت راه و شهرسازی	۱۷۵,۱۰ ۱,۰۷۰	۷۷,۸۹۸,۴۲ ۲	۱۱۴,۲۳۷,۷ ۸۶	۴۶.۶	۲۹.۶۱
وزارت صنعت، معدن و تجارت	۲,۸۵۹,۲ ۱۶	۲,۴۵۶,۹۰۴	۲,۴۵۲,۴۶۸	-۰.۲	۰.۶۴
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۹,۲۴۰, ۲۰۴	۱۵,۴۹۱,۳۸ ۳	۱۷,۳۸۷,۵۴ ۱	۱۲.۲	۴.۵۱
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۳,۷۱۰,۹ ۰۶	۳,۰۵۱,۴۲۰	۳,۳۶۴,۳۵۰	۱۰.۳	۰.۸۷
وزارت کشور	۱۵,۶۷۳, ۵۶۷	۱۰,۶۸۷,۷۵ ۲	۱۵,۰۰۶,۱۸ ۴	۴۰.۴	۳.۸۹
وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۴,۹۲۹,۱ ۲۶	۴,۷۳۰,۶۰۰	۵,۸۹۷,۰۰۰	۲۴.۷	۱.۵۳
وزارت نفت	۱۳۲,۰۰ .	۳۴۱,۰۰۰	۲۴۵,۰۰۰	-۲۸.۲	۰.۰۶
وزارت نیرو	۹۸,۲۲۷, ۵۸۷	۶۸,۹۶۱,۶۵ .	۸۰,۷۰۴,۰۵ ۵	۱۷.۰	۲۰.۹۱
وزارت ورزش و جوانان	۶,۸۱۵,۸ ۰۴	۵,۴۴۷,۰۰۰	۵,۰۵۱,۰۰۰	-۷.۳	۱.۳۱
جمع	۴۵۳,۶۰ ۴,۶۹۸	۳۰۲,۱۲۰,۹ ۹۹	۳۸۵,۸۶۹,۰ ۲۲	۲۷.۷	۱۰۰.۰۰

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۹

۲-۵- توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور و فصول

در جدول ۱۰، توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور و فصول آمده است. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ جمع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸، ۲۷/۷ درصد رشد داشته است که در این بین امور قضایی، دفاعی و امنیتی، اقتصادی و آموزش و پژوهش به ترتیب بیشترین رشد اعتبار را نسبت به سال گذشته داشته‌اند و در مقابل سرجمع اعتبارات امور رفاه اجتماعی، امور سلامت و فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری نسبت به مصوب سال ۱۳۹۸ کاهش داشته است. فصل مسکن با رشد ۱۱۹ درصدی، فصل پژوهش‌های پایه‌ای با رشد ۸۶/۴ درصدی، فصل حمل و نقل با رشد ۴۶/۶ درصدی، فصل بهداشت با رشد ۳۳/۳ درصدی، فصل توان‌بخشی با رشد ۱۴/۱ درصدی، فصل حفظ نظم و امنیت عمومی با رشد ۴۰/۷ درصدی، فصل کشاورزی و منابع طبیعی با رشد ۹ درصدی و فصل آب با رشد ۲۳/۵ درصدی مواجه بوده‌اند.

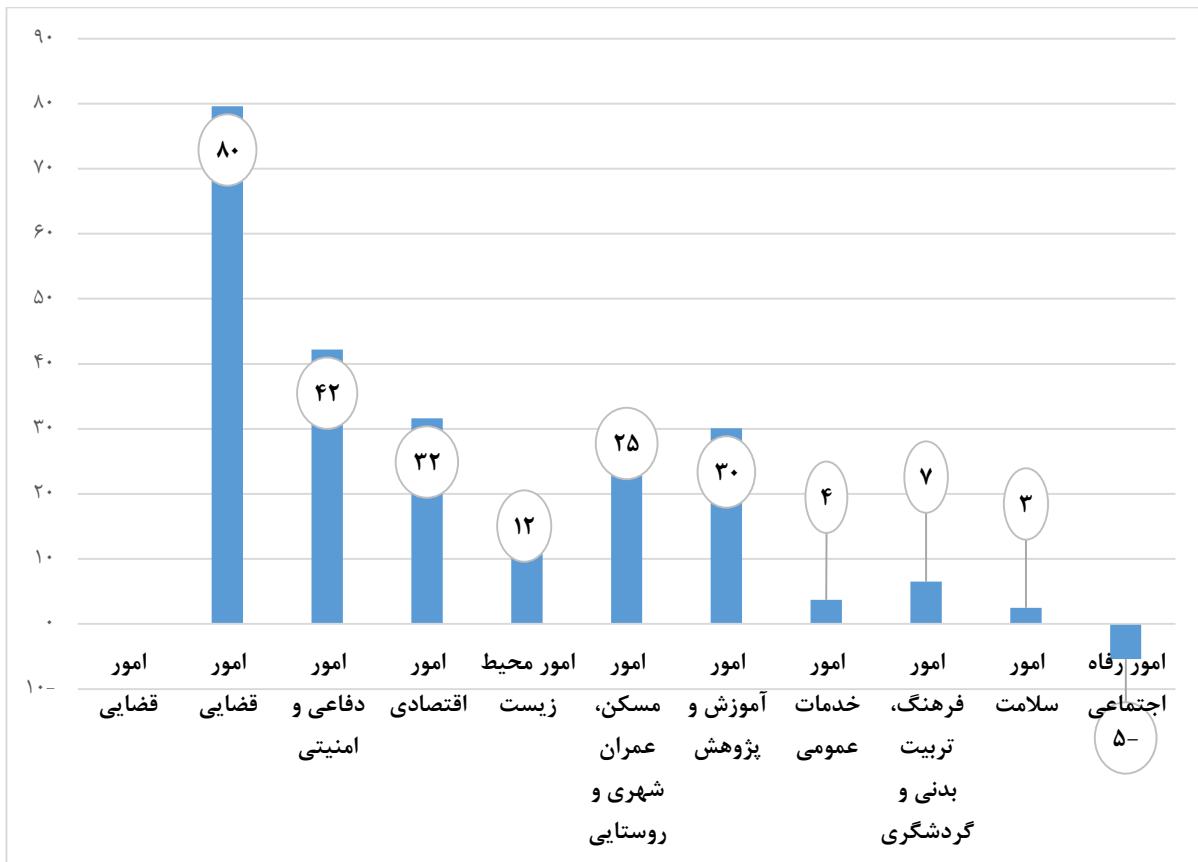
جدول ۱۱: اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست (۱) به تفکیک امور ده‌گانه و فصول (میلیون ریال)

فصل	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
امور اقتصادی	۱۵۱,۵۶۹,۰۷۵	۱۹۹,۵۳۲,۰۰۰	۳۱.۶
فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات	۸۵۸,۸۰۰	۸۲۹,۴۸۰	-۳.۴
فصل انرژی	۱۱,۲۹۷,۳۳۲	۱۳,۶۶۹,۰۴۸	۲۱.۰
فصل بازرگانی	۳۶۱,۵۰۰	۳۷۶,۹۰۰	۴.۳
فصل تحقیق و توسعه در امور اقتصادی	۱,۴۱۸,۷۸۵	۱,۶۵۵,۳۳۲	۱۶.۷
فصل حمل و نقل	۷۲,۱۹۱,۳۸۰	۱۰۵,۸۶۷,۰۰۰	۴۶.۶
فصل صنعت و معدن	۲,۸۷۵,۵۰۴	۲,۸۰۳,۳۶۸	-۲.۵
فصل کشاورزی و منابع طبیعی	۲۰,۲۸۷,۱۴۷	۲۲,۱۱۱,۲۶۵	۹.۰
فصل منابع آب	۴۲,۲۷۸,۶۲۷	۵۲,۲۱۹,۶۰۷	۲۳.۵
امور آموزش و پژوهش	۵۱,۹۵۲,۹۱۸	۶۷,۵۹۲,۹۵۱	۳۰.۱
فصل آموزش عالی	۱۶,۴۵۶,۳۳۱	۲۱,۶۰۹,۴۶۴	۳۱.۳
فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی	۳,۰۲۹,۷۷۴	۳,۳۸۵,۷۰۰	۱۱.۷
فصل آموزش و پرورش عمومی	۲۹,۲۵۵,۹۰۳	۳۸,۸۱۳,۱۰۰	۳۲.۷
فصل پژوهش‌های پایه‌ای	۴۵۱,۶۰۶	۸۴۱,۷۵۰	۸۶.۴
فصل پژوهش‌های توسعه‌ای	۲,۷۵۹,۳۰۴	۲,۹۴۲,۹۳۷	۶.۷
امور خدمات عمومی	۱۱,۷۱۹,۶۸۱	۱۲,۱۴۹,۳۰۶	۳.۷
فصل اداره امور عمومی	۶,۹۳۴,۷۳۱	۷,۸۶۴,۳۱۱	۱۳.۴
فصل تحقیق و توسعه در امور خدمات عمومی	۱,۵۲۵,۰۰۰	۱,۲۲۲,۶۴۰	-۱۹.۸
فصل خدمات مالی و مالیاتی	۱,۹۵۵,۵۰۰	۱,۷۳۷,۲۰۵	-۱۱.۲
فصل قانون‌گذاری	۱,۳۰۴,۴۵۰	۱,۳۲۵,۱۵۰	۱.۶
امور دفاعی و امنیتی	۳,۰۱۴,۷۴۹	۴,۲۸۸,۰۳۵	۴۲.۲
فصل تحقیق و توسعه در امور دفاعی امنیتی	۶۶,۰۰۰	۴۶۰,۰۰۰	۵۹۷.۰

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

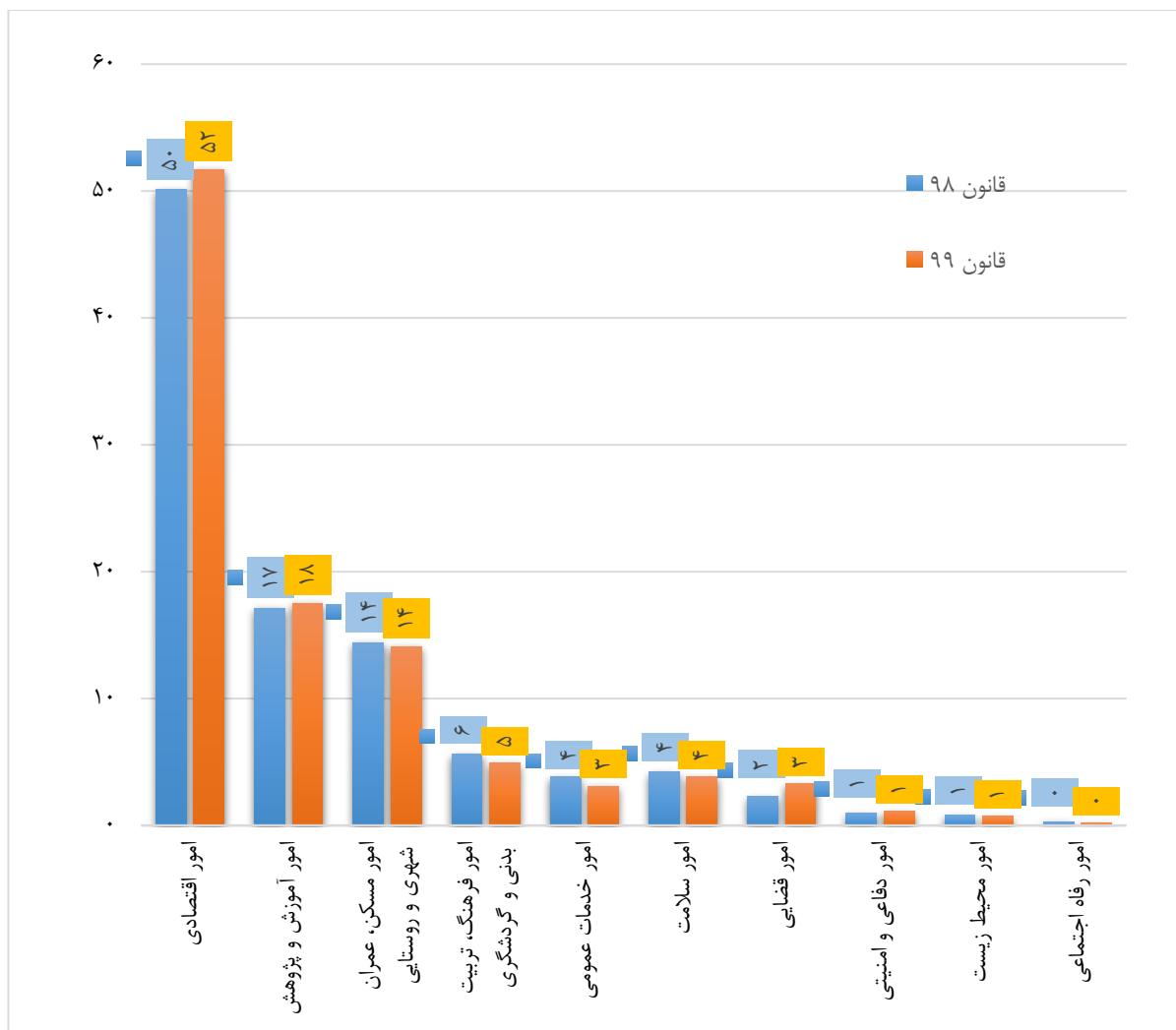
فصل	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
فصل حفظ نظم و امنیت عمومی	۲,۱۸۸,۳۲۴	۳,۰۷۹,۷۰۷	۴۰.۷
فصل دفاع	۷۶۰,۴۲۵	۷۴۸,۳۲۸	-۱.۶
امور رفاه اجتماعی	۸۹۹,۵۰۲	۸۵۰,۵۰۱	-۵.۴
فصل امداد و نجات	۶۷,۰۰۰	۴۵,۰۰۰	-۳۲.۸
فصل تحقیق و توسعه در امور رفاه اجتماعی	۲,۴۰۰	۲,۴۰۰	۰.۰
فصل توان‌بخشی	۱۲۸,۰۰۰	۱۴۶,۰۰۰	۱۴.۱
فصل حمایتی	۷۰۲,۱۰۲	۶۵۷,۱۰۱	-۶.۴
امور سلامت	۱۲,۷۴۹,۱۵۴	۱۳,۰۷۳,۴۰۷	۲.۵
فصل بهداشت	۳۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۳۳.۳
فصل درمان	۱۲,۷۱۹,۱۵۴	۱۳,۰۳۳,۴۰۷	۲.۵
امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۱۷,۰۱۸,۰۷۸	۱۸,۱۱۶,۶۰۰	۶.۵
فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۵۷,۴۵۰	۴۴,۴۰۰	-۲۲.۷
فصل دین و مذهب	۲۹۹,۲۲۸	۳۰۳,۶۸۰	۱.۵
فصل رسانه	۱,۵۱۵,۳۰۰	۱,۳۸۸,۳۷۰	-۸.۴
فصل صنایع دستی	۱۱۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	-۹.۱
فصل فرهنگ و هنر	۴,۱۳۳,۴۰۰	۴,۵۸۹,۱۵۰	۱۱.۰
فصل گردشگری	۱,۱۰۵,۰۰۰	۱,۱۷۰,۰۰۰	۵.۹
فصل میراث فرهنگی	۳,۷۹۰,۷۰۰	۴,۸۸۶,۰۰۰	۲۸.۹
فصل ورزش و تفریحات	۶,۰۰۷,۰۰۰	۵,۶۳۵,۰۰۰	-۶.۲
امور قضایی	۷,۲۴۷,۵۳۲	۱۳,۰۱۴,۴۸۹	۷۹.۶
فصل اداره امور قضایی	۷,۲۰۱,۵۳۲	۱۲,۹۶۸,۴۸۹	۸۰.۱
فصل تحقیق و توسعه در امور قضایی	۴۶,۰۰۰	۴۶,۰۰۰	۰.۰
امور محیط‌زیست	۲,۴۱۷,۰۰۰	۲,۷۱۶,۳۰۰	۱۲.۴
فصل تحقیق و توسعه در امور محیط‌زیست	۲۹۴,۰۰۰	۴۷۲,۰۰۰	۶۰.۵
فصل حفاظت از گونه‌های زیستی	۱,۷۳۶,۰۰۰	۱,۸۶۶,۲۵۰	۷.۵
فصل کاهش آلودگی	۳۸۷,۰۰۰	۳۷۸,۰۵۰	-۲.۳
امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۴۳,۵۳۳,۳۱۰	۵۴,۵۳۵,۴۳۳	۲۵.۳
فصل آب و فاضلاب	۲۱,۷۰۵,۶۰۰	۲۳,۱۰۵,۰۰۰	۶.۴
فصل تحقیق و توسعه در امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۷۴۴,۸۹۵	۸۷۰,۰۰۰	۱۶.۸
فصل توسعه و خدمات شهری، روستایی و عشایری	۲۰,۹۹۳,۳۹۶	۳۰,۳۴۴,۴۳۳	۴۴.۶
فصل مسکن	۸۹,۴۱۹	۱۹۶,۰۰۰	۱۱۹.۲
جمع	۳۰۲,۱۲۰,۹۹۹	۳۸۵,۸۶۹,۰۲۲	۲۷.۷

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نمودار ۹: رشد اعتبارات طرح‌های پیوست شماره یک قانون ۱۳۹۹ نسبت به قانون ۱۳۹۸ به تفکیک امور مختلف (درصد)
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

در ادامه سهم امور مختلف از اعتبارات طرح‌های پیوست یک قانون بودجه سنواتی آمده است. همان‌گونه که از نمودار پیداست، سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور اقتصادی، امور قضایی، امور آموزش و پژوهش و امور دفاعی و امنیتی در قانون بودجه ۱۳۹۹ افزایش و سهم سایر امور کاهش یافته است.

نمودار ۱۰: سهم امور از اعتبارات طرح‌های پیوست یک در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

جهش در توسعه زیرساخت‌های کشور لازمه تحقق اهداف سند چشم‌انداز است که با توجه به افزایش روزافزون محدودیت‌های مالی، دولت‌ها به دنبال الگوهای مشارکت عمومی- خصوصی به‌منظور تکمیل و توسعه زیرساخت‌ها هستند. با ابقاء تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ در قانون بودجه ۱۳۹۹ و به‌منظور اجرایی نمودن ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، دستگاه‌های اجرایی مکلف شده‌اند از محل منابع بودجه کل کشور و دارایی‌های خود تمهیدات لازم را برای اجرای طرح جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری اعم از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای یا منابع عمومی

و اختصاصی و طرح‌های شرکت‌های دولتی یا منابع داخلی از طریق انعقاد قرارداد در قالب قرارداد ماده ۱۹ با بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش‌های خصوصی و تعاونی نمایند. همچنین در این تبصره به دولت اجازه داده شده است تا ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر دستگاه اجرایی مندرج در قانون بودجه ۱۳۹۹ را کسر و به ردیف شماره ۳۷-۵۵۰۰۰۰۰ واریز کند تا با اعتبار مصوب طرح‌ها و زیرطرح‌های همان دستگاه اجرایی مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱)، در قالب یارانه سود، وجوه اداره شده و یا کمک برای قراردادهای مذکور اختصاص دهد. میزان اعتبار مدنظر و تعداد کلی پروژه‌های موضوع تبصره ۱۹ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۹ به تفکیک بخش‌های مهم مربوطه در جدول ۱۱ اشاره شده است.

جدول ۱۲: وضعیت پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی موضوع تبصره ۱۹ قانون بودجه ۱۳۹۹

ردیف	عنوان بخش	تعداد پروژه	برآورد اعتبار تبصره ۱۹ (میلیون ریال)
۱	انرژی	۱۲	۲,۵۰۰,۰۰۰
۲	توسعه منابع آب	۱۶	۶۶۸۰,۰۰۰
۳	آب و فاضلاب	۲۵	۳,۳۸۱,۰۰۰
۴	عمران شهری	۶	۵,۳۲۱,۰۰۰
۵	مجتمع بیمارستانی	۲۲	۳,۳۵۰,۰۰۰
۶	حمل و نقل	۱۷	۱۲,۵۳۷,۰۰۰
۷	کشاورزی	۲	۴۱۵,۰۰۰
۸	مجتمع‌های فرهنگی و هنری	۹	۸۴۷,۶۶۹
۹	زیرساخت صنعت	۲	۱,۱۸۲,۰۰۰
۱۰	آموزش و پرورش و فنی و حرفه‌ای	۲۸	۴۷۴,۵۹۷
۱۱	زیرساخت ورزشی	۵۸	۵۷۳,۵۴۳
۱۲	ارتباطات و فناوری اطلاعات	۲	۳,۰۵۰,۰۰۰
۱۳	میراث فرهنگی و گردشگری	۶۵	۹۰۳,۰۰۰
	مجموع	۲۶۴	۴۱,۲۱۴,۸۰۹

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

۲-۶- اعتبارات متفرقه

عدم امکان تفکیک اعتبار برحسب امور، فصول و برنامه و گاهی مشکل شناسایی دستگاه اجراکننده باعث شده بخشی از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به صورت اعتبارات متفرقه پیش‌بینی شود. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، اعتبارات متفرقه به دو بخش اعتبارات متفرقه دستگاه‌های ملی بالغ بر ۹۰ هزار میلیارد ریال و اعتبارات ردیف‌های متفرقه (جدول شماره ۹) بالغ بر ۲۶۸ هزار میلیارد ریال تقسیم شده است؛ بنابراین کل اعتبارات متفرقه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه برابر با ۳۶۵ هزار میلیارد ریال بوده که ۴۸/۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است.

جدول ۱۳: اعتبارات متفرقه مربوط تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (میلیون ریال)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
اعتبارات متفرقه دستگاه‌های اجرایی ملی	۱۰۹,۳۳۰,۷۶۸	۹۶,۹۹۳,۷۸۰	- ۱۱/۲
اعتبارات متفرقه (جدول ۹ ماده واحده)	۱۳۹,۴۸۱,۶۶۳	۲۶۸,۳۱۷,۰۲۱	۹۲/۳
جمع	۲۴۸,۷۱۲,۴۳۱	۳۶۵,۳۱۰,۸۰۱	۴۶/۸

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نکته قابل توجه پیرامون اعتبارات متفرقه، افزایش ۹۲/۳ درصدی سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه (جدول شماره ۹ ماده واحده) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل است که از دلایل آن می‌توان به اضافه شدن ردیف‌هایی با اعتبارات چشمگیر در قانون امسال نسبت به سال قبل اشاره کرد.

در جدول ۱۳ به برخی از مهم‌ترین ردیف‌های اعتباری که در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به جدول ۹ ماده واحده اضافه شده و یا در قانون بودجه سال‌های قبل وجود داشته و امسال هم تکرار شده‌اند، اشاره شده است. مجموع اعتبارات مربوط به تعهدات سفرهای مقام معظم رهبری و رئیس‌جمهور، ۱۰,۸۰۰ میلیارد ریال می‌باشد که نسبت به سال قبل تغییری نکرده است. میزان اعتباری که برای تأمین زیرساخت‌ها و یارانه سود تسهیلات مسکن مهر و توسعه حمل و نقل عمومی در قالب یارانه در نظر گرفته شده، ۹,۴۰۰ میلیارد بوده که نسبت به سال قبل با رشد ۱۷/۵ درصدی مواجه شده است. دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ برای توزیع عادلانه منابع و محرومیت‌زدایی اعتباراتی در جدول شماره ۹ مصوب کرده است، به طوری که ۲۰ هزار میلیارد برای رفع محرومیت و سازندگی شامل تأمین آب شرب، احداث جاده‌های روستایی، ساماندهی حاشیه‌نشینی و پیشرفت

و آبادانی مناطق محروم در اختیار بسیج سازندگی قرار خواهد گرفت؛ همچنین ۱۱۰ میلیارد ریال باهدف توسعه خدمات و تکمیل زیرساخت‌های مناطق کمتر توسعه یافته، حاشیه‌ای و بحرانی در اختیار سازمان برنامه و بودجه، ۵ هزار میلیارد ریال باهدف کمک به توسعه زیربنای روستایی، تکمیل مجتمع‌های آبرسانی و کمک‌های فنی و اعتباری به توسعه اشتغال روستایی در اختیار معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور، ۲،۵۰۰ میلیارد ریال باهدف مشارکت در طرح‌های سرمایه‌گذاری با اولویت مناطق محروم در اختیار سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران قرار خواهد گرفت. قانون‌گذار در بند (ه) تبصره (۴) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به دولت اجازه داده تا مبلغ دو میلیارد و هفتصد و نود و پنج میلیون یورو از منابع ورودی سال ۱۳۹۹ صندوق توسعه ملی را به‌صورت تسهیلات ارزی برداشت کند و در موارد مشخصی به مصرف برساند، به‌طوری که طرح‌های آبیاری تحت فشار و نوین (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال)، طرح‌های آبخیزداری و آبخوان‌داری (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال)، طرح‌های آبرسانی روستایی، عشایری و توسعه شبکه‌های آن (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال) و طرح‌های آب و فاضلاب شهر اهواز (تا سقف ۷۵۰۰ میلیارد ریال) از جمله موارد مصرفی این بند هستند که امسال به‌طور ویژه مورد توجه قرار گرفته‌اند. سال ۱۳۹۹ و نیمی از سال ۱۴۰۰ آخرین سال‌های دولت دوازدهم به حساب می‌آید، از این رو همانند دولت‌های قبلی، رویکرد اتمام طرح‌های نیمه‌تمام اولویت‌دار و قابل اختتام در دو سال آخر به یکی از مهم‌ترین سیاست‌های دولت در قبال طرح‌های عمرانی مبدل شده است. به همین منظور اعتباری به میزان ۴۱ هزار میلیارد ریال با عنوان کمک به اتمام طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای ملی و استانی قابل اختتام در سال ۱۳۹۹ اختصاص پیدا کرده است. اعتبارات مندرج در جدول ۱۳ توسط سازمان برنامه و بودجه کشور توزیع و پس از ابلاغ اعتبار و مبادله موافقت‌نامه به هزینه گرفته خواهد شد.

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

جدول ۱۴: گزیده‌ای از عناوین و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه مربوط به جدول شماره ۹ ماده واحد قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
۵۱۰۰۰۰	اعتبار طرح‌های مربوط به تعهدات سفرهای مقام معظم رهبری	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۰
اعتبارات خاص و پیش‌بینی نشده	اعتبار طرح‌های مربوط به سفرهای رئیس‌جمهور	۸۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۰
۵۲۰۰۰۰	تأمین زیرساخت و یارانه سود تسهیلات مسکن مهر و روستایی	۴,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵
اعتبارات یارانه‌ها	یارانه و کمک زیان حمل و نقل عمومی ریلی، قطار شهری	۴,۰۰۰,۰۰۰	۴,۴۰۰,۰۰۰	۱۰
۵۳۰۰۰۰	اعتبارات موضوع واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام، تکمیل شده و آماده بهره‌برداری دولت	۱۰۲,۸۸۰	۹۵۰,۰۰۰	۸۲۳/۴
	شرکت سهامی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران - توسعه و نوسازی و تکمیل طرح‌های شبکه ریلی	۲,۸۸۷,۷۷۰	۳,۷۲۸,۰۰۰	۲۹/۱
	سازمان حفاظت محیط‌زیست صندوق ملی محیط‌زیست - ایجاد تأسیسات منطقه‌ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی با اولویت مشارکت بخش خصوصی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۹,۵۰۰,۰۰۰	- ۵
	اعتبارات موضوع ماده (۳۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	۲۰,۵۷۱,۰۶۰	۲۸,۰۱۲,۰۰۰	۳۶/۲
	بسیج سازندگی - رفع محرومیت و سازندگی شامل تأمین آب شرب، احداث جاده‌های روستایی، ساماندهی حاشیه‌نشینی و پیشرفت و آبادانی منطق محروم	-	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	-
	طرح‌های آبیاری تحت فشار و نوین - موضوع بند (ه) تبصره ۴ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹	-	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	-
	طرح‌های آبخیزداری و آبخوان‌داری - موضوع بند (ه) تبصره ۴ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹	-	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	-
	طرح‌های آبرسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه‌های آن - موضوع بند (ه) تبصره ۴ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹	-	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	-
	اعتبارات متمرکز درآمد - هزینه			

-	۷,۵۰۰,۰۰۰	-	طرح‌های آب و فاضلاب شهر اهواز ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹- موضوع بند (ه) تبصره ۴	
- ۵	۱,۱۴۰,۰۰۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	سازمان برنامه و بودجه کشور- توسعه خدمات و تکمیل زیرساخت‌های مناطق کمتر توسعه یافته، حاشیه‌ای و بحرانی	۵۵۰۰۰۰ اعتبارات ردیف‌های موردی (موقت)
- ۵	۵۲,۲۵۰	۵۵,۰۰۰	اعتبارات مطالعه و احداث قطارهای حومه‌ای جدید موضوع جدول شماره ۱۵	
۴۷۰	۵,۷۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	مطالعه، راهبری و ایجاد زیرساخت‌های توسعه منطقه مکران (شهرستان‌های: چابهار، کنارک، نیک‌شهر، قصرقند، جاسک، سیریک، میناب، بشاگرد)	
- ۱/۸	۵۵۰,۰۰۰	۵۶۰,۰۰۰	طرح‌های مطالعاتی و اجرایی- موضوع جدول شماره ۲۰	
۹۹/۶	۵,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۵,۰۰۰	معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور- کمک به توسعه زیربنای روستایی، تکمیل مجتمع‌های آب‌رسانی و کمک‌های فنی و اعتباری به توسعه اشتغال روستایی	
- ۳/۸	۵,۰۰۰,۰۰۰	۵,۲۰۰,۰۰۰	تعهدات پرداخت نشده بودجه مصوب سال‌های قبل، موضوع مواد ۶۳ و ۶۴ قانون محاسبات عمومی کشور و اعتبارات تکمیلی طرح‌های خاتمه یافته سنوات قبل	
- ۳۷/۵	۲,۵۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران- بابت مشارکت در طرح‌های سرمایه‌گذاری با اولویت مناطق محروم	
- ۵	۷۶۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	تأمین یارانه تسهیلات و ایجاد زیرساخت‌های توسعه پایدار شرق و غرب کشور	
-	۵۰۰,۰۰۰	-	سازمان برنامه و بودجه- مهندسی ارزش طرح‌های مهم	
-	۱۱,۰۰۰,۰۰۰	-	اجرای طرح‌های مهار و تنظیم آب‌های مرزی و احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی متناظر	
-	۴۱,۰۰۰,۰۰۰	-	کمک به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی که امکان اتمام آنها در سال ۱۳۹۹ وجود دارد	

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

۲-۷- جداول مرتبط با طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در قانون بودجه سال

۱۳۹۹

در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، ردپا و اثر طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را علاوه بر موارد اشاره شده، می‌توان در جداول ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ که در ماده واحده به جداول کلان معروفند، جستجو کرد.

جدول ۱۲- شامل ۲۲ طرح و با عنوان «طرح‌های قابل اجرا با مشارکت بخش خصوصی» است؛ گفتنی است در تبصره «۱۹» سازوکاری برای جلب مشارکت بخش خصوصی برای اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در نظر گرفته شده است.

جدول ۱۵- با عنوان «مطالعه و احداث قطارهای حومه‌ای جدید موضوع جزء ۴ ردیف ۵۵۰۰۰ جدول شماره ۹ (ردیف‌های متفرقه)» شامل سه طرح «شبکه حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای کلان‌شهر تهران»، «قطار حومه‌ای تهران- پاکدشت و شریف‌آباد- گرمسار» و «قطار حومه‌ای کلان‌شهرها به شهرهای جدید (شهرهای جدید صدرا، سهند و شیرین شهر)» و اعتباری برابر ۵۲ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ درج شده است.

جدول ۱۸- این جدول با عنوان «توزیع اعتبارات واگذاری سهام و سهم‌الشرکه دولت» با ۱۲ ردیف و اعتباری برابر ۵،۷۵۰ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ درج شده است. یک ردیف از ردیف‌های دوازده‌گانه این جدول مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است. ردیف شماره ۶ با اعتباری معادل ۵۰۰ میلیارد ریال برای ۴۰ طرح درج شده است. شایان ذکر است، جدول شماره ۱۹ شامل طرح‌هایی است که خارج از پیوست شماره ۱ قانون بودجه ارائه شده‌اند.

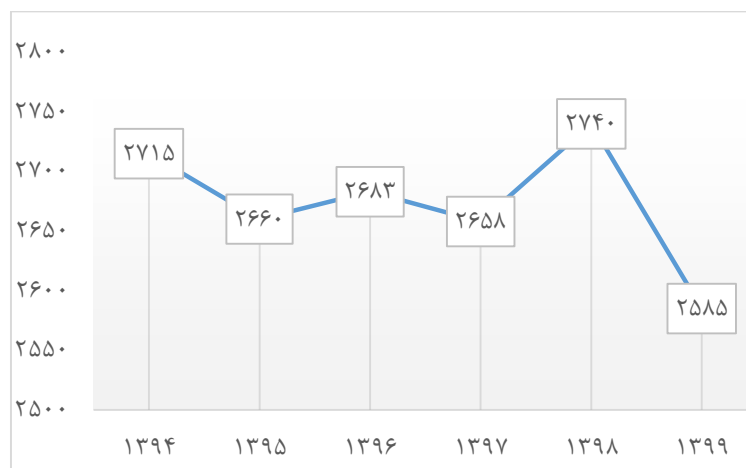
جدول ۱۹- این جدول با عنوان «فهرست طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دارای مجوز کمیسیون ماده (۲۳) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم (۲) با اولویت مناطق محروم موضوع ردیف (۶) جدول ۱۸» نیز با ۴۴ طرح و میزان اعتباری برابر ۵۰۰ میلیارد ریال به صورت سرجمع درج شده است.

جدول ۲۰- این جدول با عنوان «طرح‌های مطالعاتی و اجرایی موضوع جزء ۱۰ ردیف ۵۵۰۰۰ جدول شماره ۹ (ردیف‌های متفرقه) سال ۱۳۹۹» با تعداد ۲۸۱ طرح با اعتباری برابر با ۵۵۰ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ درج شده است.

۲-۸- وضعیت خاتمه طرح‌های عمرانی

توجه به این نکته مهم است که پروژه‌های عمرانی معمولاً پرهزینه بوده و در دوره‌های زمانی طولانی انجام می‌شوند و بودجه پروژه‌های عمرانی نیز اغلب بخش زیادی از بودجه‌های سالانه را در بسیاری از کشورها به خود اختصاص می‌دهند. به علاوه، محدودیت زمان یک محدودیت بسیار مهم و اجتناب‌ناپذیر است؛ زیرا جهان به سرعت در حال تغییر است و فرصت‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی، حکومت‌ها و جوامع را در چالش رقابت‌ها و هم‌آوردی‌های گسترده‌ای قرار می‌دهند؛ از این رو شروع و خاتمه طرح‌ها در زمان مناسب از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بر این اساس، در این بخش تعداد طرح‌های پیوست یک قوانین بودجه چند سال اخیر، تعداد طرح‌های خاتمه یافته در هر سال و منابع اعتباری مورد نیاز برای تکمیل طرح‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

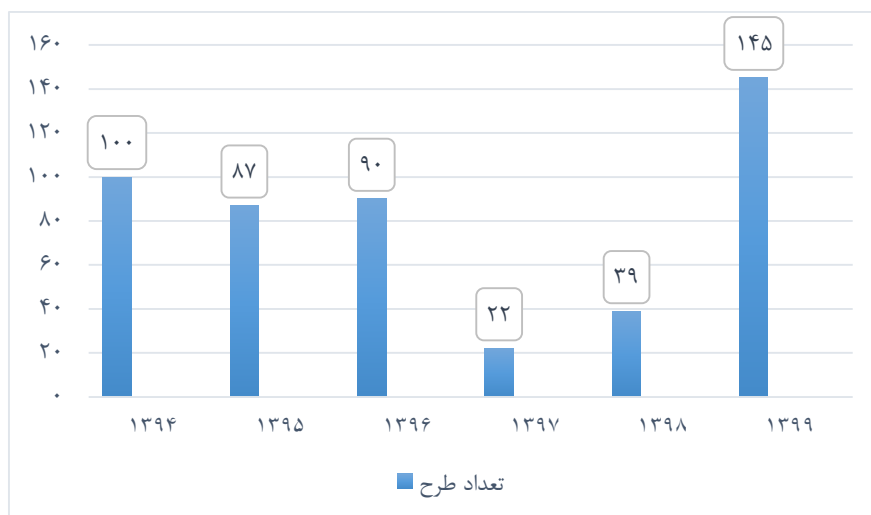
هرساله شاهد اتمام تعدادی از طرح‌های مندرج در پیوست شماره یک قوانین بودجه سنواتی هستیم. از سال ۱۳۹۷ که تحریم‌ها دوباره شروع و درآمدهای نفتی به شدت کاهش یافت، تخصیص منابع به طرح‌های عمرانی با مشکلاتی مواجه و باعث شد اتمام آنها هم از لحاظ زمان و هم تعداد به کندی پیش برود. مطابق نمودار ۱۱، در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ جمعاً ۲۵۸۵ طرح در پیوست شماره یک گنجانده شده است که از نظر تعداد طرح‌ها نسبت به تعداد طرح‌های قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور (۲۷۴۰ طرح) ۱۵۵ طرح کاهش داشته است. البته این کاهش ممکن است به دلایلی اعم از اتمام واقعی طرح‌ها، ادغام طرح‌ها، اتمام سال خاتمه، اضافه شدن طرح‌های جدید و موارد دیگر صورت بگیرد و لزوماً به معنای اتمام عملیات عمرانی طرح‌ها نیست؛ به همین دلیل نمی‌توان گفت که اختلاف تعداد طرح‌های دو سال متوالی به معنای اتمام واقعی طرح‌هاست. طی پنج سال اخیر، بیشترین تعداد طرح‌های عمرانی در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ وجود داشته است.

نمودار ۱۱: تعداد طرح‌های پیوست ۱ قوانین بودجه سنواتی و قانون بودجه سال ۱۳۹۹

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

در سال ۱۳۹۷ تنها ۲۲ طرح به اتمام رسید، این در حالی است که در سه سال متوالی قبل از آن، به طور میانگین هر سال ۸۰ طرح به اتمام رسیده بود. در سال ۱۳۹۸ تعداد ۳۹ طرح از طرح های پیوست شماره (۱) قانون بودجه خاتمه یافته یا می یابند. با توجه به رویکرد دولت در اتمام طرح های نیمه تمام اولویت دار قابل اختتام در سال های پایانی دولت و ارقام مندرج در پیوست شماره (۱) قانون ۱۳۹۹، پیش بینی می شود تعداد ۱۴۵ طرح در صورت تخصیص و ابلاغ اعتبار مصوب و پایداری و ثبات اقتصادی در سال ۱۳۹۹ خاتمه یابد. لازم به ذکر است که پیش بینی تعداد طرح های قابل خاتمه در سال های ۱۳۹۹ از روی سال خاتمه طرح هایی که در پیوست، یک سال خاتمه آنها ۱۳۹۹ در نظر گرفته شده است.

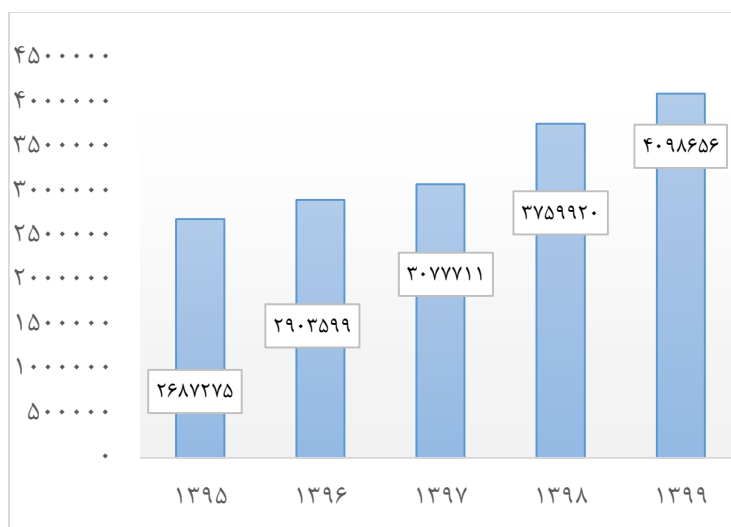

نمودار ۱۲: تعداد طرح خاتمه یافته در هر سال

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

افزایش هزینه طرح ها، یک مشکل رایج در سراسر جهان است، ولی این مشکل در کشورهای در حال توسعه چالشی بزرگ ایجاد می کند؛ در واقع یک عامل مهم در موفقیت هر پروژه، تکمیل آن مطابق با برنامه زمان بندی است. افزایش هزینه های هر پروژه، از محاسبه تفاوت هزینه برنامه ریزی شده (برآورد) و هزینه واقعی اجرای پروژه های عمرانی مشخص می شود. تکمیل پروژه های عمرانی طبق زمان بندی یکی از عوامل موفقیت آنها تلقی می شود. یکی از عواملی که بر افزایش هزینه تأثیر مستقیم دارد، تأخیر در اجرای پروژه های عمرانی است. در واقع، تأخیر در تکمیل پروژه های عمرانی، دو مقوله زمان و پول را تحت تأثیر خود قرار می دهد. اهمیت تأخیر، از یک کشور به کشوری دیگر و از یک پروژه عمرانی به پروژه های دیگر، متفاوت است.

برای محاسبه میزان اعتبار مورد نیاز برای اتمام طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست (۱)، مجموع اعتبارات پیش‌بینی شده در ستون برآورد ۱۴۰۰ و ستون پیش‌بینی سال‌های بعد پیوست (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در نظر گرفته شده است که در مجموع، حدوداً ۴۱۰۰ هزار میلیارد ریال اعتبار مورد نیاز است تا طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای غیرمستمر پیوست (۱) موجود در قانون بودجه ۱۳۹۹ به قیمت امروز خاتمه یابند و انتظار این است که این رقم در سال‌های آینده افزایش یابد.

نمودار ۱۳: اعتبار مورد نیاز برای تکمیل طرح‌های پیوست یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ کل کشور

۳- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها

منابع و مصارف استان‌ها به‌عنوان بخشی از بودجه عمومی کشور به حساب می‌آید که توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، ستاد تجهیز درآمد، خزانه معین و دستگاه‌های اجرایی استانی در قالب مجموعه عملیاتی همچون وصول درآمد، توزیع اعتبار، ابلاغ و مبادله موافقت‌نامه، تخصیص و نظارت بر اعتبارات انجام می‌شود. جداول شماره (۱۰)، (۱۰-۱)، (۱۰-۲)، (۱۰-۳) و (۱۰-۴) ماده واحده و به‌عنوان جداول متداول و اختصاصی مصارف و منابع استان‌ها به حساب می‌آید.

مصارف استانی به‌عنوان بخشی از بودجه استان‌ها و بودجه کشور، از دو بخش اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تشکیل می‌شود. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای ایجاد، توسعه ظرفیت‌ها و زیرساخت‌ها یا تثبیت دوام زیرساخت‌های ایجاد شده هزینه می‌گردد. مهم‌ترین ردیف‌های اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی به شرح زیر است:

- منابع بودجه عمومی (جدول ۱-۱۰ ماده واحده):
 - تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی؛
 - ۳ درصد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی (۱/۳) مناطق نفت‌خیز و گازخیز شامل ۱۰ استان و ۲/۳ مناطق محروم)؛
 - ۲۷٪ درصد مالیات بر ارزش افزوده؛
 - طرح توسعه و تکمیل راه‌های روستایی؛
 - اعتبارات موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور و توزیع عادلانه و رفع تبعیض و ارتقای سطح مناطق کمتر توسعه یافته و تحقق پیشرفت و عدالت.
- طرح‌های استانی (ملی استانی شده) پیوست یک قوانین بودجه سنوایی.
- ردیف‌های متفرقه (جدول ۲-۱۰ ماده واحده) مشتمل بر اعتبارات موضوع ماده ۲۳ قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و جرائم رانندگی جهت پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور.
- درآمدهای اختصاصی (جدول ۳-۱۰ ماده واحده) مشتمل بر درآمدهای اختصاصی آموزش و پرورش و بهزیستی.

مطابق جزء (۳) بند «الف» ماده (۲۶) قانون برنامه ششم توسعه و به‌منظور رقابت‌پذیر کردن عدالت بین منطقه‌ای و سرزمینی و تقویت خوداتکایی دولت موظف است، «۳ درصد» از درآمد حاصل از صادرات

نفت خام و گاز طبیعی به نسبت یک‌سوم به استان‌های نفت‌خیز و گازخیز و دوسوم به شهرستان‌های کمتر توسعه یافته جهت اجرای برنامه‌های عمرانی در قالب بودجه‌های سنواتی با تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان این استان‌ها اختصاص دهد.

مطابق ماده (۹۴) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد (۲۷٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده را برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. در تبصره (۱) این ماده به‌صراحت بیان شده که این اعتبارات فقط در استان هزینه می‌شود. همچنین مطابق تبصره (۴) ماده مذکور، دولت مکلف است یک‌پنجم از منابع درآمدی مورد اشاره را برای ازدواج و اشتغال جوانان به‌عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان مطابق بودجه سنواتی پیش‌بینی و هزینه نماید.

در راستای تحقق اصل چهل و هشتم (۴۸) قانون اساسی و سیاست‌های کلی و جهت حصول به اهداف چشم‌انداز و به‌منظور استفاده متوازن از امکانات کشور و توزیع عادلانه و رفع تبعیض و ارتقای سطح مناطق کمتر توسعه یافته و تحقق پیشرفت و عدالت، دولت مکلف شده در توزیع منابع عمومی و یارانه سود تسهیلات به نحوی عمل نماید که فاصله شاخص برخورداری شهرستان‌های کمتر از سطح متوسط کشور در شاخص‌های زیر، سالانه حداقل ده درصد (۱۰٪) به سطح متوسط کشوری نزدیک شود. به این منظور دولت مکلف است سه درصد (۳٪) از اعتبارات بودجه عمومی دولت را در قالب ردیف مشخص تحت همین عنوان تعیین کند و طی جدولی که در آن سهم هر استان بر اساس شاخص‌های نرخ بیکاری، آب شرب شهری و روستایی، آموزش و پرورش، بهداشت و درمان، بهسازی روستاها، راه و زیرساخت‌های جاده‌ای، سرانه‌های عمران شهری و درآمد شهرداری‌ها مشخص می‌گردد، در قانون بودجه درج نماید.

طرح‌های استانی (ملی استانی شده) پیوست (۱)، طرح‌هایی هستند که به‌صورت ملی آغاز شده ولی به دلیلی همچون حوزه عملکردی، اثرگذاری در محدوده یک استان و حرکت به سمت تمرکززدایی، مبادله موافقت‌نامه این طرح‌ها به استان‌ها واگذار شده است، ولی پیش‌بینی، توزیع، تخصیص و نظارت بر اعتبارات به‌صورت ملی انجام می‌گیرد.

مطابق ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۸ وجوه حاصل از جریمه‌های تخلفات رانندگی در سراسر کشور به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل واریز می‌گردد تا علاوه بر بودجه سالیانه به شرح زیر به شهرداری‌ها و دهیاری‌های ذی‌ربط، وزارت راه و شهرسازی و پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی تخصیص داده شود:

الف- شصت درصد (۶۰٪) از کل وجوه حاصله به تفکیک درآمدهای ناشی از تخلفات رانندگی خارج از شهرها و داخل محدوده شهرها و روستاها حسب مورد به وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور) به صورت متمرکز و در شهرها به شهرداری‌های محل و دهیاری‌ها از طریق استانداری همان استان به تناسب هفتاد درصد (۷۰٪) و سی درصد (۳۰٪) اختصاص می‌یابد تا حسب مورد صرف استانداردسازی وسایل و تجهیزات ایمنی راه‌ها، خط‌کشی و نگهداری آن، تهیه و نصب و نگهداری علائم راهنمایی و رانندگی و تجهیزات ایمنی، احداث پل‌های عابر پیاده، احداث توقفگاه‌های عمومی و اصلاح راه‌های روستایی، معابر و نقاط حادثه‌خیز در شهرها و روستاها نمایند.

ب- پانزده درصد (۱۵٪) از کل وجوه به پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی اختصاص می‌یابد تا به منظور کاهش تصادفات رانندگی و خسارت‌های جانی و مالی ناشی از آن برای تأمین تجهیزات تخصصی پلیس به‌کارگیری فناوری‌های جدید در مدیریت نظارت و کنترل بر عبور و مرور، ارتقاء کمی و کیفی حضور و کارایی پلیس، اجرای طرح‌های انتظامی ترافیکی فوق‌برنامه و ایمنی رانندگی در شهرها و جاده‌های کشور و همچنین هزینه‌های اجرائی این قانون مصرف نماید.

ج- بیست درصد (۲۰٪) از کل وجوه جهت تأمین اعتبار به صندوق تأمین خسارت‌های بدنی مقرر در قانون اصلاح قانون بیمه مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث واریز می‌گردد.

د- پنج درصد (۵٪) از کل وجوه باقیمانده جهت تبلیغ در راستای ارتقاء فرهنگ رانندگی و رعایت مقررات آن در اختیار پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی قرار می‌گیرد تا از طریق دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط هزینه نمایند.

ماده (۱۵) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ وزارت آموزش و پرورش (سازمان‌های آموزش و پرورش استان‌ها) مکلف می‌کند درآمد حاصل از ارائه خدمات در مراکز رفاهی شامل باشگاه‌های فرهنگی، خانه‌های معلم و همچنین مراکز بهداشتی، درمانی- فرهنگی که با مجوز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأسیس شده‌اند را به حساب درآمدهای اختصاصی استان‌ها واریز کند و معادل آن را در قوانین بودجه سنواتی برای هزینه‌های تعمیر و نگهداری، تجهیز، توسعه و بهره‌برداری از مراکز مذکور منظور و به مصرف برساند.

طبق ماده (۸) آیین‌نامه مالی واحدهای اجرایی (خدماتی) سازمان بهزیستی کشور، درآمدهای حاصل از عملیات واحدهای خدماتی و کمک‌ها و اعانات و سایر درآمدهایی که سازمان بر طبق مقررات مربوط مجاز به وصول آن بوده و همچنین وجوه حاصله از سایر منابع تأمین اعتبار در حساب‌هایی که برای سازمان در بانک مرکزی ایران با شعب بانک ملی ایران از طرف خزانه افتتاح می‌شود، متمرکز خواهد شد. خزانه مکلف خواهد بود ترتیب لازم

را بدهد که سازمان بتواند بدون هیچ‌گونه قید و شرطی از وجوه درآمدهای اختصاصی خود با رعایت مقررات مربوط استفاده نماید.

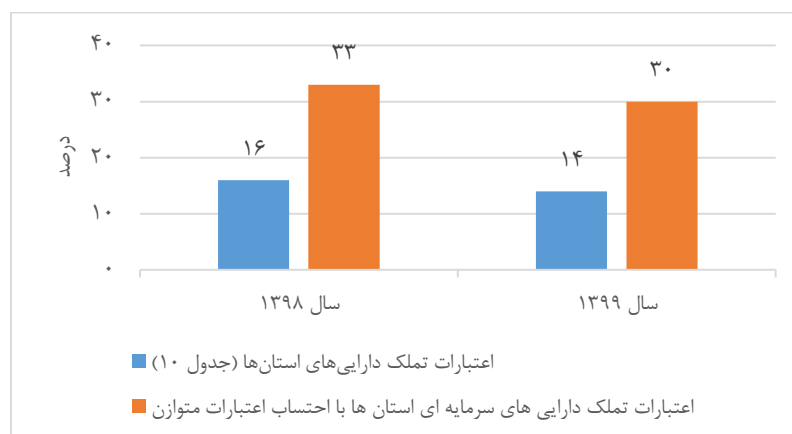
سهم هریک از استان‌های ۳۱ گانه کشور با توجه به ردیف اعتبارات فوق‌الذکر متفاوت است. مطابق قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها با رشد چشمگیر ۴۴/۷ درصدی مواجه بوده است؛ در حالی که اعتبارات ۳ درصد صادرات نفت خام و گاز طبیعی به دلیل تحریم نفتی کشور به شدت کاهش یافته و از ۵۵ هزار میلیارد ریال سال ۱۳۹۸ به ۲۸ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ رسیده است. اعتبارات ۲۷٪ درصد مالیات بر ارزش افزوده نیز طی سه سال گذشته رشد بهتری داشته؛ به طوری که از طی دو سال گذشته، رشد ۳۵ درصدی را تجربه کرده است. طرح توسعه و تکمیل راه‌های روستایی از جمله ردیف‌های اعتباری بوده که در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ پیش‌بینی و مصوب شده و برای اجرای آن اعتباری در حدود ۲۶۰۰ میلیارد ریال در نظر گرفته است. لازم به ذکر است در قوانین بودجه سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، اعتباراتی به ترتیب با عناوین ارتقای شاخص‌های توسعه اقتصادی و موارد خاص پیش‌بینی شده بود که در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به چشم نمی‌خورد. اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور طی دو سال اخیر رشد چشمگیری نداشته است؛ به طوری که حدود ۱۴۵ هزار میلیارد ریال اعتبار در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به این ردیف اختصاص داده شده است. اعتبارات طرح‌های استانی (ملی استانی شده) پیوست یک نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با رشد منفی ۲۸/۸ درصد مواجه بوده است.

جدول ۱۵: سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها (میلیون ریال)

رشد به ۱۳۹۹ (درصد) / ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۷	ردیف‌های اعتباری
۴۴.۷	۷۴,۱۶۲,۰۷۰	۵۱,۲۶۹,۳۱۱	۳۳,۷۲۲,۰۰۰	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای استانی
-۴۹.۱	۲۸,۰۰۰,۰۰۰	۵۵,۰۲۰,۰۰۰	۵۰,۸۰۰,۰۰۰	۳ درصد صادرات نفت خام و گاز طبیعی
۳۴.۹	۱۸,۸۰۰,۰۰۰	۱۳,۹۳۷,۰۰۰	۹,۳۱۸,۰۰۰	۲۷٪ درصد مالیات بر ارزش افزوده
-	۲,۶۰۰,۰۰۰	۶۳۰,۰۰۰	۱۸,۰۰۴,۳۶۰	ارتقای شاخص‌های توسعه اقتصادی (۹۷) / موارد خاص (۹۸) / طرح توسعه و تکمیل راه‌های روستایی (۹۹)
۱.۰	۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۳,۵۸۰,۰۰۰	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰	اعتبارات موضوع قانون متوازن از امکانات کشور
۱.۶	۲۶۸,۵۶۲,۰۷۰	۲۶۴,۴۳۶,۳۱۱	۲۳۶,۸۴۴,۳۶۰	جمع کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی جدول (۱-۱)
۱.۹	۵,۰۷۹,۰۰۰	۴,۹۸۶,۶۷۰	۴,۴۰۰,۰۰۰	ردیف‌های متفرقه انتقالی (جدول ۲-۱۰)
-۲۲.۴	۴,۰۳۷,۲۱۳	۵,۲۰۲,۰۲۸	۴۵۶,۰۰۰	درآمدهای اختصاصی آموزش و پرورش و بهزیستی (جدول ۳-۱۰)
۱.۱	۲۷۷,۶۷۸,۲۸۳	۲۷۴,۶۲۵,۰۰۹	۲۴۵,۸۰۴,۳۶۰	جمع جداول ۱-۱، ۲-۱۰ و ۳-۱۰
-۲۸.۸	۳۷,۹۵۹,۶۰۷	۵۳,۳۲۱,۰۱۸	۴۰,۱۶۵,۲۸۷	طرح‌های استانی پیوست شماره (۱)

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ کل کشور

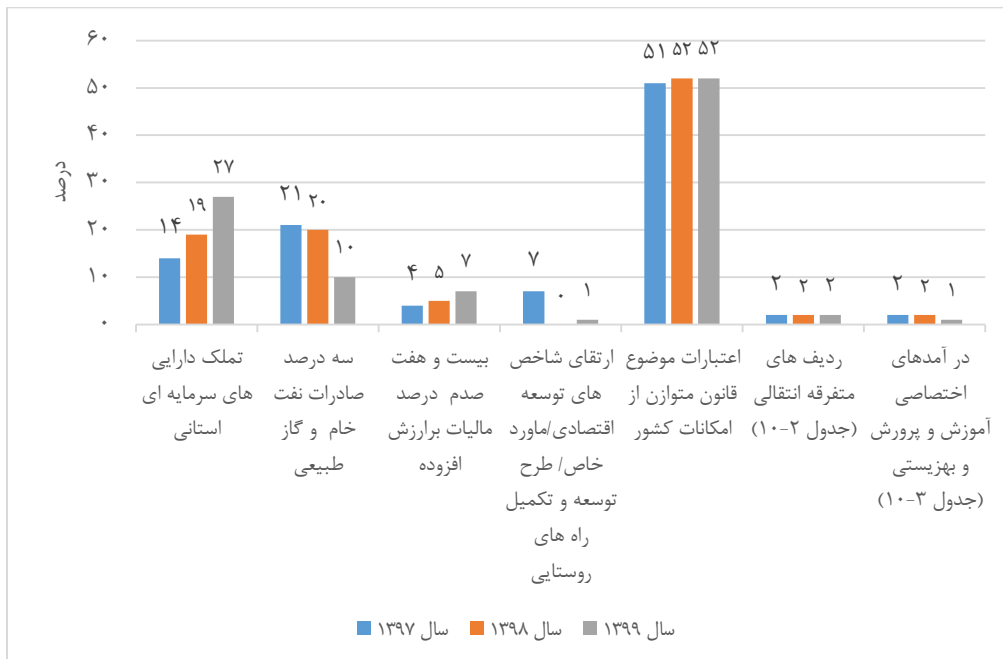
سهم استان‌ها از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کشور بدون احتساب قانون استفاده متوازن از امکانات کشور طی قانون بودجه سال ۱۳۹۸، ۱۶ درصد و قانون بودجه ۱۳۹۹، ۱۴ درصد بوده است که نشانگر کاهش دو درصدی است؛ در صورتی که اعتبارات قانون استفاده متوازن را هم به این اعتبارات اضافه کنیم، درصد‌های بیان شده به ترتیب به ۳۳ درصد برای سال ۱۳۹۸ و ۳۰ درصد برای سال ۱۳۹۹ تغییر پیدا خواهد کرد. یکی از دلایل اصلی کاهش سهم اعتبارات استان‌ها طی سال‌های گذشته، کاهش چشمگیر اعتبارات ۳ درصد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی است.

نمودار ۱۴: سهم اعتبارات استانی از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کشور

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ کل کشور

در نمودار ۱۵ وضعیت سهم ردیف اعتبارات استان‌ها از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها (به جز اعتبارات طرح‌های ملی استانی شده پیوست یک) ارائه شده است. طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، بالاترین سهم مربوط به اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور بوده که در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، سهم این اعتبارات به ۵۲ درصد اعتبارات عمرانی استان‌ها رسیده است. سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها با رشد ۸ نسبت به سال ۱۳۹۸ به ۲۷ درصد رسیده است. سهم اعتبارات ۳ درصد صادرات نفت خام و گاز طبیعی از ۲۱ درصد سال ۱۳۹۷ به کمتر از ۱۰ درصد در سال ۱۳۹۹ رسیده است که دلیل اصلی آن تحریم‌ها و کاهش درآمدهای نفتی کشور است. اعتبارات ۰/۲۷ درصد ارزش افزوده طی سه سال گذشته با روندی فزاینده مواجه بوده و به ۷ درصد رسیده است. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل ردیف‌های متفرقه و اختصاصی در این سه سال تقریباً ثابت بوده است.

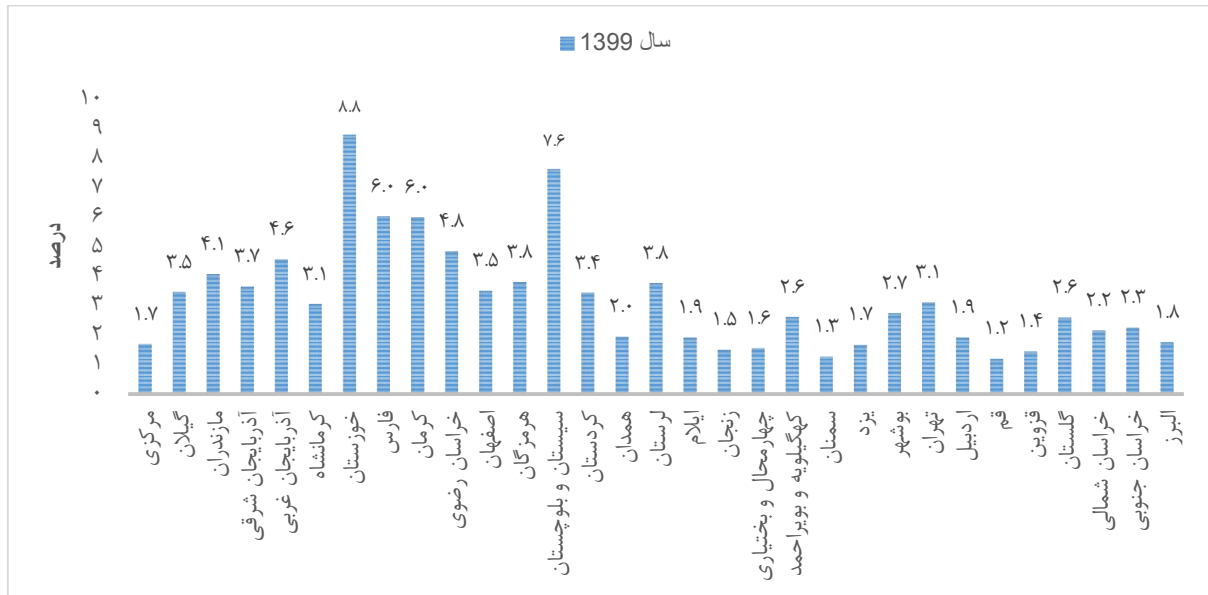

نمودار ۱۵: سهم ردیف اعتبارات استانی از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها

مأخذ: قانون بودجه ۱۳۹۹ کل کشور

اگر در سال ۱۳۹۹، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر استان را مجموع اعتبارات مصوب برای هر استان در جدول شماره (۱-۱۰) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در نظر بگیریم، وضعیت سهم هر استان از کیک بودجه استانی به شرح نمودار ۱۶ خواهد بود. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، استان‌های خوزستان، سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، خراسان رضوی، آذربایجان به ترتیب بیشترین سهم از اعتبارات استانی را به خود اختصاص داده‌اند. سهم نسبتاً بالای جمعیتی و مساحتی، وجود مناطق محروم، وجود شاخص‌های زیرمیانگین کشوری در بخش قانون استفاده متوازن از امکانات کشور و بهره‌مندی از اعتبارات دوسوم ۳ درصد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی از مهم‌ترین دلایل بالا بودن سهم این استان‌ها در مقایسه با سایر استان‌های کشور است. استان‌های قم، سمنان، قزوین، زنجان، چهارمحال و بختیاری نیز جزء استان‌هایی هستند که نسبت به سایر استان‌ها سهم کمتری از اعتبارات استانی را برخوردارند.

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

نمودار ۱۶: سهم استان‌های کشور از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها (جدول ۱-۱۰) در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

مأخذ: قانون بودجه ۱۳۹۹ کل کشور

۴- وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات

انتفاعی وابسته به دولت از منابع عمومی دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹

بودجه کل کشور از دو بخش بودجه عمومی دولت و بودجه شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت تشکیل شده است. شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مشمول ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری هستند و دستگاه اجرایی تلقی می‌شوند. طبق ماده (۱) قانون محاسبات عمومی، بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت به‌عنوان بخشی از بودجه کل کشور باید توسط دولت تهیه و برای بررسی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم گردد. طبق ماده (۴) قانون خدمات کشوری، شرکت دولتی عبارت است از بنگاه اقتصادی که به‌موجب قانون برای انجام قسمتی از تصدی‌های دولت به‌موجب سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری جزء وظایف دولت محسوب می‌شود، ایجاد و بیش از پنجاه درصد سرمایه و سهام آن متعلق به دولت است.

در بودجه شرکت‌های دولتی ارقام درآمد و هزینه، اجزای اصلی شکل‌گیری بودجه هستند و هزینه‌هایی که شرکت‌ها برای تولید کالاها و خدمات صرف می‌کنند، عمدتاً از محل درآمدهای حاصل از فروش همان کالاها و خدماتی است که تولید می‌کنند. شرکت‌های دولتی از یک‌سو از طریق پرداخت مالیات و سود سهام به خزانه کشور به افزایش درآمدهای عمومی کشور کمک می‌کنند و از سوی دیگر، برای اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود به تناسب از محل درآمدهای عمومی دولت یا از تمام یا قسمتی از منابع سرمایه‌گذاری داخلی خود استفاده می‌کنند.

مصارف سرمایه‌ای در شرکت‌ها شامل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی و منابع داخلی و هزینه‌های سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی است. مطابق جدول شماره (۱-۴) کل مصارف سرمایه‌ای (هزینه‌های سرمایه‌گذاری کل) شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ معادل ۲۱۱۰ هزار میلیارد ریال است که نسبت به مصوب سال ۱۳۹۸ (۱۵۹۸ هزار میلیارد ریال) با رشدی معادل ۳۲ درصد مواجه شده است. منابع عمومی فقط برای تأمین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، رقمی در حدود ۱۹۳ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی و مصوب شده که این میزان اعتبار نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (۱۶۱ هزار میلیارد ریال) از رشدی معادل ۲۰ درصد برخوردار شده است؛ به عبارت دیگر، سهم دولت از کل هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌ها در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ فقط به میزان ۹/۱۶ درصد است.

وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

جدول ۱۶: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی و منابع داخلی (میلیون ریال)

شرح	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۸	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۹۸	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
شرکت‌های دولتی	۱۶۱,۲۱۴,۱۲۰	۱۹۳,۴۰۴,۷۵۸	۲۰	۱,۵۴۲,۲۰۳,۰۶۵	۲,۰۳۸,۱۹۷,۱۴۵	۳۲
بانک‌ها	۰	۰	-	۲۵,۸۳۴,۳۸۱	۴۳,۱۶۹,۱۰۹	۶۷
مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت	۰	۰	-	۳۰,۸۷۴,۷۲۷	۲۹,۵۳۷,۶۹۴	-۴
جمع	۱۶۱,۲۱۴,۱۲۰	۱۹۳,۴۰۴,۷۵۸	۲۰	۱,۵۹۸,۹۱۲,۱۷۳	۲,۱۱۰,۹۰۳,۹۴۸	۳۲

مأخذ: پیوست (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

شرکت‌های دولتی همچون دیگر شرکت‌هایی که تحت مدیریت بخش خصوصی اداره می‌شوند، از یک سازمان و تشکیلات مستقل برخوردار و در مقابل انجام هزینه درصدد کسب اهداف اقتصادی نیز هستند؛ اما به دلایل مختلف نظیر ماهیت فعالیت و فلسفه پیدایش آنها، این هدف در کنار اهداف غیراقتصادی دیگر قرار گرفته است و به‌طور عمده از آنها تأثیر می‌پذیرد؛ بنابراین ضروری است به‌گونه‌ای عمل نمایند که از محل منافع حاصل، ضمن حفظ موجودیت، فعالیت خود را نیز توسعه بخشند؛ در غیر این صورت انحراف‌ها و اختلالات مالی و عملیاتی آنها، سازمان کلی شرکت را در خطر زیاندهی مستمر قرار خواهد داد. شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت بسته به تراز درآمد و هزینه خود، به دو بخش سودده و سربه‌سر و زیانده طبقه‌بندی می‌شوند. میزان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی برای شرکت‌های سودده و سربه‌سر بالغ بر ۱۱۸ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال قبل ۲۰ درصد رشد داشته است. این رقم برای شرکت‌های زیانده در حدود ۷۴ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به اعتبارات سال قبل با رشد ۱۸ درصدی مواجه شده است.

نکته قابل توجه افزایش هزینه‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های زیانده از ۸۹ هزار میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ به ۲۶۰ هزار میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ است که با رشد ۱۸۹ درصدی برابری می‌کند.

جدول ۱۷: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک شرکت‌های سودده و سربه‌سر و زیانده (میلیون ریال)

شرح	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۸	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۱۳۹۸	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
شرکت‌ها و مؤسسات انتفاعی سودده و سربه‌سر	۹۸,۰۶۷,۴۰۷	۱۱۸,۴۶۱,۹۳۲	۲۰	۱,۵۰۸,۹۵۲,۰۸۷	۱,۸۵۰,۵۱۲,۲۵۸	۲۲
شرکت‌های زیانده	۶۳,۱۴۶,۷۱۳	۷۴,۹۴۲,۸۲۶	۱۸	۸۹,۹۶۰,۰۸۶	۲۶۰,۳۹۱,۶۹۰	۱۸۹
جمع	۱۶۱,۲۱۴,۱۲۰	۱۹۳,۴۰۴,۷۵۸	۲۰	۱,۵۹۸,۹۱۲,۱۷۳	۲,۱۱۰,۹۰۳,۹۴۸	۳۲

مأخذ: پیوست (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

طبقه‌بندی مرسوم دیگری که برای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت به کار گرفته می‌شود، تقسیم آنها به دو نوع نسل اول و سایر شرکت‌هاست. شرکت‌های نسل اول، شرکت‌هایی هستند که دولت سهامدار آنها نیست. میزان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی برای شرکت‌های نسل اول بالغ بر ۱۳۸ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال قبل ۳۲ درصد رشد داشته است. این رقم برای سایر شرکت‌ها در حدود ۵۵ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به اعتبارات سال قبل با ۳ درصد رشد منفی مواجه شده است. نکته قابل توجه افزایش هزینه‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های نسل اول از ۱۰۰۷ هزار میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ به ۱۵۲۲ هزار میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ است که رشد ۵۱ درصدی را تجربه کرده است.

جدول ۱۸: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک شرکت‌های نسل اول و سایر شرکت‌ها (میلیون ریال)

شرح	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۸	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۱۳۹۸	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۱۳۹۹	نرخ رشد (درصد)
شرکت‌های نسل اول	۱۰۴,۳۰۱,۳۶۸	۱۳۸,۱۲۱,۵۹۹	۳۲	۱,۰۰۷,۲۹۷,۱۴۷	۱,۵۲۲,۸۹۴,۷۲۰	۵۱
سایر شرکت‌ها	۵۶,۹۱۲,۷۵۲	۵۵,۲۸۳,۱۵۹	-۳	۵۹۱,۶۱۵,۰۲۶	۵۸۸,۰۰۹,۲۲۸	-۱۶
جمع	۱۶۱,۲۱۴,۱۲۰	۱۹۳,۴۰۴,۷۵۸	۲۰	۱,۵۹۸,۹۱۲,۱۷۳	۲,۱۱۰,۹۰۳,۹۴۸	۳۲

مأخذ: پیوست (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

در جدول شماره (۵) پیوست شماره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹، خلاصه کل منابع و مصارف شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت به تفکیک گروه‌های سه‌گانه قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی ارائه شده است. بر اساس ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، فعالیت‌های اقتصادی شرکت‌ها به سه گروه زیر تقسیم می‌شوند:

شرکت‌های گروه (۱): مالکیت، سرمایه‌گذاری و مدیریت برای دولت در این گروه به هر نحو و به هر میزان ممنوع است، جز از طریق سازمان‌های توسعه‌ای با سازوکار پیش‌بینی شده در تبصره (۳) ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی.

شرکت‌های گروه (۲): مالکیت، سرمایه‌گذاری و مدیریت برای دولت در این گروه حداکثر تا ۲۰ درصد از مجموع ارزش هر فعالیت مجاز است.

شرکت‌های گروه (۳): مالکیت، سرمایه‌گذاری و مدیریت در فعالیت‌ها و بنگاه‌های این گروه منحصراً در اختیار دولت است.

۵۲ درصد از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی به شرکت‌های مشمول ماده (۴) آیین‌نامه تشخیص و انطباق با سهم تعلق می‌گیرد. این عدد برای شرکت‌های گروه (۳)، ۳۵ درصد، برای شرکت‌های گروه (۲)، ۱۰ درصد و برای شرکت‌های گروه (۱)، ۰٫۷ درصد است.

جدول ۱۹: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک گروه‌های قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ (میلیون ریال)

شرح	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۹	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۱۳۹۹
گروه ۱	۱۵۰,۰۰۰	۷,۷۶۱,۳۲۵
گروه ۲	۲۰,۹۷۳,۸۵۱	۹۹,۴۹۷,۵۵۵
گروه ۳	۶۷,۸۲۳,۵۳۷	۱,۵۱۵,۹۲۴,۵۷۷
مشمول ماده ۴ آیین‌نامه تشخیص و انطباق	۱۰۱,۷۷۳,۷۶۷	۴۴۵,۰۵۱,۴۷۱
سایر	۲,۶۸۳,۶۰۳	۴۲,۶۶۹,۰۲۰
جمع	۱۹۳,۴۰۴,۷۵۸	۲,۱۱۰,۹۰۳,۹۴۸

مأخذ: پیوست (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

از قانون بودجه سال ۱۳۹۸، بودجه شرکت‌های دولتی بر اساس امور نیز دسته‌بندی و ارائه شده است. این امور مشتمل بر امور خدمات عمومی، امور دفاعی و امنیتی، امور اقتصادی، امور مسکن، عمران شهری و روستایی، امور سلامت، امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری و امور رفاه اجتماعی می‌شود و ذیل هر امور نیز، شرکت‌ها به دو دسته سودده و سربه‌سر و زیانده تقسیم می‌شوند. در جدول ۱۹ سهم شرکت‌های دولتی سودده و سربه‌سر از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور ارائه شده است. امور اقتصادی با ۷۷ درصد، بیشترین سهم از این اعتبارات را به خود اختصاص داده و امور مسکن، عمران شهری و روستایی با ۱۸ درصد در رتبه دوم قرار گرفته است. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور، امور خدمات عمومی و رفاه اجتماعی سهمی از این اعتبارات ندارند.

جدول ۲۰: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک

شرکت‌های دولتی سودده و سرپس در قالب امور (میلیون ریال)

شرح	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۹	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۱۳۹۹
امور خدمات عمومی	۰	۴,۲۴۴,۷۳۶
امور دفاعی و امنیتی	۴۳,۰۰۰	۲۶,۲۷۰,۵۴۷
امور اقتصادی	۹۱,۵۲۹,۶۴۳	۱,۶۸۵,۸۸۵,۰۴۱
امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۲۱,۵۵۴,۸۸۶	۵۴,۰۶۸,۹۹۷
امور سلامت	۲,۵۴۴,۴۰۳	۲,۵۷۳,۴۲۲
امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۲,۷۹۰,۰۰۰	۲,۹۵۷,۱۵۲
امور رفاه اجتماعی	۰	۱,۸۰۵,۵۶۰
جمع	۱۱۸,۴۶۱,۹۳۲	۱,۷۷۷,۸۰۵,۴۵۵

مأخذ: پیوست (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

سهم شرکت‌های دولتی زیانده از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور به شرح جدول ۲۰ است. امور اقتصادی با ۸۲ درصد، بیشترین سهم از این اعتبارات را به خود اختصاص داده است. سهم امور مسکن، عمران شهری و روستایی، ۱۵ درصد و امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری ۲ درصد است.

جدول ۲۱: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی از محل منابع عمومی و منابع داخلی به تفکیک

شرکت‌های دولتی زیانده در قالب امور (میلیون ریال)

شرح	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی - قانون بودجه ۱۳۹۹	کل هزینه‌های سرمایه‌ای - قانون بودجه ۱۳۹۹
امور اقتصادی	۶۱,۸۲۹,۵۹۱	۲۴۴,۴۶۹,۴۷۶
امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۱۱,۶۴۴,۰۶۵	۱۴,۲۸۵,۰۴۴
امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۱,۴۶۹,۱۷۰	۱,۶۳۷,۱۷۰
جمع	۷۴,۹۴۲,۸۲۶	۲۶۰,۳۹۱,۶۹۰

مأخذ: پیوست (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی برای مناطق آزاد تجاری-صنعتی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور، ۳۶۹۱۲ میلیارد ریال مصوب شده است؛ به طوری که برای اجرای طرح‌های عمرانی،

سه‌م منابع داخلی ۱۳۷۲۳ میلیارد ریال، منابع بودجه عمومی ۵۰ میلیارد ریال، تسهیلات داخلی و خارجی ۱۴۴۰۰ میلیارد ریال، انتشار اوراق ۷۳۰۰ میلیارد ریال و سایر منابع ۱۴۳۸ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است. دولت تنها برای مشارکت در طرح احداث پل خلیج فارس در منطقه آزاد قشم، ۵۰ میلیارد ریال از محل منابع عمومی مصوب کرده است و مابقی طرح‌های عمرانی در سایر مناطق آزاد کشور به‌وسیله منابع داخلی تأمین اعتبار خواهند شد.

جدول ۲۲: بودجه سرمایه‌ای مناطق آزاد تجاری صنعتی کشور (میلیون ریال)

بودجه سرمایه‌ای (مصارف)							
ردیف	نام سازمان منطقه	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای				جمع	
		طرح‌های عمرانی از محل منابع داخلی	طرح‌های عمرانی از محل بودجه عمومی دولت	محل بودجه تسهیلات داخلی و خارجی	طرح‌های عمرانی از محل انتشار اوراق		سایر
۱	ماکو	۲,۴۳۲,۵۵۰	۰	۲۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۲,۶۶۲,۵۵۰
۲	چابهار	۲,۵۹۶,۰۰۰	۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۴۲۰,۰۰۰	۳,۰۱۶,۰۰۰
۳	کیش	۲,۴۰۰,۰۰۰	۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲۳۷,۰۰۰	۵,۱۳۷,۰۰۰
۴	اروند	۱,۹۰۰,۹۵۸	۰	۷,۲۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۵۳,۰۰۰	۱۲,۱۵۳,۹۵۸
۵	انزلی	۱,۴۳۵,۰۰۰	۰	۰	۰	۳۲۸,۸۰۰	۱,۷۶۳,۸۰۰
۶	ارس	۱,۵۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۲۲۵,۰۰۰	۱,۷۲۵,۰۰۰
۷	قشم	۱,۴۵۹,۴۸۷	۵۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۰	۱۴۴,۹۴۰	۴,۱۵۴,۴۲۷
	جمع	۱۲,۷۲۳,۹۹۵	۵۰,۰۰۰	۱۴,۴۰۰,۰۰۰	۷,۳۰۰,۰۰۰	۱,۴۳۸,۷۴۰	۳۶,۹۱۲,۷۳۵

مأخذ: پیوست (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

جمع‌بندی

در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، جمعاً ۲۱ تبصره ذیل ماده واحده به‌منظور دخل و خرج این سال به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است که از این تعداد به‌جز تبصره‌های ۲، ۱۴ و ۲۱ سایر تبصره‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با منابع و مصارف مرتبط با تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط می‌شوند.

در چارچوب قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بودجه عمومی دولت اعم مصارف عمومی و اختصاصی، برابر با ۹۱۴ هزار میلیارد ریال بوده که شامل ۴۸۲/۸ هزار میلیارد ریال اعتبارات منابع عمومی «دستگاه‌های اجرایی ملی»، ۱۲۸/۶ هزار میلیارد ریال اعتبارات «دستگاه‌های اجرایی محلی در استان‌ها»، ۲۶۸/۳ هزار میلیارد ریال اعتبارات «اختصاصی دستگاه‌های اجرایی» و ۲۶۸/۳ هزار میلیارد ریال اعتبارات «ردیف‌های متفرقه» است. اعتبارات منابع عمومی «دستگاه‌های اجرایی ملی» در قانون، شامل ۳۸۵/۸ هزار میلیارد ریال اعتبارات ردیف‌های مندرج در پیوست شماره یک و ۹۶/۹ هزار میلیارد ریال ردیف‌های متفرقه برای دستگاه‌های مزبور است. اعتبارات «اختصاصی دستگاه‌های اجرایی» قانون شامل ۳۰۷/۸ هزار میلیارد ریال به‌طور مشخص برای دستگاه‌های اجرایی ملی و ۴ هزار میلیارد ریال برای دستگاه‌های اجرایی محلی در استان‌ها است.

سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی بالغ بر ۸۷۹ هزار میلیارد تومان مصوب شده است که این میزان اعتبار نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (بالغ بر ۶۶۹ هزار میلیارد ریال) رشد ۳۱/۴ درصدی داشته است؛ همچنین سهم این اعتبارات نسبت به منابع عمومی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، ۱۵/۴ درصد بوده که نسبت به قانون بودجه سال گذشته با افزایش ۰/۵ درصدی مواجه بوده است؛ سال‌های اخیر، سهم اعتبارات مصوب تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت، از بیش از ۲۸ درصد در سال ۱۳۹۱ به کمتر از ۱۶ درصد در سال ۱۳۹۹ رسیده و با کاهش سهم بیش از ۱۳ واحد درصدی مواجه بوده است. بررسی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب از منابع عمومی دولت حکایت از افزایش دو برابری بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای طی ۱۰ سال اخیر دارد؛ به‌طوری که مقدار این اعتبارات از ۳۵ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به بیش از ۸۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹ رسیده است.

در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، ۵۴/۸۸ درصد از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به طرح‌های ملی و ملی استانی شده مندرج در پیوست شماره یک، ۳۰/۴۹ درصد مربوط به ردیف‌های متفرقه و ۱۴/۱۶۲ درصد مربوط به طرح‌های استانی است. تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی در قانون مزبور، اعتباری

حدود ۴۸۲ هزار میلیارد ریال به خود اختصاص داده‌اند که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (۴۱۱) هزار میلیارد ریال) حدود ۱۷/۳ درصد افزایش داشته است.

از مجموع ۸۷۹ هزار میلیارد ریال اعتبارات از محل منابع عمومی برای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، بیش از ۳۸۵ هزار میلیارد ریال به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موجود در پیوست (۱) قانون بودجه ۱۳۹۹ اختصاص داده شده که در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۸، رشد ۲۷/۷ درصدی را نشان می‌دهد.

تعداد ۲۵۸۵ طرح در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مصوب شده است که نسبت به قانون ۱۳۹۸ به تعداد ۱۵۵ طرح کاهش داشته است که تعدادی از این طرح‌ها جزء طرح‌های خاتمه یافته در سال ۱۳۹۸ هستند و تعداد دیگری نیز به دلیل ادغام شدن تحت عنوان جدید و در قالب ادغام چند طرح به یک طرح، در قانون ۱۳۹۹ نیز وجود دارند. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، از مجموع ۲۵۸۵ طرح، تعداد ۱۹۳۰ طرح ملی و ۶۵۰ طرح به صورت ملی استانی شده در نظر گرفته شده است. از مجموع ۲۵۸۵ طرح در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، تعداد ۱۸۳۹ طرح به صورت غیرمستمر و ۷۴۶ طرح به صورت مستمر در نظر گرفته شده است. تعداد طرح‌های مشمول تبصره ۱۹ (مشمول مشارکت عمومی خصوصی) نیز ۱۱۵ طرح است. بررسی تعداد طرح‌های غیرمستمر پیوست شماره یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به تفکیک امور ده‌گانه نشان می‌دهد که امور اقتصادی با ۹۱۹ طرح غیرمستمر بیشترین تعداد از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای غیرمستمر را به خود اختصاص داده است و امور آموزش و پژوهش با ۲۷۸ طرح و امور مسکن، عمران شهری و روستایی با ۲۳۲ طرح در رده‌های بعدی قرار دارند. در سوی دیگر، امور رفاه اجتماعی با ۶ طرح، امور محیط‌زیست با ۱۳ طرح و امور دفاعی و امنیتی با ۲۷ طرح، اموری هستند که کمترین تعداد طرح‌های غیرمستمر پیوست شماره یک قانون ۹۹ به آن‌ها اختصاص داده شده است. امور آموزش و پژوهش، سلامت و فرهنگ به ترتیب با ۴۴۷، ۱۳۸ و ۴۵ طرح مستمر، اموری هستند که بیشترین طرح‌های مستمر را به خود اختصاص داده‌اند. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ جمع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸، ۲۷/۷ درصد رشد داشته است که در این بین امور قضایی، دفاعی و امنیتی، اقتصادی و آموزش و پژوهش به ترتیب بیشترین رشد اعتبار را نسبت به سال گذشته داشته‌اند و در مقابل سرجمع اعتبارات امور رفاه اجتماعی، امور سلامت و فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری نسبت به مصوب سال ۱۳۹۸ کاهش داشته است. فصل مسکن با رشد ۱۱۹ درصدی، فصل پژوهش‌های پایه‌ای با رشد ۸۶/۴ درصدی، فصل حمل و نقل با رشد ۴۶/۶ درصدی، فصل بهداشت با رشد ۳۳/۳ درصدی، فصل توان‌بخشی با رشد ۱۴/۱ درصدی، فصل حفظ نظم و امنیت عمومی با رشد ۴۰/۷ درصدی، فصل کشاورزی و منابع طبیعی با رشد ۹ درصدی و فصل آب با رشد ۲۳/۵ درصدی مواجه بوده‌اند.

میزان اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) را به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، بالغ بر ۳۸۵ هزار میلیارد ریال مصوب شده است که این مقدار نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور (۳۰۲ هزار میلیارد ریال) ۲۷ درصد رشد داشته است. در بین دستگاه‌های اجرایی اصلی وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، نیرو، آموزش و پرورش، جهاد کشاورزی، علوم، تحقیقات، فناوری و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به ترتیب بیشترین اعتبار و سهم از کل اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را در قانون بودجه ۱۳۹۹ به خود اختصاص داده‌اند. وزارت دادگستری، شورای عالی امنیت ملی، مرکز ملی فضای مجازی کشور، شورای نگهبان، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جز دستگاه‌هایی هستند که میزان اعتبارات مصوب آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ از رشد چشمگیری برخوردار بوده است؛ همچنین وزارتخانه‌های امور اقتصاد و دارایی، نفت و امور خارجه نیز نسبت به سال گذشته از جهت میزان اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با رشد منفی مواجه شده‌اند.

نکته قابل توجه پیرامون اعتبارات متفرقه، افزایش ۹۲/۳ درصدی سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه (جدول شماره ۹ ماده واحده) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل است که از دلایل آن می‌توان به اضافه شدن ردیف‌هایی با اعتبارات چشمگیر در قانون امسال نسبت به سال قبل اشاره کرد. دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ برای توزیع عادلانه منابع و محرومیت‌زدایی اعتباراتی دیده است، به‌طوری که ۲۰ هزار میلیارد برای رفع محرومیت و سازندگی شامل تأمین آب شرب، احداث جاده‌های روستایی، ساماندهی حاشیه‌نشینی و پیشرفت و آبادانی مناطق محروم در اختیار بسیج سازندگی قرار خواهد گرفت؛ همچنین ۱۱۰ میلیارد ریال باهدف توسعه خدمات و تکمیل زیرساخت‌های مناطق کمتر توسعه یافته، حاشیه‌ای و بحرانی در اختیار سازمان برنامه و بودجه، ۵ هزار میلیارد ریال باهدف کمک به توسعه زیربنای روستایی، تکمیل مجتمع‌های آبرسانی و کمک‌های فنی و اعتباری به توسعه اشتغال روستایی در اختیار معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور، ۲،۵۰۰ میلیارد ریال باهدف مشارکت در طرح‌های سرمایه‌گذاری با اولویت مناطق محروم در اختیار سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران قرار خواهد گرفت. قانون‌گذار در بند (۵) تبصره (۴) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به دولت اجازه داده تا مبلغ دو میلیارد و هفتصد و نود و پنج میلیون یورو از منابع ورودی سال ۱۳۹۹ صندوق توسعه ملی را به‌صورت تسهیلات ارزی برداشت کند و در موارد مشخصی به مصرف برساند، به‌طوری که طرح‌های آبیاری تحت فشار و نوین (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال)، طرح‌های آبخیزداری و آبخوان‌داری (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال)، طرح‌های آبرسانی روستایی و

عشایری و توسعه شبکه‌های آن (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال) و طرح‌های آب و فاضلاب شهر اهواز (تا سقف ۷۵۰۰ میلیارد ریال) از جمله موارد مصرفی این بند هستند که امسال به‌طور ویژه مورد توجه قرار گرفته‌اند. سال ۱۳۹۹ و نیمی از سال ۱۴۰۰ آخرین سال‌های دولت دوازدهم به حساب می‌آید، از این رو همانند دولت‌های قبلی، رویکرد اتمام طرح‌های نیمه‌تمام اولویت‌دار و قابل اختتام در دو سال آخر به یکی از مهم‌ترین سیاست‌های دولت در قبال طرح‌های عمرانی مبدل گشته است؛ به همین منظور اعتباری به میزان ۴۱ هزار میلیارد ریال با عنوان کمک به اتمام طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی قابل اختتام در سال ۱۳۹۹ اختصاص پیدا کرده است. اعتبارات یادشده، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور توزیع و پس از ابلاغ اعتبار و مبادله موافقت‌نامه به هزینه گرفته خواهد شد. با توجه به رویکرد دولت در اتمام طرح‌های نیمه‌تمام اولویت‌دار قابل اختتام در سال‌های پایانی دولت و ارقام مندرج در پیوست شماره (۱) قانون ۱۳۹۹، پیش‌بینی می‌شود تعداد ۱۴۵ طرح در صورت تخصیص و ابلاغ اعتبار مصوب و پایداری و ثبات اقتصادی در سال ۱۳۹۹ خاتمه یابد. لازم به ذکر است که پیش‌بینی تعداد طرح‌های قابل خاتمه در سال‌های ۱۳۹۹ از روی سال خاتمه طرح‌هایی که در پیوست، یک سال خاتمه آنها ۱۳۹۹ در نظر گرفته شده است. برای اتمام طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای غیرمستمر پیوست (۱)، مجموع حدوداً ۴۱۰۰ هزار میلیارد ریال اعتبار مورد نیاز است به قیمت امروز خاتمه یابند و انتظار این است که این رقم در سال‌های آینده افزایش یابد.

اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای استان‌ها با رشد چشمگیر ۴۴/۷ درصدی مواجه بوده است؛ این در حالی که اعتبارات ۳ درصد صادرات نفت خام و گاز طبیعی به دلیل تحریم نفتی کشور به‌شدت کاهش یافته و از ۵۵ هزار میلیارد ریال سال ۱۳۹۸ به ۲۸ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ رسیده است. اعتبارات ۲۷٪ درصد مالیات بر ارزش افزوده نیز طی سه سال گذشته رشد بهتری داشته، به‌طوری که طی دو سال گذشته، رشد ۳۵ درصدی را تجربه کرده است. طرح توسعه و تکمیل راه‌های روستایی از جمله ردیف‌های اعتباری بوده که در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ پیش‌بینی و مصوب شده و برای اجرای آن اعتباری در حدود ۲۶۰۰ میلیارد ریال در نظر گرفته است. اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور طی دو سال اخیر رشد چشمگیری نداشته است؛ به‌طوری که حدود ۱۴۵ هزار میلیارد ریال اعتبار در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به این ردیف اختصاص داده شده است. اعتبارات طرح‌های استانی (ملی استانی شده) پیوست یک نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ با رشد منفی ۲۸/۸ درصد مواجه بوده است. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، استان‌های خوزستان، سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، خراسان رضوی، آذربایجان غربی به ترتیب بیشترین سهم از اعتبارات استانی را به خود اختصاص داده‌اند. سهم نسبتاً بالای جمعیتی و مساحتی، وجود مناطق محروم، وجود شاخص‌های زیرمیانگین کشوری در بخش

قانون استفاده متوازن از امکانات کشور و بهره‌مندی از اعتبارات دوسوم ۳ درصد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی از مهم‌ترین دلایل بالا بودن سهم این استان‌ها در مقایسه با سایر استان‌های کشور است. استان‌های قم، سمنان، قزوین، زنجان، چهارمحال و بختیاری نیز جزء استان‌هایی هستند که نسبت به سایر استان‌ها، سهم کمتری از اعتبارات استانی را برخوردارند.

مصارف سرمایه‌ای در شرکت‌ها شامل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی و منابع داخلی و هزینه‌های سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی است. مصارف سرمایه‌ای (هزینه‌های سرمایه‌گذاری کل) شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ معادل ۲۱۱۰ هزار میلیارد ریال است که نسبت به مصوب سال ۱۳۹۸ (۱۵۹۸ هزار میلیارد ریال) با رشدی معادل ۳۲ درصد مواجه شده است. منابع عمومی فقط برای تأمین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی، رقمی در حدود ۱۹۳ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی و مصوب شده که این میزان اعتبار نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (۱۶۱ هزار میلیارد ریال) از رشدی معادل ۲۰ درصد برخوردار شده است؛ به عبارت دیگر، سهم دولت از کل هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌ها در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ فقط به میزان ۹/۱۶ درصد است.

مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی برای مناطق آزاد تجاری-صنعتی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور، ۳۶۹۱۲ میلیارد ریال مصوب شده است؛ به طوری که برای اجرای طرح‌های عمرانی، سهم منابع داخلی ۱۳۷۲۳ میلیارد ریال، منابع بودجه عمومی ۵۰ میلیارد ریال، تسهیلات داخلی و خارجی ۱۴۴۰۰ میلیارد ریال، انتشار اوراق ۷۳۰۰ میلیارد ریال و سایر منابع ۱۴۳۸ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است. دولت تنها برای مشارکت در طرح احداث پل خلیج فارس در منطقه آزاد قشم، ۵۰ میلیارد ریال از محل منابع عمومی مصوب کرده است و مابقی طرح‌های عمرانی در سایر مناطق آزاد کشور به وسیله منابع داخلی تأمین اعتبار خواهند شد.

منابع

- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۸). «قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور»، چاپ اول، تهران: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرکز مدارک علمی و انتشارات.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۸). «قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور»، چاپ اول، تهران: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرکز مدارک علمی و انتشارات.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۷). «قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور»، چاپ اول، تهران: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرکز مدارک علمی و انتشارات.
- مردانی، مجید و مهدی نظرآقایی (۱۳۹۸). «بررسی وضعیت شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹»، گزارش شماره ۷۵، تهران: مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه کشور.
- نیکو، مهرداد و همکاران (۱۳۹۸). «گزارش تحلیلی بودجه/استانی در لایحه بودجه ۱۳۹۹»، گزارش شماره ۹۳، تهران: مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه کشور.